

Yıl: 2010 | Prof. Dr. A. Uçkun GERAY Özel Sayısı |

ISSN 1302-040X

Orman ve Av

**Türkiye Ormancılar Derneği 2002 Yılı
"Yılın Ormancısı Ödülü"
Prof. Dr. A. Uçkun GERAY'a verilmişti**

Orman ve AV

TÜRKİYE ORMANCILAR DERNEĞİ
TARAFINDAN İKİ AYDA BİR YAYIMLANIR.

Yıl: 2010 | Cilt: 87 | ISSN: 1302-040X
Prof. Dr. A. Uçkun GERAY Özel Sayısı

TÜRKİYE ORMANCILAR DERNEĞİ ADINA
SAHİBİ
GENEL BAŞKAN
MUSTAFA YUMURTACI

SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ
Dr. MURAT ALAN

EDİTÖR
Doç. Dr. SEZGİN ÖZDEN
ozden@karatekin.edu.tr

YAYIN KURULU
Prof. Dr. İsmet DAŞDEMİR
Doç. Dr. Erdoğan ATMIŞ
Doç. Dr. Sezgin ÖZDEN
Doç. Dr. Oktay YILDIZ
Dr. Mehmet Ali BAŞARAN
Serkan AYKUT

Bilgilendirmek amacıyla üyelerimize
ücretsiz dağıtılır.

YÖNETİM YERİ:
TÜRKİYE ORMANCILAR DERNEĞİ
TUNA CAD. NO: 5 96410 KIZILAY/ANKARA
TEL&FAX
0312 433 84 13

www.ormancilardernegi.org

ormancilarder@ttmail.com
bilgi@ormancilardernegi.org

1- Editörden - Doç. Dr. Sezgin ÖZDEN

2- Başyazı

3- Prof. Dr. A.Uçkun GERAY

4- Röportaj - Doç. Dr. Sezgin ÖZDEN

8- Dedem Niye Öldü - Ece Sena TOPAL

9- Bir Dostun Kaleminden Uçkun Geray - Prof. Dr. Tahsin AKALP

11- Prof. Dr. Uçkun Geray'ın Ardından - Prof. Dr. Ahmet TÜRKER

13- Arkadaşım Uçkun Geray'ı Anarken - Prof. Dr. Melih BOYDAK

14- Gerçek Bir Bilim Adamının Ardından - Prof. Dr. İsmet DAŞDEMİR

17- Zamanın İlerisinde Uçkun Geray - Dr. Nevin DİNÇ

19- Ormancılıkta "Rol Model" Prof. Dr. Uçkun Geray - Dr. Selim KAPLAN

20- Uçkun Geray'ı Anlatabilmek - Salih SÖNMEZİŞİK

23- Prof. Dr. Uçkun Geray'ın Ardından - Orm. Yük. Müh. Hayrullah OĞUZ

24- Çok Yönlü Yaşamın Örneği Uçkun Geray - Prof. Dr. Metin SÖZEN

25- Prof. Dr. Uçkun Geray ve "Akademisyenlerin" Toplumsal

Sorumlulukları Üzerine - Yücel ÇAĞLAR

27- Cargill Dışında Daha Binlercesi Var - Prof. Dr. A.Uçkun Geray

30- Baltalıkları Koruya Dönüştürme - Prof. Dr. A.Uçkun Geray

33- Belekte Golf Alanları ve Turizm Tesisleri... - Prof. Dr. A.Uçkun Geray

36- Kent Ormanları ve 2B İşlemleri - Prof. Dr. A.Uçkun Geray

40- Türkiye'de Özel Ormancılık Yasak mı? Prof. Dr. A.Uçkun Geray

42- Uçkun Geray 70 Yılın Albümü

44- Uçkun Geray'ın Çalışmaları

48- Prof. Dr. A.Uçkun Geray'ın Gazete Makaleleri

EDİTÖRDEN

Doç. Dr. Sezgin ÖZDEN

Hiçbir insanın kaçamadığı sona gelindiğinde her şey anlamını yitiriyor. Başarılar, kariyer, insani duygular, kızgınlıklar, küskünlükler anlamsızlaşıyor. Ama bazı insanlar var ki; onlar zihinlerden kolay kolay silinmiyor. Çünkü her yerde bir iz bırakmışlardır. İnsanları yaşatacak olan bıraktıkları izler ve o izlerin derinliği oluyor. Tanıma ve öğrencisi olma şansını yakaladığım Prof. Dr. Uçkun Geray benim gibi birçok insan üzerinde derin izler bırakabilmiş, yapıtları nesilleri etkileyecek ve yol gösterecek kadar ileriye gören, yetiştirdiği ormancı akademisyenlerle bir ekol oluşturmuş ve bu ekolün Artvin'den, Isparta'ya, İstanbul'dan Kahramanmaraş'a, Ankara'dan Bartın'a kadar yayılmış ve etkili olması O'nun bıraktığı en derin izlerden sadece bazılarıdır.

Hocaların hocası derlerdi ona; Nisan 2010 itibariyle Uçkun Geray'dan ormancılık ve bilim terbiyesi almış beş profesör, dört doçent, yedi yardımcı doçent ile onlarca doktorant ve orman yüksek mühendisi O'ndan aldıkları ışıkla yurdun dört bir yanında karanlıkları aydınlatıyorlar.

Hoca hiçbir olaya yüzeysel bakmazdı. Müthiş gelişmiş bir analiz ve sentez gücü vardı. Bütün bilimsel konulara sayısal çözümlemeler getirmeyi amaçlar; analitik çalışmanın ancak bu şekilde mümkün olduğuna inanır, ama sezgisel gücünü kullanmayı da ihmal etmezdi. Sayılara boğulmuş sonuçlar onun için bir şey ifade etmezdi. Önemli olan analitik yöntemlerle edilmiş verilerin nasıl dillendirildiği idi onun için. Bunu yazılarında da görebilirsiniz. Derginin ilerleyen sayfalarında Hoca'nın bu özelliğine birçok taniyanının da katıldığını görüyoruz.

Profesör Geray zaman zaman hırçın ve saldırgan olabiliyordu. Ormanların yönetimi ile ilgili bir toplantıda ormancı olmayan bir grup akademisyenin eksik ve yanlış bilgilerle "ormanların yönetimi" konusunda "ahkâm kesmeleri" üzerine hoca çok sinirlenmiş ve ağzına geleni söylemişti. Hocayı tanımayanlar için şok

edici bir durumdu bu. Bazen büründüğü bu saldırgan libasın altında kocaman bir yürek olduğunu da herkes bilirdi. Onunla rahatlıkla her konuyu konuşabilirdiniz...

Hoca yaşından beklenmedik şekilde her yere koşar, her konuda düşünür ve yazar, yazdıklarını da önce çevresi ile sonra da kamuoyu ile paylaşırdı. Bazı "özel" yazılarını sadece kurucusu olduğu Ormancılık İktisadi Sosyal Çalışma Grubunun web sitesinde yayımlanmasını isterdi. Bu sayede kuruluşunda büyük çabalar sarf ettiği Çalışma Grubunun daha etkin olmasını arzuları. 2006 yılı Ankara Üniversitesi'nin kuruluşunun 60. yılı idi. Kutlamalar çerçevesinde; Rektörlük, her birimden yapmak istedikleri etkinliklerle ilgili bilgi istedi. Önce fakülte dekanını sonra da üniversite rektörünü konumuzda ikna ettim. Konusu da Ormancılıkta Sosyo-ekonomik Sorunlar Kongresi idi. Hocaya müjdeyi verdiğimde çocuklar gibi sevinmiş ve kongrenin kurullarını oluşturmak için hemen harekete geçmişti. Çok başarılı bir kongre olmuştu ve üç yılda bir kongrenin toplanmasına karar verilmişti. İkinci kongre 2009 Şubat'ta Isparta'da toplanacaktı. Hoca sağlığının bozulmuş olmasına,

haftada üç gün diyaliz makinesine girmek zorunda olmasına rağmen kongreye katılmayı çok istiyordu. Ancak maalesef ömrü vefa etmedi.

Bu özel sayıyı hazırlama fikrinin yaşama geçirilmesi Türkiye Ormancılar Derneği Genel Başkanı Mustafa Yumurtacı ve Yönetim Kurulu üyelerinin verdiği destek ile mümkün oldu. Diğer taraftan, Yayın Kurulu'nun derginin

olabildiğince hatasız yayımlanması için gösterdikleri hassasiyet ve özenli çalışma sonucu bu dergi elinize ulaşabildi. Profesör Geray'ın saygıdeğer eşleri Hamiyet Hanım hoca'nın fotoğraf albümünü kullanımımıza sundu. Ayrıca sorularımıza yanıt vererek Hoca'nın az bilinen yönlerini öğrenmemize de yardımcı oldu. Ayrıca meslektaşları, öğrencileri, arkadaşları ve sivil toplum örgütleri de Prof. Dr. Uçkun Geray için hazırlanan özel sayıya önemli ve değerli katkılarda bulundular. Tüm yazarlara Yayın Kurulumuz adına teşekkür ediyorum.

Prof. Dr. Uçkun Geray yapıtlarıyla ve yetiştirdiği orman ekonomistleriyle sonsuza kadar yaşayacak.

BAŞYAZI

Türkiye Ormancılar Derneği kurulduğu 1924 yılından bu yana üyelerinin desteği ile ayakta durmaktadır. Diğer bir ifadeyle üyelerinin yaptıkları ve yapamadıkları Türkiye Ormancılar Derneği'ni 2010'lara taşımıştır.

Bir dernek amaçları doğrultusunda çalışmalarına sürdürürken, üyelerinden bazıları kendi çalışma alanında öne çıkabilmekte ve etkinlik kazanabilmektedir. Bu durum üye olunan dernek açısından da olumlu bir hava yaratmakta üyenin bu birikimi derneğe olumlu katkılar olarak yansıtmaktadır. Diğer yandan ilgili üye dernek adına etkinliklerde bulunduğu kamuyu dernek açısından etkilenebilmekte, söz konusu üye derneğe olumlu katkı yapmaktadır. Doğaldır ki bir dernekte böyle üyelerin sayısı çok fazla olamamaktadır. Çünkü böyle üyeler sıra dışı üyelerdir.

Prof. Dr. A. Uçkun GERAY bilim adamı olarak yetiştirdiği öğrenciler, ürettiği eserler ile alanında sıra dışı bir insan olmuştur. Diğer yandan ormancılık mesleği adına toplumsal sorumluluklar üstlenmiş, her düzlemde ormancılığın ve ormancılık mesleğinin hak ettiği yeri alması için uğraş vermiştir. Yaptığı bu uğraşlar onun bu alanda da sıra dışı olmasına yol açmıştır. Bu kapsamda mesleğimize ve meslek kamuoyumuza çok önemli kazanımlar sağlayan bir bilim adamı olmuştur. Orman ve Çevre konularında çok duyarlı bir yapısı olması, ona bitmek bilmeyen enerjisini sağlamış bunun sonucu olarak da, doğa ve ormanla ilgili her ortamda bilime ve tekniğe dayalı görüşlerini ödün vermeden dile getirmiştir. Son günlerinde bile bu konudaki uğraşlarından vazgeçmemiş, Mart 2009'daki Su Sempozyumu için tebliğ hazırlayacağını söylemiştir. Ayrıca gelecekte yaşanacağı kesinlik kazanmış su sıkıntısını dile getirerek "dağlar yer kürelerinin su şatolarıdır" demiştir.

Sayın GERAY, 2001 yılı içerisinde su konusunu Türkiye gündemine getirmesi yanında, orman alanlarının ormancılık dışı çalışmalara tahsisine karşı uğraş vermiş, ÜSTÜN KAMU YARARI tezini geliştirmiş ve kamuoyuna benimsetmiştir. Türkiye Ormancılar Derneği yaptığı bu yararlı çalışmalar dolayısıyla kendisini 2002 yılında "Yılın Ormancısı" seçmiştir.

Prof. A. Uçkun GERAY gibi değerlerin siyasi görüşlerinin olmaması, toplumsal sorunlara, bilimsel gelişmelere duyarsız kalması elbette beklenemez. Ancak Hoca, Türkiye Ormancılar Derneği adına hareket ettiğinde kamu yararına uygun, hiçbir siyasi

iktidarın payandası olmadan doğru bildiklerini savunmuştur.

Hocanın tüm yaşamı boyunca ülkemizin ulusal bütünlüğü için çalıştığını ve bu konudaki duyarlılığını yaşamı boyunca sürdürdüğünü biliyoruz. Böyle bir insan "Ergenekon soruşturmaları" kapsamında gözaltına alınmış, ilaçları kendisine vaktinde ulaştırılmadığı için diyaliz makinesine muhtaç duruma düşürülmüştür. Türkiye Ormancılar Derneği olarak üyemizin temel insan gereksinimlerinin hiçe sayılarak düşürüldüğü bu durumdan hareketle, her türlü hukuksuzluğu kınamayı bir görev sayıyoruz. Bu konudaki haklılığımız gazete haberleri ile teyit edilmiştir. Hocaların hocası A.Uçkun GERAY 2 Şubat 2009 tarihinde Bahçeköy'de Orman Fakültesinde yapılan törenle dostları, arkadaşları ve öğrencileri tarafından yolcu edilmiş, bir gün sonra, 3 Şubat 2009 tarihli Vatan Gazetesinin 18. Sahifesinde "PROF.DR. GERAY TOPRAĞA VERİLDİĞİ GÜN SUÇSUZ ÇIKTI" şeklinde haber çıkmıştır.

"Sayın Hocam Türkiye Ormancılar Derneği Yönetim Kurulu olarak, seni hep ormancılığımızın ve örgütlerimizin sahibi, dayanağı, odağı ve kurtararı olarak gördük. Önemli bir sorunumuz olduğunda hemen ilk akla sen geldin. Derneğimizin her bilimsel toplantısında sana çağrı yaptık. Tüm çağrılarımıza anında yanıt verdin, etkinliklerimize katıldın. Örneğin Orman Mühendisliği Yetki Yasa Tasarısı'nın TBMM Tarım ve Köyişleri Komisyonunda tıkanması, çok sert tartışmaların yapılması üzerine yine sen akla geldin. Sn. Nuri USLU ilgili Meclis Komisyonundan hemen seni arayarak adeta "İmdat" dedi. Komisyondaki ikna edici tavrın ve gücünle Komisyondaki çoğunluğu ikna ettin ve yasanın çıkmasına öncülük ettin.

En verimli çağında, bizlere en çok destek ve güç verebileceğin dönemde, seni bizlerden kopardılar. Hiçbir gerekçesi ve gereği olmayan suçlamalar ve insanlık dışı tavırlarla seni ölüme mahkum ettiler.

Sayın Hocam, sen ormancılık meslek kamuoyunda hep kalbimizde ve içimizde yaşayacaksın. Ormancı çalışanlar yıllarca senin izinde ve düşüncelerin doğrultusunda mücadelesini sürdürecektir.

Rahat uyu!...

Türkiye Ormancılar Derneği Yönetim Kurulu olarak özel olarak hazırlanan bu Orman ve Av Dergisi, sıra dışı bir üyemizin yaptıklarını az da olsa topluma tanıtmak ve hoca adına bir anı olması amacıyla hazırlandı. Saygılarımızla...

TOD YÖNETİM KURULU

PROF. DR. A.UÇKUN GERAY

- 1939 yılında doğmuştur.
- 1957 yılında İ.Ü.Orman Fakültesi'ne girmiştir.
- 1963 yılında bir yıl süreyle Belçika'da madencilik yapmıştır.
- 1964 yılında İ.Ü.Orman Fakültesi'nden mezun olmuştur.
- 1967 yılında İ.Ü.Orman Fakültesi Orman Hasılatı ve İşletme İktisadı Kürsüsünde asistan olarak göreve başlamıştır.
- 1967 yılında İ.Ü.İktisat Fakültesi'nde öğrenime başlamıştır.
- 1967 yılında Üniversite Asistanları Derneği (ÜNAS) İstanbul Şubesinin kuruculuğunu yapmıştır.
- Asistanlığı sırasında asistan temsilciliği görevini yürütmüştür.
- Doktora çalışması TÜBİTAK tarafından bursla desteklenmiştir.
- 1974 yılında Doktor unvanını almıştır.
- 1974 yılında İ.Ü.İktisat Fakültesi'nden mezun olmuştur.
- 1974-1975 döneminde bir yıl süreyle Fransa'da görevlendirilmiştir. Bu sırada Sorbonne Üniversitesi'nde "özgür dinleyici" olarak ekonomi dersleri almış, ayrıca Université de Paris VI'da Cycle de Statistique Appliquée kurslarına devam etmiştir. Bu arada NATO bursu kazanmış ve kısa bir süre CIRO'da (Centre Interarmé de Recherche Operationnelle) matematik dersleri almıştır.

- 1976 yılında beş ay süreyle TÜBİTAK Gebze Araştırma Enstitüsünde Yöneyim kurslarına katılmıştır.
- 1977-1978 döneminde Fakülte Yönetim Kurulu Üyesi yapmıştır.
- 1979 yılında Doçent unvanını almıştır.
- 1979'dan başlayarak Orman Fakültesi'nde ve Tütün Eksperleri Yüksek Okulunda dersler vermeye başlamıştır.
- 1984-1987 yılları arasında Orman Fakültesi Döner Sermayesi İşletme Müdürü görevini yürütmüştür.
- 1987 yılında yaklaşık üç ay süreyle Institut Agronomique Méditerranéenne de Montpellier'de kırsal kalkınma konusunda staj yapmıştır.
- 1988 yılında profesörlüğe yükseltilmiştir.
- 1989; 1999 ve 2000 yıllarında Tunus ve Fransa'da kırsal kalkınma ve av ve yaban hayatı konularında incelemeler yapmıştır.
- 1991-1994 döneminde Fakülte Kurulu üyeliği görevini yürütmüştür.

Emekli olana dek İ.Ü. Orman Fakültesi Ormancılık Ekonomisi Anabilim Dalı Başkanlığını yapmış ve Ekonomi, Orman Kaynakları Yönetimi ve Planlama-Projelendirme kapsamında lisans ve lisansüstü dersler vermiştir.

Doç. Dr. Sezgin ÖZDEN

RÖPORTAJ

Bu sayıyı, bilgisiyle ve karizmatik kişiliğiyle tüm tanıyanlarda saygınlık uyandırmış, ormanseverlerin kadim dostu, orman ve çevre düşmanlarının gördüklerinde kaçacak delik aradıkları, engin bilim adamı, yurtsever vatandaş, önder orman ekonomisti, hocaların hocası rahmetli hocamız Prof. Dr. Uçkun Geray anısına geç kalmış bir görev olarak hazırladık. Kendisiyle sağlığının bozulduğu dönemlerde “Orman ve Av” olarak röportaj yapmak istemiştik. Ancak sağlığı elvermediği için bu arzumuzu yerine getiremedik. Farklı bir açıdan yaklaşarak hocamızın saygıdeğer eşleri Hamiyet Geray hanımefendi ile bu sayıda yer alması için röportaj yapmak istedik. Kendileri de bizi kırmadı, teşekkür ederek bize kendinizi tanıtmınızı, Uçkun Hoca ile nasıl tanışıp evlendiğinizi anlatır mısınız?

Ben savaş sırasında Arnavutluk'tan İstanbul'a göç eden yedi çocuklu bir ailenin en küçük çocuğuyum. Annem ve babam Arnavutluk doğumlu. Ama biz kardeşler İstanbul'da doğduk. Uçkun'un teyzesi ile aynı mahallede otururduk. Teyze kızları ile de çok iyi arkadaştık. Ben 21'li yaşlardaydım. Uçkun da asker izninde teyzesini ziyarete geldiğinde mahallede beni görmüş ve beğenmiş. Kuzenleri de beni çok sevdikleri için bu durum çok hoşlarına gitmiş ve bizi tanıştırdılar.

Arkadaşlığımız böyle başladı. Üç sene kadar süren bir arkadaşlık sürecinden sonra da evlendik.

1940'lı yıllarda herkes çocuğuna “Ahmet-Mehmet” gibi isimler verirken Hoca'ya “Uçkun” adını veren anne-baba farklı bir anne baba olmalı, biraz ailesinden bahseder misiniz? Ayrıca Uçkun ismi ve Geray soyadı Kafkaslara ait sözcükler, Hocanın ailesinin kökenleri nereden acaba?

Çok modern, çalışkan, disiplinli ve Atatürkçü bir aileydi. Babasını çok severdi. Ona inanılmaz bir hayranlığı vardı. Ailesine bağlı, çocuklarına çok düşkün, onlar için her şeyi yapabilecek bir babaydı. Aynı zamanda Tatarlardı. Uçkun'un ismi de eski Tatar isimlerindendi. Uçkun köklerini araştırıp bir soyağacı yapmıştı. Şimdi onu kızım devam ettiriyor. Kökenleri Kırım Hanı Cengiz Hana kadar gidiyor. Cengizhan'ın oğlu Giray Han'dan geliyorlar. Zaten nüfus kağıdında yanlış yazıldığı için sizler bizim soyadımızı Geray bilirsiniz. Aslı Giray'dır. Bazı yazılarda ve belgelerde de Uçkun Giray diye de yazar.

Fakülteyi geç bitirmesinin nedeni eğitimi dondurup dilini geliştirmek, Fransızca'yı daha iyi öğrenebilmek için Belçika'ya gitmesi.

Evet, öğrenciyken 1 yıl Belçika'da dilini geliştirmek için bulunduğunu biliyoruz. Oradayken “madenci” olarak da çalışmış. O günlerinden bahseder misiniz bize?

Belçika'ya gittiği zaman iş olarak madencilik bulmuş ve çalışmış. Hayatı boyunca iş ve insan ayırt etmeyen bir insan için bu çok normal gelmiş ona. İnsan alın teri ile çalıştıktan sonra her işi yapabilir. Utanılacak bir şey yok derdi. Ama madencilik ne kadar zor bir meslek olduğunu, yerin altında karanlıkta ve havasız çalışmanın zorluklarını hep anlatırdı. Madencilere de ayrı bir sempatisi ve hayranlığı hep oldu.

Hocanın saçlarının çok çalışmak ve stresten bir gecede döküldüğü söylenir. Doğru mudur bu?

Uçkun herkesin bildiği gibi inanılmaz çalışan biriydi. Bu onu çok yoruyordu. Bu yorgun dönemi sırasında babasını kaybetti. İnanılmaz üzüldü ve sürmenaj geçirdi. Bir gecede değil ama yavaş yavaş tüm saçları döküldü. O zaman da çok zor günler atlattı. Ama kuvvetli ve hırslı biriydi. Onu da yenmeyi başardı.

Hocamız, ormancılığa yeni yaklaşımlar getiren az sayıdaki bilim adamından birisiydi. Evde işlerinden bahseder miydi?

Evde işlerinden, bazen bahsederdi. Çünkü çocuklarına da zaman ayırmak isterdi ve evdeki zamanını onlarla değerlendirmek en keyif aldığı şeydi.

Çocuklarınız hakkında bilgi verir misiniz?

İki tane çocuğumuz var. Kızım şu anda 40 yaşında ve kızımın iki tane torunumuz var. Oğlum 34 yaşında Romanya'da yaşıyor. Ondandır Uçkun'un vefatından 20 gün sonra dünyaya gelen bir torunumuz var. Bildiğiniz gibi dedesinin adını taşımak da ona nasip oldu. Ediz Uçkun Geray.

Hoca Ankara'da doğmuş ancak eğitim hayatını İstanbul'da geçirmiş. Ankara'da ne için bulunuyorlarmış ve İstanbul'a neden gelmişler?

Kayınpederim birçok işte çalışmış. Örneğin Ankara'dan önce Kırıkkale'de bulunmuşlar. Orada silah fabrikasında çalışmış. Daha sonra Ankara'da Devlet Demiryollarında çalışmış. Burada kaldıkları dönemde Uçkun dünyaya gelmiş. Sonra da İstanbul'a gelip şimdi de, herkesin ziyaret ettiği Feshane'de (Eskiden Sümerbank'ın fes fabrikası) çalışmaya başlamış. Hatta Sümerbank çalışanlarına Topçular'da lojman şeklinde evler yaptırmış. İsteyen taksitle o evlerden almış. Kayınpederim de o evlerden bir tane almış. Çalışarak ödemiş. İstanbul'da Topçular'da otururlardı. Babası emekli olduktan sonra da emekli parası ile Eyüp'te bir nalbur dükkanı açmış ve oraya gidip gelmiş. Uçkun'un o huyunu aynı babasına benzetirim. Emekli olmak ve evde oturmak onlara göre değildi.

Hoca 1957'de girdiği Orman Fakültesini 1964 yılında bitirmiş. Bu gecikmenin nedeni neydi?

Çocuklarıyla ilişkisi nasıldı?

Çocukları ile arası mükemmeldi. Onların aynı zamanda arkadaşlarıydı. Bir araya geldikleri zaman evden inanılmaz kahkahalar yükselirdi. Çok güzel zaman geçirirlerdi. Uçkun'a sataşmayı çok severlerdi. Çalışmayı çok sevdiği için özellikle "yeter baba ya artık çalışma" deyip evraklarını saklarlardı. Çocuklarıyla arası iyi olduğu gibi torunları ile de mükemmel bir ilişkisi vardı. Onları canını verecek kadar çok severdi. Doğacak torununu da büyük hevesle bekliyordu. Ne yazık ki göremedi. Kendi çocuklarında bazı şeylerini kaçırmıştı çalışmaktan ama torunlarının bir gösterisi veya yarışması olduğu zaman bütün işini gücünü bırakır giderdi. Onları seyredirken de çok duygulanırdı ve mutlaka yanağından bir damla yaş süzülürdü.

Uçkun hocanın kardeşleri var mıydı? Var ise hayattalar mı? Ne iş yaparlardı?

Uçkun'un kendinden 5 yaş küçük Ufuk adında bir erkek kardeşi daha vardı. Ufuk Geray da Uçkun'un vefatından 2 sene önce rahmetli oldu. O da babasının mesleğini sürdürüyordu. Yani nalbur dükkânını işletiyordu.

Uçkun hoca, son yıllarda toplumun gündeminde yer alan siyasi davaya ilişkin bir gün kendisinin de alınacağını düşünmüş müydü hiç?

Uçkun bir gün polislerin kapısını çalacaklarını hiç düşünmedi. Düşünmesi için de bir sebep yoktu. Sadece vatani için çalışan, sadece doğruları söyleyen, Atatürkçü bir adamı neden içeri alsınlardı ki. Korktuğu hiçbir şey yoktu. Yaşadığı hayattan yaptığı işe ve söylediği sözlere kadar o kadar şeffaf bir

adamdı ki.

Polisler kapısına gelip onu götürdüklerinde siz ve çocuklarınız bundan nasıl etkilendiniz?

Polisler kapımıza geldikleri zaman biz evde yoktuk. O günlerde Şile'deki evimizde kalıyorduk. Haber gelince de korkumuz da olmadığı için hemen yola çıkıp İstanbul'a geldik. Tabi ki inanılmaz bir olaydı. Hele ki aklımıza bile gelmeyen bir olayla karşı karşıya kalmak, Uçkun'un götürülmesi, gazetecilerin garip garip soruları, televizyonda çıkan yanlış haberler, ne olacağını bilememeniz inanılacak gibi değildi. Çocuklarımız da ben de çok ama çok üzüldük. İnanın bunun tarifi yok. Sadece yaşıyan bilir.

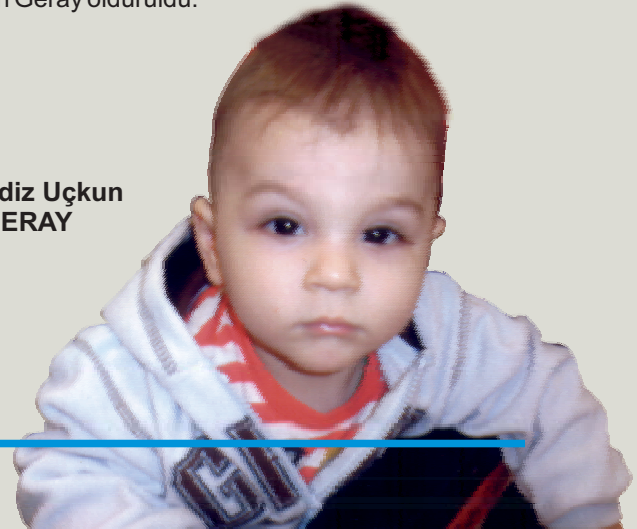
Savcılık tarafından "yargılanmamak üzere" serbest bırakıldığında kendisi ve sizler neler hissettiniz.

Uçkun bildiğiniz gibi önce Konya'ya sonra da Adana'ya götürüldü. Biz de kızım ve avukatımızla beraber Uçkun'un arkasından önce Konya, sonra Adana. Serbest kalacağından emindik. Çünkü nasıl bir insan olduğunu, nelerle ve kimlerle bağlantısı olup olmadığını ailesi olarak çok iyi biliyorduk. Bir yanlışlık vardı ve sonunda bırakılacaktı. Adana'da bir kafede oturmuş sorgulamaların bitmesini beklerken inanın zaman geçmiyordu. Telefon gelip de avukat bize müjdeli haber verdiği zamanki sevinç de anlatılamaz bir sevinçti. Bize göre her şey bitmişti. Nereden bilelim ki aslında birçok acı şeyin başlangıcı olduğunu.

"Hocamızın ölümünün birinci yılında anıldığı toplantıda avukatı bazı iddialardan bahsetti. Siz bunları nasıl değerlendiriyorsunuz?"

Bunlar maalesef iddia değil gerçek. Elimizdeki belgelere göre gözaltında bulunduğu süreçte yapılan sağlık muayenelerindeki yanlışlar, doktor raporuna göre yola çıkarılmaması gerekirken yola çıkarılması....bunların hepsi gerçek. Zaten ilk gözaltına alındığında da ilaçları yanında yoktu ve Uçkun hipertansiyon hastası olduğu için ilaçlarını düzenli kullanması gerekiyordu. Avukatıyla ilaçları ulaştırmak istedik. Onu da kabul etmediler. Ve çok uzun bir süre ilaçlarını alamadı. Bu yetmezmiş gibi şehirlerarası yolculuklar yaptırıldı. Hem de gece yarısı yola çıkarıldılar. Uykusuz bırakıldılar. Yani bir insanı öldürmek için her türlü şeyi yaptılar. Benim eşim Uçkun Geray öldürüldü.

Ediz Uçkun
GERAY

Açtığınız davadan da bahseder misiniz?

Biz de bu konu ile ilgili dava açtık. Bu dava ile ilgili bilgileri size de yolladım. Uçkun biraz kendime geleyim dava açacağım diyordu. Sonra araya rahatsızlıkları girdi ve bilindiği gibi her geçen gün de arttı. Bu dava bizim için çok büyük değer taşıyor. Çünkü Uçkun'un bize vasiyeti. Aynı zamanda da hala bu ülkede adalet işliyor mu gerçekten çok merak ediyorum. Eğer işliyorsa Uçkun'a yapılanların yanlış olduğunun kabul edilmesi gerekiyor. Kazandığımız zaman da Ergenekon davası ile ilgili birçok şeyin değişeceğine ve bu davanın bir dönüm noktası olacağına inanıyorum.

Hocanın siyasete atıldığını ilk duyduğumda CHP'den aday olduğunu düşünüp kendisini kutlamak üzere telefon etmişim. Telefonda söylemişti İşçi Partisinden aday olduğunu. Açıkçası şaşırmışım. Barajı nasıl aşacaklarını sorduğumda, en az %15 oy alacaklarını söylemişti bana. İşçi Partisine ilgisi nasıl gelişti?

İşçi Partisine sempatisinin en büyük sebebi orada çalışan herkesin de kendisi gibi olmasıydı. Çalışanlar çıkarları için değil inandıkları için savaşıyor gönüllülerdi. Bir de söylediği bir şey vardı; "dikkat edin bak. Hiçbir partide bu kadar bilgili, bilinçli, ülkesini seven, Atatürkçü ve aydın insan yok". Yalan da değil.

Son günlerinde benimle ve yetiştirdiği birçok akademisyenle duygusal telefon konuşmaları

yapmıştı. Sanırım bozulan sağlığının düzelmeyeceğini hissetmişti. Hocanın son günlerinden bahseder misiniz?

Son günleri gerçekten hatırlamak istemediğimiz günler. Çok kırılmıştı ve üzgündü. Yapılan haksızlık onu çok yıpratmıştı. "Senelerce bu vatan için çalıştım. Aydın öğrenciler yetiştirdim. Ülke satılmasın diye çabaladım. Yeri geldi ailemi onlara vakit ayırmayarak üzdüm. Dirsek çürüttüm. Onlar ne yaptı? Benim gururumla oynadılar, ben bunları hak etmedim." diyordu. Yapılanların yanında bazı arkadaş bildiği insanların da yaptıkları onu çok üzmüştü. Bunları çok düşünüp kendini yıprattığı için de yavaş yavaş eridi gitti.

Diğer öğrencileri gibi ben de Uçkun hocanın öğrencisi ve meslektaşı olmaktan her zaman onur duymuşumdur. Onun adını kurucusu olduğu "Ormancılık İktisadi Sosyal Çalışma Grubu" ORMİS'in tüm etkinliklerinde yaşatacağız. Ekleme istediğiniz başka bir şey var mı?

Uçkun mükemmel bir insandı. Aynı zamanda da mükemmel bir hocaymış onu anladık. Sizler gibi öğrencileri olduğu için gurur duyuyordur. Keşke her hoca öldükten sonra bu kadar güzel anılabilse. Herkes arkasından iyi şeyler söyleyebilse. Size Uçkun Geray'ın ailesi olarak hocanızı unutmadığınız ve unutturmadığınız için çok teşekkür ederiz. O'nunla gurur duyuyoruz...

Hepinizin şunu çok iyi bilmesini isteriz ki bu küçük yaşlarda bir yakınımızı kaybetmeyi anlamamız gerçekten bizim için zor oldu. Ama hocaların hocası diye anılan Prof. Dr. Uçkun Geray'ın torunları olmak, bize ayrı bir görev yükledi. Taha(kardeşim) ve ben kendimize soğuk ama sorulması gereken soruları sorduk ve yine kendimizce verilmesi gereken cevapları verdik. Annem de bize yardımcı oldu. İsterseniz bir de dedemin vefatına bizim çocuk gözlerimizle bakın. Dört soru sorduk ve cevap verdik.

1-Dedem niye öldü?

Bizce Ergenekon denen olay yüzünden öldü. Asla eceli ile öldüğüne inanmıyoruz. Dedemiz suçsuz olduğu halde gözaltına alındı, şerefine leke sürülmek istendi. Bu da dedemizi çok yıprattı. Zaten amaç bu idi ve başardılar, ya da başardıklarını sanıyorlar. Dedemiz sadece vatani için çalışan bir bilim adamıydı. Böyle bir iftirayı hiç hak etmedi. Ve bu olay onu için için eritti. Dedemizi bizden alıp götürən şey bu olmalı...

2-Dedemiz yokken neler hissediyoruz?

Artık hayatımızda bir dede modeli yoktu. Hem örneğimiz hem de kahramanımızdı. Dedemiz o kadar zeki ve güçlüydü ki onun varlığı her şeyin üstündeydi. Hakları olmadığı halde dedemizi bizden ayırmaları bu yaşta nefretle tanışmamızı sağladı maalesef. Bizim şerefli, onurlu, vatansever kahramanımız artık toprağın altında, onun katilleri ise kahraman olmuştu.

3-Dedemsiz hayat nasıl olacak?

Aslında biz de bilmiyoruz. Çünkü hayatımızın her anında dedemiz vardı. O bizim sözlüğümüzü, ödev sırasında bilemediğimiz kelimeler için asla sözlük kullanmazdık. Bize kitap okuttururdu. Onsuzluğa alışmak çok zor, gün geçtikçe özlemimiz daha da artıyor. Dersler artık dedemiz olmadan çok daha zor

geçecek. Çocuk olduğumuz halde bizi büyük birisiymiş gibi dinler ve fikirlerimize hep saygı gösterirdi. Bize bir şeyleri anlatır, öğretir ama seçimi bize bırakırdı. Öyle güzel anılarımız var ki sanki dedemsiz hayat bizim için hep renksiz ya da gri olacak. Yaşamasına izin verselerdi şimdi sizin yanınızdan bizi seyredecekti ve daha fazla anımız olacaktı.

4-Dedem bize ne bıraktı ve onun için hayatımızı nasıl yönlendirmeliyiz?

Dedemin bize bıraktığı en büyük miras, şerefli ismi ve yaptıklarıdır. Onunla gurur duyuyoruz. Bize hep onurlu ve dik durmamızı öğütlerdi. Kemalist devrimlerin gerekçelerini anlatırdı. Saygılı ve sevgi dolu olmayı öğretirdi. Bu vatanın nereye doğru sürüklenmek istendiğini ve küçük yaşımıza rağmen gençlere ne görevler düştüğünü anlatıp dururdu. Ben ve kardeşim dedemizin dediği gibi eğitilmiş bireyler, onurlu bireyler olmaya onun yapmasına fırsat verilmeyen işlerini bitirmeye, arkadaşlarımızı da bizim gibi bilinçlendirmeye kararlıyız. Bizlere çektirdikleri bu acılarla sesimizi kısacaklarını sanıyorlar. Ama bu acılar bizi kamçılıyor ve daha da yüreklendiriyor. Öldürmeyen acılar güçlendirir. Size buradan bir de güzel haber vermek istiyorum. Allah'ın izniyle haftaya dedemizin bir torunu daha olacak, kıvançlıyız. Adı belli Uçkun Geray. Her ne kadar muhteşem dedemizi tanıyamayacak olsa da, emin olun biz ona her şeyi aynı dedemiz gibi bir bir anlatıp, öğreteceğiz. Bayrak yarışı başladı...Sizlere bize bu fırsatı verdiğiniz için teşekkür ediyoruz.Dedemiz adına şükranlarımızı sunuyoruz.

DEDEM NİYE ÖLDÜ?

Ece Sena TOPAL

Yöneylem Araştırması 10. Ulusal Kongresi
1985 İzmir

BİR DOSTUNUN KALEMİNDEN: UÇKUN GERAY

Prof. Dr. Tahsin AKALP
İstanbul Üniversitesi
Orman Fakültesi Dekanı

150 yılı aşkın geçmişi olan Fakültemizin yetiştirmiş olduğu bilim adamı, araştırmacı ve uygulamacılar Fakültemize ve mesleğe çok önemli katkılarda bulunmuş; bazıları ise yalnızca görevlerini yapmakla kalmamış aynı zamanda izler bırakmışlardır. Fakülte ve meslekte iz bırakan bu kişilerin bazılarını tanımış olmak, onlarla birlikte aynı dönemde görev yapmak kendilerini tanıyan insanlar için her zaman bir ayrıcalık ve çoğu zaman da gurur kaynağı olmuştur.

Prof. Dr. A.Uçkun GERAY Fakültemizin son dönemde yetiştirdiği, üstün nitelikleri olan bir bilim ve halk adamıydı. Halk adamıydı, çünkü bildiklerini akademik bir kıskançlık içinde yalnızca kendine saklamaz, ona ihtiyacı olanlarla paylaşmak için otobüs koltuklarında saatlerce yolculuk eder ve bunu da büyük bir tevazu içinde yapardı. Onun aramızdan zamansız ayrılmış olması ailesini ve yakınlarını olduğu kadar hiç şüphesiz tüm meslek mensuplarını, doğaya çevreye ve ormana kısacası ülkesine gönül vermiş insanları derin bir yasa boğmuştur.

1967 yılında asistan olarak göreve başladığı, o günkü adıyla Orman Hasılatı ve İktisadı Kürsüsünde

1968 yılından itibaren birlikte çalışmaya başladık. Prof. Dr. Fehim FIRAT'ın Başkanlığındaki Orman Hasılatı ve İktisadı Kürsüsünün daha sonra bölünerek üç ayrı kürsüye dönüşmesinden sonra da aynı kürsüde değil ama aynı katta komşu iki Anabilim Dalında birlikte çalışmaya başladık. Asistanlıkla başlayan bu birliktelik komşu iki Anabilim Dalının Başkanı olarak da sürdü.

Öğrencileriyle çok iyi diyalog kurardı. Onlara yaklaşımı sevgi dolu idi. Çünkü insan sevgisi ile dolu bir yüreği vardı. Bilgisizliğe, hele hele bilgisizliğin savunulmasına asla tahammülü yoktu. Tutarsızlık, samimiyetsizlik onu çileden çıkarmaya yeterdi. Fikirlerini ödün vermeden savunan iyi bir müzakereci ve münazaracı idi. Kelimeleri ustalıkla kullanırdı. Unutulmuş ya da yaşdaşlarının bilmediği birçok kelimeyi yerinde ve zamanında kullandığına çok tanık olmuştuk. Uçkun aynı zamanda değerlerine sıkı sıkıya bağlı bir ideal insanı, gerçek bir vatanseverdi. Tükenmeyen enerjisi ve çalışkanlığı ile en karamsar olduğumuz dönemlerde bile umut veren kişiliği ve esprileri ile aranan bir insandı. En belirgin

özelliklerinden biri de, özellikle mesleğimizle ilgili çok isabetli öngörüler yapabilmesiydi.

1973 yılında Fehim Hocanın İzmir Fuarında görerek kürsüye aldığı 11 hafızalı Olivetti P. 101 hesap makinesinin programlamasını öğrenmek için Küçükyalı'ya Karayolları Bölge Müdürlüğüne, daha sonra ise bu defa öğretmek için Yıldız'a Harita Mühendisliğine heyecan içinde gidişimizi unutmam mümkün değil. Kürsüdeki tek elektrikli hesap makinesine çoğu zaman bizde kıdemli ağabeylerimiz sabahleyin el koyduklarından, o sırada doktorasını yapan bizler için bu makine daha da değerli olmuştu. Sık sık arızalanan, oldukça da ağır olan bu makineyi çoğu zaman birlikte tutarak Karaköy'e tamir için Dekanlığın tahsis ettiği araç ile götürmüştüzdür (Aşağıdaki fotoğraf).

Uçkun GERAY Asistanlığı döneminde İ.Ü. İktisat Fakültesi İşletme-İstatistik dalını da bitirmişti. Matematiğin önemine inanan, sadece inanmakla kalmayıp öğrenmek için de yoğun çaba harcayan bir kişiydi. Derslerin sayısallaşması gerektiğine inanıyordu. Gebze'de TÜBİTAK MAM'da düzenlenen ve bir yıl boyunca haftada bir gün katıldığımız Optimizasyon Kursunda o hafta öğrendiklerimizi tartıştık. İ.Ü. Matematik Bölümünü yeni bitirmiş biri olarak uygulamalı Matematik alanındaki ve çoğu zaman yorum gerektiren bu konuda Uçkun'dan çok yararlandığımı söylemek isterim.

Asistanlık dönemimizde Orman Fakültesinden Uçkun GERAY,

Turhan İSTANBULLU ve diğer fakültelerden Asistan arkadaşlarla birlikte Üniversite Asistanları Sendikasının İstanbul Şubesini kurmuştuk. O yıl yaptığımız eylem sonrası asistanların çalışma koşulları iyileştirilmişti. Daha sonraki yıllarda Uçkun'un Sivil Toplum örgütleri içinde aktif görev yapmaya başladığına tanık olduk. Çeşitli çevre örgütleri içinde çoğu zaman yönlendirici konumda aktif görev yaptı. Doğa ve çevre konusundaki çalışmalarında da hep bilimi ve bilimsel düşüncüyü egemen kılmaya çalıştı. Toplumun çıkarları onu için her zaman her şeyin üstünde idi.

Gelecekte yaşanabilecek sorunları önceden görebilen İyi bir bilim adamıydı. Yaptırdığı çok sayıdaki yüksek lisans ve doktora tezlerinde yakaladığı farklı boyutların fakültemiz ve meslek açısından taşıdığı önem bunun kanıtıdır. Hayatı boyunca doğruları söylemekten asla vazgeçmedi. İnanıldığı tüm değerlere sonuna kadar sahip çıktı. Bilim adamı kimliğini halk adamı kimliği ile buluşturan ender insanlardan biriydi. Değerli dostum, saygıdeğer hocamız Prof. Dr. Uçkun GERAY, bedenlen aramızdan ayrılmış olsa da, eserleriyle, yetiştirdiği öğrencilerle, doğa için verdiği mücadelelerle ile her zaman saygı ile anılacaktır. 31.03.2010

Prof. Dr. A.Uçkun GERAY'ın Ardından,

*Prof. Dr. Ahmet TÜRKER
İ.Ü. Orman Fakültesi, Ormancılık Ekonomisi Anabilim Dalı*

İstanbul Üniversitesi (İ.Ü), Orman Fakültesi Orman Mühendisliği Bölümü Ormancılık Ekonomisi Anabilim Dalında 30 yılı yakın bir süre beraber çalıştığım hocam Prof. Dr. A.Uçkun GERAY 30 Ocak 2009 tarihinde vefat etti. Ölümünün üzerinden bir yıl geçmiş olmasına rağmen, benim gibi sevenleri de bir türlü ayrılığına alışamadık. Sanki her an çıkıp gelecekmış gibi bir duyguya kapılıyoruz. Çünkü Prof. Geray 2006 yılında yaş haddinden emekli olduktan sonra da Fakülteye her gün gelir, çalışmalarını sürdürür ve yemekten sonra kahve sohbetlerinde arkadaşlarla Ormancılık ve ülke sorunlarını tartışıp, bilgi alışverişinde bulunurdu.

11 Şubat 2010 tarihinde ölümünün yıl dönümü dolayısıyla ailesi, arkadaşları ve sevenleri tarafından mezarı ziyaret edildi ve dualar okundu. Orada, mezarın başında, ölümün bir gerçek olduğunun

farkına varılıyor.

Prof. Geray'ı tanıyanlar onun üstün niteliklerini, çok değerli bir bilim adamı ve ateşli bir çevre savunucu olduğunu bilirler. Ancak kendisini yakından tanımamış olanlara ve yıllar sonra gelecek meslektaşlara, Prof. Geray'ın hayat hikâyesini, bilim adamı ve çevreci kimliğini burada kısa da olsa tanıtmakta yarar vardır.

1939'da Ankara'da doğan Prof. Geray, İstanbul'da büyümüş, ilk ve orta eğitimini bu kentte tamamlamıştır. 1957 yılında girdiği İ.Ü Orman Fakültesinden 1964'de mezun olmuştur. Fakültede öğrenci iken Fransızca dilini geliştirmek amacıyla bir yıl süreyle Belçika'da madenci olarak çalışmıştır. 1967 yılında İ.Ü Orman Fakültesinde o zamanki adıyla Orman Hasılatı ve İşletme İktisadı Kürsüsüne asistan olarak atanmıştır. Daha sonra adı geçen kürsü,

Ormancılık Ekonomisi Anabilim Dalı, Orman Hasılatı ve Biyometri Anabilim Dalı ve Ormancılık Hukuku olarak üçe bölünmüştür.

Geray, 1967 yılında İ.Ü İktisat Fakültesinde öğrenime başlamıştır. Ardından doktora çalışmalarına başlamış ve 1974 yılında doktorasıyla birlikte İktisat Fakültesini de bitirmiştir.

1974-1975 döneminde bir yıl süreyle Fransa'da görevlendirilmiştir. Burada konusyla ilgili incelemelerde bulunmuş, bazı matematik ve istatistik kurslarına katılmıştır. 1976 yılında beş ay süreyle TÜBİTAK Gebze Araştırma Enstitüsü Yöneylem araştırma kurslarına katılmıştır.

Dr. Geray 1979 yılında İ.Ü Orman Fakültesinde Doçent ünvanını almıştır.

Doç. Geray 1979 yılından itibaren İ.Ü Orman Fakültesi Lisans ve Lisansüstü düzeyinde Ekonomi, Orman Kaynakları Ekonomisi ve Planlama-Projelendirme kapsamında dersler vermiştir.

Doç. Geray 1987 yılında üç ay süreyle Fransa'da Institut Agronomique Mediterraenne de Montpellier (IAM)'de kırsal yönetim konusunda çalışmalar yapmıştır.

1988 yılında profesör olan Doç. Geray 1989, 1999 ve 2000 yıllarında Tunus ve Fransa'da Kırsal Kalkınma, Av ve yaban hayatı konusunda incelemelerde bulunmuştur.

2002 yılında Türkiye Ormancılar Derneği tarafından "Yılın Ormancısı" seçilmiştir.

Temmuz 1992-Ekim 2006 yılları arasında İ.Ü Orman Fakültesi Ormancılık Ekonomisi Anabilim Dalı Başkanı olarak görev yapmıştır.

Prof. Geray 40 yılı yakın meslek hayatında, yüksek görev duygusu, bilim anlayışı, meslek sevgisi ve her şeyden önce çalışkanlığı ve geniş kültürüyle dikkatleri üzerine toplayan bir bilim insanı idi. İyi bir çevreci idi. Engin bir doğa sevgisi vardı.

Ormancılığa yeni boyut getiren nadir öğretimin üyelerinden biri idi. Türkiye'nin Ormancılık sorunlarına karşı çok duyarlı idi. Ormancılık sorunlarımızın çok boyutlu sorunlar olduğunu söyler ve bu sorunların ancak bilimsel yöntemlerle çözümlenebileceğine inanırdı. Bu nedenle olabildiğince çok sayıda öğrencinin yüksek lisans ve doktora yapmasını isterdi. Nitekim kendisi 15 adet doktora ve 23 adet yüksek lisans tezini yönetmiştir. Yönettiği doktorantların 9'u ve yüksek lisansın 9'u akademik kariyerde; doktorantların 6'sı ve yüksek lisansın 14'ü Ormancılık araştırma enstitülerinde ve diğer ormancılık kurumlarında çalışmaktadırlar. Böylece bir yandan bilim adamı yetiştirme diğer yandan uygulamadaki Ormancılık kurumlarımıza araştırmacı kazandırma, hem de bu yolla Ormancılık uygulamasındaki bazı

sorunları doktora ve yüksek lisans çalışmaları ile çözme gibi çok yönlü ve çok değerli hizmetleri görmüştür. Hatta Prof. Geray, meslektaşlarını siyasi düşüncelerine göre ayırmamış ve kendisi ile çalışmak isteyen herkese yüksek lisans/doktora yaptırmıştır.

Öte yandan Prof. Geray Ülkemizdeki ormancılık sorunlarının temel nedeninin sosyal ve ekonomik olduğunu gördüğü için; ormancılığın iktisadi, sosyal ve hukuki alanlarında çalışan araştırmacıları bir araya getirerek güçlerini birleştirme fikrini ilk ortaya atanlardandı. Prof. Geray'ın büyük çabalarıyla 13 Ekim 2000 tarihinde Ormancılık İktisadi ve Sosyal Çalışma Gurubu (ORMİS) kuruldu ve vefatına kadar bu grubun başkanlığını yürüttü.

Diğer taraftan Prof. Geray ülke sorunlarına ilgisiz kalmadı. İnandığı siyasi düşüncelerini hayata geçirmek için iki sefer milletvekili adayı oldu.

Prof. Geray, Fakültede verilen hiçbir görevi küçümsememiş, şevkle ve üstün bir görev anlayışı ile ve örnek bir çalışkanlıkla her görevi en iyi şekilde yerine getirmiştir. Bu nedenle Dekanlık tarafından birçok komisyonda görevlendirilmiştir. Çalışmaları Fakülteyi ve Üniversiteyi aşmış, Bakanlıktaki bir çok çalışmada yardımcı ve yol gösterici olmuştur.

Ayrıca meslektaşların sorunlarını dile getirmede öncülük etmiştir. Nitekim 7. Dönem (2002-2003) Orman Mühendisleri Odası Marmara Şubesi Başkanlığı yaptı. Son olarak meslektaşlarının teveccühü ile 10. Dönem (19.02.2008-30.01.2009) Orman Mühendisleri Odası İstanbul Şube Başkanlığına layık görüldü.

Prof. Geray öğrencilerini sevmiştir. Onların Orman ve Çevre sevgisi ile dolu, bilgili gençler olması için hiçbir ilgi ve yardımı esirgememiştir. İlgili öğrencilere zaman zaman kitaplar hediye etmiştir.

Prof. Geray sürekli okur, kendisini geliştirir ve birikimlerini herhangi bir koşul ileri sürmeden başkalarına aktarmak için çabalar. Bu nedenle meslek içinde olduğu kadar meslek dışındaki kamuoyunda sevilen sayılan görüşlerine başvurulana değerli bir bilim adamı idi. Prof. Geray görev süresi boyunca çok sayıda yayın yapmış, bu yayınlarda dikkati çeken husus konu itibarıyla çok çeşitli oluşlardır.

Prof. Geray, bütün sahip olduğu bu özellikler nedeniyle herkesin hayranlığını ve takdirini kazanmıştır. Nitekim rahatsızlığı sırasında ve cenaze töreninde her düşünceden kalabalık bir topluluk Uçkun Hoca'yı yalnız bırakmamıştır.

Prof. Geray'ın gerçek değerini ifade etmeye cümleler yetmez. Onun aziz hatırası sevenlerinin kalplerinde daima yaşayacaktır.

Ruhu şad olsun, gömütü nurla dolsun...

ARKADAŞIM UÇKUN GERAY HOCAYI ANARKEN

Prof. Dr. Melih BOYDAK

Uçkun Geray Hocayı yitireli bir yılı geçti. Demokratik Laik Cumhuriyetin savunucusu, Atatürk ilkelerine bağlı, sosyal duyarlılığı yüksek, çalışkan ve ilkeli bir aydını, saygın bir bilim adamını yitirdik.

Yaklaşık 50 yıldır arkadaştık. 1964 yılında İ.Ü.Orman Fakültesi'nden birlikte mezun olduk. Yıllarca çok sayıda konuyu paylaştık. Bilimsel, sosyal ve doğa içerikli birçok toplantıda veya eylemde omuz omuza mücadele verdik. Halef selef olduk. Müzik akşamlarımızda, ailelerimizle birlikte, günün yorgunluğunu huzura çevirmeye çalıştık.

Uçkun! Bir gün seni "ölümsüzler" şiirimle betimleyeceğimi hiç düşünmemiştim:

Yıldızlar sessiz kaysa da,
Işık yüklü bir acı saplanır yüreğe,
O yıldızlar ki,
Aydınlığa güneş ömrünce.

Evet Uçkun Hoca! Yapıtlarınla, yetiştirdiğin öğrenci ve bilim insanlarıyla, ülkeye ve insanlığa hizmetlerinle yaşayacaksın.

Bir ömre çok şey sığdırmaya çalıştın. Hep koştun... Kapın öğrencilere, meslektaşlara, sivil toplum örgütlerine, kısaca toplumun her kesimine açıktı. Çağrıldığın her toplantıya katıldın. Sorunlara çözüm üretmeye çalıştın. İnandığın gerçekleri savundun.

Doğayı severdin. Ormanların ve doğanın talan edilmesine karşı her platformda, her mücadelede vardın. İlk kez gündeme getirdiğin "üstün kamu yararı"

yaklaşımın, ormanların korunmasında özgün bir tutamak oldu.

Olaylar arasındaki bağlantıyı iyi kurardın. Algılama ve sentez yeteneğin yüksekti. Yeniliklere açıktın.

İnsanları severdin. Hep yardımlarına koşardın. Ancak, insanlara tepeden bakan, amaçlı veya bilgisizce kamuoyuna yanlış yönlendirmeye çalışan insanlara karşı dilin de kalemin de sertti.

Konulara nesnel ve eleştirel yaklaşırdın. Bu nedenle yazdığım şiirleri de seninle paylaşıp, düşüncelerini alırdım. Beğenini kazanan şiirlerimi kamuoyu ile paylaşabileceğimi düşünürdüm.

Kendine güvenin tamdı. Ancak hassastın. Çok şeyi içine atardın. Bazı konularda endişelerin seni üzüntüye iterdi.

Son yıllarda siyaseti seçtin. Siyasette de birikiminle öne çıktın. Doğa ve çevreyi siyasetin odak noktalarından birisine taşımayı başardın.

Sonra! Hayat bu ya. Tüm benliğimle savunduğun demokratik laik Cumhuriyete karşıymışsın gibi, amaçlı bir yaklaşımla seni vurdular. Her zamanki gibi üzüntüyü içine attın. Seni sonsuza uğurladığımız gün beraat etmiştin. İnaniyorum, ülkemizde hukuk adına yapılan hukuksuzluklar, yine hukuk içinde çözümlenecektir. Ancak, bu süreçte büyük acıları da yaşatarak.

Biliyor musun Uçkun! Bazen Fakültede odamın kapısını açıp "Melih ver bir puro" diyecekmişsin ve sohbeteye başlayacakmışsınız gibi hissediyorum.

Yaşamı kucaklayan ve evrenin güzide bir gezegeni olan Dünyamızı, bütünüyle canlı kabul eden bir görüş bulunmaktadır. Hatta tüm evreni canlı kabul etmek yanlış olmaz. Nitekim canlı ve cansız arasındaki çizgi göreceli olup, zaman dediğimiz süreç içinde akar gider. Zaman bazen sonsuz, bazen bir andır. Şairimiz Ahmet Hamdi Tanpınar zaman-yaşam ilişkisini;

Ne içindeyim zamanın
Ne de büsbütün dışında
Yekpare geniş bir anın
Parçalanmaz akışında.

şiiriyle ne güzel tanımlamış.

Akan zaman içinde yaşıyorsun Uçkun Geray Hoca. Biliyorsun, acılar insanların yüz hatlarında diner.

27 Aralık 2008
Uçkun hocanın 4. Levent'teki evi

GERÇEK BİR BİLİM ADAMININ ARDINDAN...

Prof. Dr. İsmet DAŞDEMİR

Bartın Üniversitesi Orman Fakültesi Orman Mühendisliği Bölümü öğretim üyesi,

email: isdasdemir@hotmail.com

Bu yazı, ormancılık eğitim-öğretim ve akademik hayatımda önemli bir yeri olan, ormancılık ekonomisi alanında ufuklar açan, bizlere rehber olan ve bir bilim insanı olarak yetişmemde önemli katkılar sağlayan, üstün bilim adamı, değerli hocam merhum Prof. Dr. A. Uçkun GERAY'la ilgili bazı anılarımı paylaşmak ve bu vesileyle kendisini bir kez daha saygıyla anmak amacıyla ele alınmıştır.

Yıl 1982, Ekim ayı. İstanbul Üniversitesi (İÜ) Orman Fakültesi 2. sınıf öğrencisiyim, ders "Ekonomi" dersi. Sınıfa derse gelen hoca uzun boylu, soluk-kumral tenli, saçları ve kaşları dökülmüş, benzi solmuş, sanki yorgun bir savaşçı; Doç. Dr. A. Uçkun GERAY. O zamanlar, bu genç yaşta neden saçlarının ve kaşlarının döküldüğüne sınıf olarak pek anlam verememiştik ve kendisine de bir türlü sormaya cesaret edememiştik. Hatta ekonominin "kıtlıktan" doğuşu ile hocamızın saçlarının "kıt" oluşu arasında bağlantı kuran arkadaşlarımız bile olmuştuk. Ancak bir sıkıntıdan veya stresten olduğu belliydi. Bunun

nedenini yıllar sonra değerli hocam merhum Prof. Dr. Abdülkadir KALIPSIZ'ın yanında 1985-1987 yılları arasında asistan olarak çalıştığım zaman öğrenmiştim. KALIPSIZ hocam özetle; "Uçkun hocanın Doçentlik Tezini hazırlarken konulara derinlemesine girdiğini ve bu yüzden aşırı stresten kısa bir sürede saçlarının döküldüğünü" söylemişti.

1985 yılında, İÜ Orman Fakültesini başarıyla bitiren ilk 10 öğrenci olarak Uçkun beyin karizmasından, ders anlatışından, bilgisi ve birikiminden, yol göstericiliğinden ve ekonomi eğitiminin bize sağlayacağı avantajlardan etkilenecek "Orman Ekonomisi" Anabilim Dalında Yüksek Lisans eğitimine başladık. O zaman ormancılık hukuku ve ormancılık politikası ile ormancılık ekonomisi bilim dalları Orman Ekonomisi Anabilim Dalı altında birleşik eğitim veriyordu. Tabii derslerimizin önemli bir bölümünü Uçkun beyden alıyorduk. Seminerler, ödevler ve ders anlatımları konularında hep ilk deneyimlerimizi yaşıyorduk. Dersler devam ederken

1985 yılı Kasım ayında Fakültede çeşitli kürsülerde asistan kadrosu (orman ekonomisi hariç) açıldı. Ben de en yakın kürsü olarak hasılat ve biyometri kürsüsüne başvurdum. Asistanlık giriş sınavında jüri başkanı olan değerli hocam Prof. Dr. Abdülkadir KALIPSIZ, çok güvendiği ve değer verdiği Uçkun hocamı da jüriye almıştı. Böylece akademik hayatımın ilk sözlü sınavında Uçkun beyle karşılaşmamız böyle oldu. Sınavda başarılı olunca, bir yandan Kalıpsız hocamın yanında asistanlık görevini, diğer yandan orman ekonomisi alanında yüksek lisans eğitimini, çok değerli hocalarımdan aldığım derslerle yürüttüm. Böylece başta Kalıpsız ve Uçkun hocam olmak üzere tüm hocalarımı yakından tanıma fırsatım oldu.

Yüksek Lisans tezimi hasılat ve biyometri kürsüsünde değerli hocam Prof. Dr. Tahsin AKALP'ın danışmanlığında 1987 Temmuz'unda tamamladığım zaman, tez jürimde yine Prof. Dr. Uçkun GERAY vardı. Yüksek Lisans tezimi başarıyla tamamlamış ve kendi isteğimle Orman Bakanlığı Doğu Anadolu Ormancılık Araştırma Enstitüsünde (Erzurum'da) araştırmacı olarak göreve başlamıştım. Fakat bir yandan da Doktora yapmak istiyordum. Yüksek Lisans tezim hasılatla ilgili olduğundan, ilk düşündüğüm merhum hocam Prof. Dr. Abdülkadir KALIPSIZ olmuştur. Kendisiyle görüştüğümde *"ben yakında emekli olacağım, senin tezini sonlandıramayabilirim, sen en iyisi Uçkun beyden yap"* mesajını vermişti. Ben de bunun üzerine Uçkun hocamla görüşerek 1990 yılında kendisinin danışmanlığında Doktora eğitimime başladım. Başlangıçta Kalıpsız hocamın bu yönlendirmesine pek anlam verememiştim. Ancak yıllar sonra ne kadar haklı ve isabetli bir yönlendirme olduğunu anlamıştım.

Doktora derslerimiz hocamın fakültedeki çalışma odasında sıkı bir tempoda geçiyordu. Birebir ders yapıyorduk. Tartışmalar, yorumlar, seminerler, ödevler sürüp gitti. Hocamın hemen her olay hakkında bilgi birikimine sahip olduğunu, felsefi boyuttan yaklaşabildiğini, farklı bakış açılarından sorunlara bakarak orijinal çözümler ve fikirler ürettiğini fark ediyordum. Hatta bazı felsefi yaklaşımları beni aştığı için anlam veremiyordum. Fakat kendisini hep pürdikkat dinler, notlar alırdım ve sonra üzerinde düşünürdüm. Düşündükçe ne demek istediğini anlar ve kendisine hayran kalırdım. Doktora tezi aşamasında da öyle oldu. Altı ayda bir görüştüğümde kendisinden aldığım düşünceler ve yönlendirmeler bana bir sonraki altı aya kadar yetiyordu. Nihayet 1995 yılında gene hocamın çalışma odasında Doktora Tez savunma sınavımı jüri önünde başarı ile yaptıktan sonra, hiç unutmam kendi elleriyle cübbesini bana gururla giydirerek *"seni şövalye ilan ediyoruz"* demişti. Ben de *"sizlere layık olmaya çalışacağım"* demiştim.

Yıllar geçiyordu, zaman zaman kendisiyle Orman Bakanlığının yaptığı çeşitli toplantılarda ve komisyonlarda bir araya geliyorduk. Hep olaylara makro bakış açısı sergileyerek bu çerçevede çözümler üretiyordu. Ormancılığı ve ülke meselelerini

özünden bilen, çözümler üreten, bilgiye önem veren, bilgiyi öğrenmekte gurur yapmayan, hiç ölmeyecekmiş gibi çalışan, tartışmayı seven ve bütün görüşlere önem veren, herkese eşit davranan, ülke çıkarlarını en üst düzeyde tutan gerçek bir bilim adamı olduğunu daha iyi anlıyordum. Bu yapısını onu tanıyanlar ve ormancı camiası da iyi anlamış olmalıydı ki, ormancılıkla ilgili tüm toplantı, kongre ve çalıştaylarda hep O vardı; toplantıyı yönlendiren ve odak noktasında olan. Artık ormancılık camiasının bir numarasıydı. Kendisine hep hayran kalmışım; nasıl bu kadar yoğun tempoya ve çalışmaya dayanabiliyor, yetiştirebiliyor diye.

1998 yılında ikinci bir fakülte olarak "işletme" mi? "iktisat" mı? okuyayım diye karar veremezken, Erzurum'dan Uçkun hocamı telefonla aradım ve kendisine sordum. Hiç düşünmeden "iktisat" dedi. Ben de hiç düşünmeden iktisadi tercih ettim ve okudum. Artık gönlümde ve kafamda öyle bir yeri vardı ki, söylediklerinin yanlış olabileceğini bile düşünmeden, emir gibi kabul edip uygulayabilecek bir hale gelmiştim. Beni iktisadi okumaya yönlendirmesinin nedenini de zaman içinde daha iyi anlamış ve kavramıştım. Çünkü ormancılık ekonomisi meselelerine makro bakış ve bunun için de iktisat teorisini bilmek gerekiyordu. Merhum hocamın beni iktisat okumaya yönlendirmesinin nedenini şimdi daha iyi anlıyor ve minnetle anıyorum.

Yetiştirdiği Doktorant ve Master öğrencilerinin tezlerinin ve çalışmalarının rafta kalmasını istemez, bir yerlerde sunulmasını ve kullanılmasını isterdi. Bu yüzden bizlerin çalışmalarının yeri geldiğinde Orman Bakanlığı, Orman Mühendisleri Odası ve Türkiye Ormancılar Derneği (TOD) tarafından yapılan toplantılarda sunulmasını sağlardı. Nitekim 1995 yılında Orman Bakanlığında dönemin Orman Bakanı Sayın Hasan EKİNCİ başkanlığında benim de katıldığım, üst düzey yöneticilerle yapılan bir toplantıda, Uçkun hocam benim doktora tezimin "yönetim-organizasyon ve performans ölçüm ve değerlendirme sistemine ilişkin sonuçlarının" Orman Bakanlığınca yaşama geçirilmesinin gerektiğinden, öneminden bahsetmiş ve sayın bakan da değerlendirmeye alacaklarını ifade etmişti. Ayrıca 1999 yılında TOD tarafından yapılan bir toplantıda benim hazırladığım "Çağdaş Ormancılık Anlayışı ve Örgüt Yapısı" adlı çalışmamı sunmamı sağlamış, kendisi de bilfiil katılarak toplantıyı yönlendirmiş ve böylece ormancılığımızın en önemli meselelerinden birine çözüm üretmeye çalışmıştı. Zaten bütün enerjisi ve emeği ömrü boyunca hep bu yönde olmuştur.

1998 yılında Orman Bakanlığından Bartın Orman Fakültesine geçişim sürecinde yaşadığım tereddütlerin giderilmesinde de gene hocamın etkisi olmuştur. 1998 yılında "Sel Sempozyumu" için Bartın'a geldiğinde, kendisine Doçentlik sınavına başvurmanın zamanı olup olmadığını sormuştum. O da *"yayınlarını gönder, ben bakayım, sana cevap"*

veririm" demişti. Yayınlarımı gönderdim 3-4 ay geçti, hiçbir haber yok. Sonra bir gün aradı ve bana Doçentlik sınavına başvurabileceğimi söyledi. Bunun üzerine Doçentlik sınavına başvurumu yaptım ve üçüncü kez akademik unvan almak amacıyla 1999 yılı Kasım ayında hocamın fakülteodasındaki jüri önündeydim. Gene kendi cübbesini elleriyle bana giydirince çok gururlanmış ve duyulanmışım. Böyle bir insana layık olmam için gereğini yapmam ve çok çalışmam şarttı.

Onun yayınlarını zaman zaman okurum. Adeta bir ilaç gibidir. Bazen bazı cümlelerinde ne demek istediğini anlamak için tekrar okurum ve hayran kalırım. Halen Bartın Üniversitesi Orman Fakültesi Orman Mühendisliği bölümünde ekonomi derslerinde hocamın yazdığı "Ekonomi" kitabını okutuyorum. Öğrencilerim kitabı anlamakta güçlük çektiklerini söylüyorlar. Haklılar. Çünkü o kitap seviyeli bilimsel ekonomi diliyle yazılmıştır. Anlamak için her cümleyi defalarca okumak, düşünmek ve hatta Kalıpsız hocamın dediği gibi satırların arasını da okumak gerekir.

04/10/2006 tarihinde yaş haddinden emekli olmasına rağmen, sanki hiç emekli değilmiş gibi çalıştığını, fakülteye gelip gittiğini onu yakından tanıyanlar bilirler. Emekliliğinden sonra, danışmanı olduğum bir doktora öğrencimin doktora teziyle yakından ilgilenmiş ve önemli katkılar sağlamıştır. Hatta Tez İzleme Komitesinde yer almıştır ve davetimi üzerine 25 Aralık 2007 tarihinde "Ormanlar ve Su Politikası" konulu konferansını Bartın Orman Fakültesinde hiç tereddüt etmeden, seve seve ve büyük bir heyecanla vermiştir.

Son olarak 2008 yılı yaz aylarında yaşadığı böbrek yetmezliği hastalığından sonra 26 Aralık 2008

tarihinde Bartın Orman Fakültesinden ben dahil 5 öğretim elemanı, İstanbul'da evinde kendisine geçmiş olsun ziyaretinde bulunduk. 4. Levent'teki mütevazı evini maceralı bir arayıştan sonra bulduk. Evde hocam ve eşi bizi karşıladılar. Bir yıl aradan sonra hocamı ilk defa görüyordum. Yorgundu, zayıflamıştı ve solgundu. Yaklaşık 1 saatlik bir hasta ziyaretinden sonra izin isteyip kalkmak istedik. Fakat bırakmadı, "oturun, bir daha sizleri göremeyebiliriz" dedi. Bunun üzerine yaklaşık 1-1,5 saat daha kaldık. Bu süre içinde hep ormancılık ve bilimsel konular konuşuldu, tartışıldı. Oturduğu koltuğun yanındaki sehpa TÜBİTAK'a sunmayı düşündükleri enerji ormancılığı ile ilgili projenin dokümanları ile "Su ve Ormanlar" konusunda hazırlamaya çalıştığı makalenin taslağı vardı. Ben bir an için "hocam fazla çalışmayın, dinlenin, artık yeter" dedim. O da bana "ne yapayım, çalışmayayım mı, ben çalışmazsam ölürüm" dedi. Bunun üzerine ikimizde çok duygusallaştık ve bu andan yararlanarak eline sarıldım, elini ilk ve son kez öpebilmişim ve bu görüşme onu son görüşüm olmuştu.

Yaklaşık bir ay sonra 30 Ocak 2009'da çok sevdiğim ve çok saygı duyduğum değerli hocam rahmetli oldu. Haber ormancılık camiasında, sevenleri ve dostları arasında acı ve hüznü yaratmıştı. Ancak tesellimiz onun yetiştirdiği yüzlerce lisans öğrencisi, onlarca yüksek lisans öğrencisi ve doktorantları ile ilkeleri ve çalışkanlığı, bıraktığı bilimsel eserleri, ormancılık alanında ve özellikle ormancılık ekonomisi alanında açtığı ufuklar ve rehberliği olmuştu. Paraya pula önem vermeyen, ülkesinden başka bir şey düşünmeyen, adam gibi adam ve Cumhuriyetin yetiştirdiği gerçek bir bilim adamıydı. Böyle bir insanı tanımaktan ve öğrencisi olmaktan onur ve gurur duyuyorum.

Allah rahmet eylesin, ruhun şad olsun hocam. 10/03/2010.

ZAMANIN İLERİSİNDE: UÇKUN GERAY

Dr.Nevin DİNÇ

30 Ocak 2009 da kaybettik hocamızı... Yapacak daha çok işi varken... Aklında her biri birbirinden önemli pek çok proje mevcutken... Bize, biz öğrencilerine kaldı bayrağı onun bıraktığı yerden devralıp devam etmek... Onun gibi olabilmek ne mümkün... İzinden gidebilirsek ala...

Uçkun Hocam, bilgiyi paylaşmayı seven, bilgiyi tartışmayı seven bir insandı. Herkesten bir şeyler öğrenebileceğine ve herkesin de kendisinden bir şeyler öğrenebileceğine inanırdı. Bu nedenle her an her ortamda münazaraya hazır. Sorunların ancak bu şekilde çözüm, soruların ancak bu şekilde cevap bulacağını düşünürdü. Aklında her an, her dakika binlerce problem vardı. "İnsanlar bir konuya çözüm getirdiklerinde aslında beraberinde birden çok yeni problem getirirler "derdi, yani "insanlar çözüm yerine aslında problem üretirler".diye eklerdi. Belki bu yüzden problem çözmek onun en sevdiği uğraştı. Ama asıl önemli olan problemin ne olduğu değildi; problem orman kaynaklarını yönetmek için uluslararası bağlayıcı kuralların nasıl oluşturulacağı konusu da olabiliyordu. İstanbul'un su sorunu da, dünya üzerinde etkin finans sistemleri de, yabancıya toprak satışı da... İnsanları ve insanlığı ilgilendiren her unsur onun zihninde yerini bulurdu. O, dünya ile ilgiliydi. Hiçbir siyasi ya da fiziki sınırlamaya bağlı kalmadan. Sadece zihin değil gönül gözü ile de bakabildiği için belki de!

Zamanının ilerisindeydi. Bugün ya da bugünün kavramları ile sınırlı değildi araştırmaları. İleride şekillenecek dünyayı tasarlıyordu zihninde, bu günden geleceği okumaya çalışır gibi. Bunu ne kadar azimle ve sebatla çalışarak kurguladığını doktora tezini araştırırken bir kez daha anladım. Tez çalışmasının her adımında Hocam tarafından temeli atılmış, yönettiği ve yönlendirdiği diğer doktora ve yüksek lisans tezleri ile şekillendirilmiş yaklaşık 20 yıllık bir çalışma ile karşılaştım. Dünya orman kaynaklarının yönetim anlayışı ve bu anlayışın Türkiye orman kaynakları yönetimine etkileri üzerine bir saptamada bulunmuş, bir hipotez ortaya koymuş ve her bir fonksiyonu için ayrı ayrı, aşama aşama bu tezi çalışmıştı. Tüm öğrencileri ile birlikte ekip olarak! Şimdi bu ekibin bir parçası olmuş olmak çok daha kıymetli benim için!

Herşey bir yana Uçkun Hocamın öğrencisi olmak gurur verici. Yüksek lisans ve doktora

tezlerimin her ikisinde de kendisi ile birlikte çalışma fırsatım oldu. Özellikle bir doktora öğrencisi için -hem kendini ispatlamaya hem de kendi sınırlarını keşfetmeye çalışırken- danışman hocasının önemi hayatında yer alan tüm diğer öğretmenlerden çok başka bir anlama sahip. Tez danışmanı sadece teze şekil vermiyor, kişiyi de şekillendiriyor. Tıpkı bir heykeltıraş gibi sabırla, azimle, incelikle, çalışarak! Bir tez tamamlandığında; doktorant başladığı yerden çok ileride, teze başladığı zamanki kişilik özelliklerinden çok farklı bir olgunlukta ve donanımda buluyor kendisini. Bu gelişimin temel sebebi yine hocamızın karakterinden kaynaklanmakta aslında.

Öğrencisini her zaman kendisine denk gören bir bakış açısına sahipti. Önünde ya da arkasında değil. Yanında. Rakip değil, meslektaş. Tüm görüşmeler bu çerçevede gelişirdi. Karşınızda meraklı gözlerle size bakan, size içtenlikle ve samimiyetle, adeta sizin arkadaşınız, akranınız, denginizmiş gibi soru soran,

konusan, tartışan birini gördüğünüzde ne bir çekince kalırdı ne de tereddüt. Kişi eteğindeki taşları, zihnindeki karmaşayı döküverirdi ortaya.. Sonra yine sabırla bu karmaşayı ilmik ilmik eğirir, yumak haline dönüştürür, dokur, kumaş haline getirir, kesip biçer entari diye giydiriverirdi. Sizinle birlikte ve tüm zihinsel tuzaklara rağmen. Konunun hem özünü, hem çerçevesini, hem de etkileşimini aynı anda aynı düzlemde görebiliyordu. Zamansal ve mekânsal sınırlamaları olmayan, çok boyutlu, çok ölçütlü yaklaşımı sayesinde felsefeden matematiğe, estetikten etiğe disiplinler arası bir zihinsel uzanımla konuyu inanılmaz biçimde tanımlayabilme kabiliyeti vardı. Sezgi gücü, yüksek analiz kabiliyeti ile birleştiğinde tartışılan konu için yepyeni fikirler ortaya koyar, hiç akla gelmeyecek noktaları bulup çıkarır, kişinin zihninde engin ufuklar açardı.

Onunla tartışmak; sadece konunun olgunlaştırılmasını ya da problemin çözülmesini sağlamak bir yana, kişinin kendi sınırlarını, yepyeni ilgi alanlarını keşfettiği eğlenceli bir oyuna dönüşürdü. İyi bir eğitimci olmasının başarısıydı bu. Kafanızda tek bir soru ile girdiğiniz odasından binbir soru ile çıkardınız ama daha önemlisi hepsini çözebilecek güce sahip olduğunuza da sizi inandırmış olurdu. O kadar ki bir an önce o konuda çalışmaya başlamak için dayanılmaz bir istek duyardı, insan. Kişinin içindeki merakı doğru şekilde yakalamayı başarır ve doğru yöne yönlendirirdi. Çıktığınız yolda takılacağınız taşları, ümitsizliğe düşeceğiniz dönemeçleri bilir ve tam da o anda elini uzatmış sizi bekliyor olurdu. O kadar çalışkan ve gayretliydi ki, onunla tartışabilmek için çok çalışmanız gerektiğini hissederdiniz. Bazen de “ne kadar çalışırsam çalışayım asla onun gibi olamayacağım” diye itiraf ederdiniz kendinize, suçüstü yakalanmış çocuk mahcubiyetinde.

Araştırmaktan yorulmaz, sorgulamaktan sıkılmazdı. Gündemi ve günceli takip eder, yenilikleri dikkatle izlerdi. Dünyada ve Türkiye’de olup biten herşeyin birbiri ile bağlantılı olduğunun farkında olarak hazırlardı tüm tezlerini ve bu doğrultuda yapardı tüm incelemelerini, değerlendirmelerini... Bu nedenle sunduğu her eser birbirinden bağımsız, bir öncekinden kapsamlı ve bir o kadar da birbiri ile bağlantılıydı. Hem kendi

çalışmaları, hem de öğrencilerinin çalışmaları onun zihinsel bütünlüğünün tamamlayıcılarıydı. Farklıydı. Kelimelerin arkasını, cümlelerin tersini, satır aralarını okumayı bilirdi. “Her şey tersi ile birlikte doğrudur” derdi. “Okumasını bilmek gerek...”. Doğru okumasını bilmek ve öğrencilerine de doğru okumayı öğretirdi!

Sadece Türkiye değil, dünya değerli bir bilim insanını kaybetti. Birikim ve donanımının zirvesinde, en verimli çağında aramızdan ayrıldı. Zamansızdı...

Tarihte çağının ötesinde yaşamış tüm insanlar gibi, yapıtlarında ve onun yolunda ilerleyen öğrencilerinde her zaman yaşayacak ve yaşatılacak. Bizler, onun eserleri olan öğrencileri öğretilerini kendi eserlerimize aktararak Uçkun Hocamızı zamanın ilerisine taşımaya devam edeceğiz!

Saygılarımla...

15 Nisan 2010 - İstanbul

ORMANCILIKTA “ROL MODEL”: Prof. Dr. UÇKUN GERAY

Dr. Selim Kaplan
Ege Ormancılık Araştırma Müdürlüğü

Hocamı ilk tanıdığım zaman 1981 yılıydı sanırım, bir farklılığı vardı hocamızın, kendine has bir tarzı, güveni. O yıllarda bir de ciddi bir sağlık problemi yaşamıştı hocamız. Azmi kararlılığı duruşuyla hastalığını alt etmişti. Ekonomi dersini veriyordu, anlatıp geçmedi, burası fakülte bazı konuları siz hazırlayacaksınız biz tartışacağız dediğinde biraz şaşırmıştık. Bu sayede hocamla birebir çalışmaya başlamıştık. Derslikte öğrenciler arasında ne tartışmalar yaşamıştık Malthus'un nüfusla ilgili görüşleri üstüne, sanki kendi görüşlerimizdi ve neredeyse birbirimize giriyorduk. Okul bitip ayrılışları yaparken hocam bu tartışmaları unutmamıştı, asistan kal fakültede yüksek lisans doktora yaparsın ama o günkü siyasi ortamda İstanbul bizi korkutmuştu galiba, bir an

önce kaçmak istiyorduk. Sonraki yıllarda hocamızla birlikte yüksek lisans, doktora yapan meslektaşlarımızın meslekteki farklı duruşlarını, performanslarını görüp biraz “kışkırdım” doğrusu.

Yıllar içinde ormancılıkla ilgili şuralarda, sempozyumlarda, panellerde, çalıştaylarda, Türkiye Ormancılar Derneği çalışmalarında, Orman Mühendisleri Odası çalışmalarında hep karşılaştım, ortak çalışmalar yaptım hocamla. Farklı tarzı, güveni, bilimsel yaklaşımı, kendi doğrularını söyleme cesareti hep hoşuma gitti ve ondan bir şeyler öğrenmeye devam ettim. Ulusal Ormancılık Programında grubumuzun başkanıydı, hocasıydı, domine ediciydi. Ormancılık sektörünün organizasyon yapısı üzerine çok farklı yeni bir yapı öneriyordu kimse bu görüşe katılmadığını söyleyemiyordu, çekiniyorduk, kamu yönetimi okumuş olmanın cesareti ile bu öneriye karşı çıkıp, buna diğer katılımcılardan destek alınca hocamız hiçbir alınganlık göstermeden ikna olmuş ve önerisini değiştirmişti. Hocamızdan yine bir şeyler öğrenmiş “dinlemeyi”.

Hocamızın OMO meslek yasası çıkarken TBMM komisyonunda Komisyon üyelerini ve taraf diğer oda başkanlarını Doğan Kantarcı hocamızla birlikte nasıl “ikna” ettiklerini olaydan birkaç saat sonra oda bilim kurulu başkanı Eşref Girgin Bey heyecanla anlatmıştı.

Hocamızı son siyasi tercihi konusunda ve kendi uzmanlık alanı dışına çıkıyor diye eleştirenlerimizde vardı, hocamız ekonominin belirleyiciliğini ifade ederek her

konuyla nasıl ilgili olduğunu, anlatır ve öğrenme heyecanını ifade ederdi. Hocamız en son Ormanlar ve Su ilişkisi ilgileniyor ve bu konuda çalışkan bir öğrenci heyecanı ile çalışıyordu. Hocamla bir cumartesi sabahı YAYED yayını olan “Su Yönetimi: Küresel Politika Ve Uygulamalara Eleştiri” kitabını vermek üzere Ankara da Zafer Çarşısında buluşmuş ve bu konudaki fikirlerini dinlemiştim. Gözaltına alınmasının sonrasında telefonla yaptığımız konuşmada da bu konudaki heyecanını da paylaşmıştık.

Hocamızın mesleğine ve meslektaşlarına her zaman sahip çıkan duruşu, üretkenliği, meslek ve memleket için duyduğu heyecan, doğru bildiklerini savunmadaki kararlılığı, cesareti, özverliliği sahip çıkması ile taraflı tarafsız tüm meslektaşlarımızın saygısını kazanmış, genç yaşlı tüm meslektaşlarımızın rol model alabileceği bir kişilikti.

Bu dünyadan, ormancılıktan bir Uçkun GERAY geçti, rahat uyu hocam...

Uçkun GERAY'ı Anlatabilmek...

Salih SÖNMEZİŞİK - Orman Müh. Odası Eski Genel Başkanı

Sanırım insanlar için “en zor” ların başında, yitirdiği sevdikleri hakkında bir değerlendirme yapabilmesi gelmektedir. Özellikle o insan, Ahmet Uçkun GERAY olunca bu zorluğun katsayısı daha da yükseliyor. Çünkü kimi insan vardır hakkında yazılır, çizilir, söylenir ama sonuçta anlatılabilir. Lakin kimi insan vardır ki, Uçkun GERAY örneği, öyle kolaylıkla yazılıp, çizilip tarif edilecek biri değildir. Başka bir deyişle **anlatılmaz, yaşamak gerekli...**

Uçkun GERAY; devrimci, demokrat, vatansever kişiliği ile yaşamının her sürecinde, her platformda hemen hemen herkese örnek olmuş bir ADAM'dı. Bu yapısı gereği ülkesini, mesleğini, görev yaptığı bilim yuvasını çok sevdi. **Uçkun Hoca 6 ok değerlerini savunan, Atatürk ilke ve devrimlerine yürekten bağlı, katıksız cumhuriyetçi, tam bağımsız Türkiye sevdalısı, saygıdeğer bir aydın, başvuru kaynağı bir bilim adamı** idi.

Bu özelliklerin altını çizerek yazıyorum, çünkü, taşıdığı bu değerleri savunmasının ve yaşamındaki uygulamalarının canlı ve çok eski bir tanığıyım. İ.Ü. Orman Fakültesi'nden mezun olduğum 1972 yılından günümüze kadar, TMMOB Orman Mühendisleri Odası ve çeşitli sivil toplum kuruluşlarında görev alarak, ülkemizin demokrasi savaşımında üzerime düşeni kendimce, yerine getirmeye çalıştım. İşte bu süreçte hoca ile tanışıklığımız, bilgi alışverişimiz başladı. Bu diyalog, benim 1994 yılında Odanın Başkanlığına getirilmem ile birlikte hız kazandı.

Hepinizin bildiği gibi, sahip olduğu değerler nedeniyle ormanlarımız ve ormancılığımız sorunlarla yüklüdür. Uygulanan ormancılık politikaları ise bu sorunları azaltacağı yerde aksine yeni sorun alanları yaratmaktadır. Orman Mühendisleri Odası'nın o yıllardaki anlayışı gereği bizler sorunlara masa başından bakmak yerine, bu sorunları merkezlerinde inceleyip taraflarında katılımı ile çözüm üretme yolunu tercih ettik ve çok eleştirilmemize karşın, oda çalışmalarını Ankara dışına taşıdık.

Bu bağlamda ülkenin dört bir yanında, halkımızın da yoğun bir biçimde katıldığı sempozyum, panel, kongre, sergi, konferans, çalıştay vb. sayısını hatırlamakta güçlük çektiğimiz bilimsel etkinlik ve eylemler düzenledik. Tüm bu süreçte hoca; yaz-kış demeden, aile ilişkilerini düşünmeden, sağlık sorunlarını sürekli öteleyerek, **Güney Doğudaki Cilo Dağlarından en batıdaki Kazdağlarına kadar** birçok yere bizimle birlikte sürüklenerek, ülkemiz, ormanlarımız, ormancılığımız, özellikle kırsal alanda yaşayan halkımız için önemli projelerin üretilmesi ve uygulanabilmesi konusunda etkin görev almıştır.

Bu projelerden **GAP Master Planının Revize Edilmesi'**ne ilişkin çalışma devrim niteliğinde olup, hazırlanan projenin sunumu, yöre halkının, bölgedeki devlet yetkililerinin ve ülkedeki tüm yatırımcı kuruluşların yoğun katılımı ile, bize pilot bölge olarak dikte ettirilen **Siirt ilinde gerçekleştirilmiş** ve proje, uygulanması için sessiz sedasız başbakanlığa teslim

edilmiş ve GAP Projesi bizim ürettiğimiz öneriler doğrultusunda değiştirilmiştir.

Sorumlu, üretken ve paylaşımcı Geray

Hoca, salt ormancılığımızla ilgili değil, ülkemizin geleceğini ilgilendiren her konuda analiz yapar, fikir üretir ve bunu toplumun her kesimi ile paylaşırdı. Öğrencilerinin eğitiminin yanında, 40'tan fazla bilim adamının yetişmesine katkıda bulunmuş, Orman Fakültesinde oluşturulan birçok komisyonda etkin olarak yer almıştır.

Hoca, bakanlıkça, ormancılık sorunlarının çözümüne ilişkin tüm toplantılara davet edilmiş, özellikle ülke geneline yayılmış 11 adet Orman Araştırma Müdürlüğü'nün yıllık çalışma grup toplantılarına katılıp önerileri ile bu müdürlüklerin faaliyetlerinin biçimlendirilmesine katkıda bulunmuştur.

Tüm bunlar yetmiyormuş gibi TEMA, ÇEKÜL, SOS platformu gibi çevreci kuruluşlara danışmanlık yapmış, ama bunlardan daha da önemlisi **TMMOB Orman Mühendisleri Odası'nın Marmara Şubesi'nin yönetimine girme sorumluluğunu almıştır**. Onun 2002-2003 yıllarında şube yönetiminde çalıştığı süreçte ben de oda başkanı idim. Oda Genel Merkezi ve Marmara Şubesi olarak ortaklaşa yapılan çalışmalar ormancılık sektöründe uzun süre anımsanacaktır.

NE BİR HARAM YEDİ, NE CAN'a kıydı

Haksızlığa, yalana ve satılmışlığa dayanmadığı için, tartışmalarında çoğu kez sertleşirdi. Bu üslubu nedeniyle kendisini ilk kez tanıyan insanlarca, uçuk, agresif veya marjinal adam olarak nitelenirdi. Ama tartışmanın sonunu ve devamını izleyenler onun ne denli sevecen, nüktedan, alçak gönüllü ve doyumsuz sohbete sahip bir insan olduğunu hemen farkederdiler. Çünkü gülmeyi ve güldürmeyi çok severdi. Hele geceleri işimiz bitince, iki kadeh parlattıktan sonra şarkı söylemeye başlar, fasıla ara verdiğinde dağarcığındaki bitmez tükenmez fıkraları, gırgıra vurarak öğündüğü o ünlü **Kasımpaşalı Kabadayı ironisi ile bir güzel anlatırdı ki, hayali cihana değer**.

Ama o sırada, fıkra anlatmak karşılığında rüşvet olarak sigara otlakçılığı yapmasa daha iyi olacak diye düşünürdüm hep. Bu kaygımız, kendisini sevmenin ötesinde, **1996 yılında geçirdiği baypas nedeniyle sağlığının bozulabileceği olasılığından** kaynaklanıyordu. Çünkü hocamız sadece yukarıda anlatıldığı gibi cumhuriyetçi, aydın ve mücadeleci bir bilim adamı değil, onurlu, sade bir yaşam çizgisine sahip, **iyi bir aile babası, sevgili bir dede idi** aynı zamanda ve 70 yıllık yaşamı boyunca ne bir haram yedi, ne cana kıydı. Egemenlik ve bağımsızlığın ayaklar altına alındığı, çürümüşlüğü tuzları bile kokuşturduğu bu ülkede, o, **kurtlar sofrasında hiç yer almadı**, alanların da sürekli karşılıklarına dikilmesini bildi.

Ama ona kıydılar

ABD'nin, ülkemizin de içinde bulunduğu

coğrafyada yaşama geçirmek istediği Büyük Ortadoğu Projesi'ne, **"emperyalizmin tehlikeli bir oyunu"** olduğu gerekçesi ile cumhuriyeti savunan aydınların birçoğu, karşı olduklarını dile getirdiler. Ancak ne ki, daha sonraki süreçte bazı generaller, sendikacılar, cumhuriyetçi aydınlar, bilim adamları, gazeteci ve yazarlar, Ergenekon Operasyon adı altında, dalga dalga gözaltına alınmaya başlandılar. İşte bu dalgaların 7.sinde Uçkun Geray 23 Temmuz 2008 sabahı yurdumuzun başka yerlerinden, çoğunu tanımadığı 26 kişi ile birlikte gözaltına alındı. Önce İstanbul Emniyet Müdürlüğü'ne, sonra Konya'ya, oradan da Adana'ya götürüldü ve ifadesi alınarak 26 Temmuz günü serbest bırakıldı.

Ancak bu süreci biraz açmak gerekiyor. Hocamız Adana Cumhuriyet Başsavcılığı'nın 2007/638 nolu Soruşturma Raporu doğrultusunda, 23.07.2008 günü saat 09:00'da İstanbul'daki evinden göz altına alınmıştır. Olayı duyar duymaz avukatı değerli arkadaşımız Mehmet AYTEKİN'i arayarak, hipertansiyon hastası olduğu için ilaçlarının yetiştirilmesini söyledim. Ancak avukatın bu isteminin kabul edilmediğini hemen öğrendik. Ama bu uyarı sonunda hocamız İstanbul Adli Tıp Şube Müdürlüğü'ne götürülür. Doktor, şikayeti olup olmadığını sorunca, hocamız hipertansiyon hastası olduğunu söyler. Ancak yazdığı raporlardan adının Cemalettin MAKCA olduğunu öğrendiğimiz doktor, hocayı muayene etmeyip tansiyonunu bile ölçmeden **"Tansiyon kontrolünün yapılması koşulu ile gözaltına alınmasına teşkil edecek bir durum saptanmamıştır"** diye rapor vermiş ve hoca yeniden nezarethaneye gönderilmiştir. Aynı gün saat 16:00'da avukat arkadaş ilaçlarını yeniden vermek istediğinde, hocanın **"Konya'ya götürüldüğü"** gerekçesi ile bu talep reddedilir. Oysa avukatın son anda haberi olur ve Uçkun GERAY saat 19:35'te yine Adli Tıp'a götürülür. Nöbetçi doktor Kenan SEZGİN tarafından tansiyonu 140/100 olarak ölçülür ve hoca tıp uzmanlarına göre bir insan için 2. derece riskli bu hipertansiyon ile yola çıkarılır. Uzun bir karayolculuğundan sonra sabah Konya Emniyet Müdürlüğü'ne vasil olunur. Sabah 12:40'ta başlayan sorgulama 15:40'ta biter ve hocanın tüm ilaçları bu saatte (31 saat sonra) kendisine verilir. Uçkun Geray 24 ve 25 Temmuz gününü Konya Emniyet Müdürlüğü'nde gözaltında geçirir. 25 Temmuz'u 26 Temmuz'a bağlayan gece, yine karayolu ile Konya'dan yola çıkarılır, sabah Adana'ya varılır. 26 Temmuz sabahı Adana'da başlayan sorgulama sonunda göz altına alınan hiç tanımadığı diğer 26 kişi ile birlikte saat 17:00'de (80 saat sonra) serbest bırakılır. Bu arada o denli istememe rağmen, benim de tansiyon hastası olmam gerekçesi ile Konya ve Adana'ya gelmemi istemediğini bana ulaştırır. O gece kaldıktan sonra 27 Temmuz günü, İşçi Partisi'nin bin bir ricasını kıramayarak (partiye yük olmamak için) uçakla evine döner. Ancak ne ki, bu dönüşten 12 gün sonra (tahribatı düşünabiliyor musunuz?) hoca aort damarı yırtılması (diseksiyon) teşhisi ile hastaneye kaldırıldı ve sonun başlangıcı başladı. Çünkü aort yırtığı böbrek damarlarına ulaşmış ve yeterli kan

gitmediği için 2 böbreği birden aynı anda iflas etmiş, bundan sonra yapılan tüm müdahaleler onu yaşatmaya yetmemiş ve sevgili Uçkun Geray 30 Ocak 2009 günü bizi yalnız bırakarak yaşama veda etmiştir.

Hoca'nın ölüm nedeni ile ilgili bize bilgi veren doktorlar şunu söylediler;

*Uçkun GERAY'ın tüm vücut damarlarında ateroskleroz (Damar çeperinde daralma, kalınlaşma, sertleşme ve elastiki yetisini yitirme) tahribatı var. Bu özellikler nedeniyle aort damarı bir yüksek tansiyon sırasında yırtılmıştır. Ancak bu sözü edilen damar sertliği bu şikayetleri yaşayan tüm insanlarda vardır. Aort damarının yırtılması için, kişinin, a - Hipertansiyonu kontrol altına alamaması, b- Aşırı yorgunluğun vücudu zorlaması, c-Çok ağır bir ruhsal strese girmesi bu yırtılmayı tetikler.

Akıl dışı suçlamalar

Dilimizde çok güzel bir özdeyiş var, bilirsiniz. "Yiğidi kılıç kesmez bir acı söz öldürür". Uçkun Hoca belki kılıçla kesilmedi ama, ortada gözle görülen, elle tutulan hiçbir suçu yok iken, apar topar gözaltına alınmanın psikolojik baskısı ve onun yarattığı travma nedeniyle böylesi bir acı sonucu yaşadığı düşüncesi, kamuoyunda yaygın bir kanaat. Çünkü hocaya isnat edilen suçlamaların abartısı, bu düşüncüyü paylaşan kişilerin haklı olduğunu göstermektedir. İsterseniz olayın bu boyutuna bakalım.

Uçkun Geray, Adana Cumhuriyet Başsavcılığı'nın 2007/638 nolu soruşturma dosyasına göre göz altına alınmıştır. Bu dosyaya göre hoca;

a.TC Hükümetini ortadan kaldırmak veya görevini engellemeye teşebbüs etmek,

b.Silahlı Terör Örgütüne üye olmak,

c.TC Hükümetine karşı silahlı isyana tahrik etmek... gibi başlıca 3 önemli konuda suçlanmıştır.

70 yaşında, saygın, emekli bir bilim adamının, silaha sarılarak, TC Hükümetini ortadan kaldırdığını aklınıza, mantığınıza sığdırabiliyor musunuz? **Terör örgütü, silahlı isyan ve Uçkun Geray... Düşünülmesi bile trajikomik değil mi?** Oysa kızı Elif'ten doğma torunu Ece Sena'nın, İ.Ü. Orman Fakültesindeki cenaze töreninde söyledikleri oldukça anlamlı. "**Dedemin çetesi, yetiştirdiği binlerce öğrencisi, silahı ise ürettiği bilimsel çalışmaları ve onları yaygınlaştıran kalemidir.**" dedi? Kaldı ki, bu yalın gerçek, Adana Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından da anlaşılmış, hoca ifadesi alındığı gün serbest bırakılmış, daha sonra ikmal edilen dosya hakkında savcılıkça 27.01.2009 tarihinde (yani hocanın ölümünden üç gün önce) ve 2009/8 Sayılı Karar ile "**KOVUŞTURMAYA YER OLMADIĞINA**" ilişkin karar verilmiş, ama ne acıdır ki, bu haber, **hocanın toprağa verildiği gün İstanbul'a ulaşmıştır.**

Uçkun Geray geliyor, yolda

Biz insanlar ölümü kolaylıkla kabul edemiyoruz. Sevdiklerimizin ölümünde hep "her ölüm erken

öldürdür" diyerek ağlıyoruz. Ancak hocanın yitirmesinde, cenazesine katılan yüzlerce kişi, hem ağlamaklı hem de sorumlulardan hesap sorulmasını isteyen bir ruh hali taşıyordu. Ancak **Türkiye Ormancılar Derneği Marmara Şube Başkanı İsmail BAŞOĞLU** dışında hiç kimse bu sorgulamayı sesli olarak dile getir(e)medi. Ama torunları Ece Sena ve Taha, 5 gün sonra düzenlenen bir anma toplantısında dedelerinin ölüm sürecini, nedenlerini ve sonrasını 4 ana başlıkta sorguladılar.

Birinci soruları oldukça önemli. **Dedemiz niye öldü?** Sorunun yanıtını yine ikisi bir anda verdiler; **dedemiz eceli ile değil, Ergenekon nedeniyle öldü. Suçsuz olduğu halde gözaltına alındı, şerefine leke sürülmek istendi, bu da onu çok yıprattı. Ve sonra eklediler. Dedemizin bize emanet bıraktığı bayrağı ileriye taşımaya yeminliyiz, bunu 10 gün sonra doğacak kardeşimiz (Hocanın oğlu Emre Geray'dan doğacak torunu) Uçkun GERAY'a da anlatacağız.**

TİMSAHLARIN GÖZYAŞLARINI DÖKMEYELİM

Şimdi zaman bizim meslektaşlarımızda olmayan ahde vefa zamanıdır. Lütfen bu tümceden hiç kimse alınmasın. Uçkun Hoca için İstanbul'da 2'si ölümü sonrası, 2'si bu yıl 4 anma töreni yapıldı. Bu törenlerin ilk üçüne başkanı olduğu OMO Marmara Şubesi Yönetim Kurulu'ndan (düzenleyenlerin içinde İşçi Partisi var diye) bir tek kişi katılmadı. TOD Marmara Şubesi'nin yaptığı son toplantıya ise sayısı çok az yaşlıları ve sınıf arkadaşları katıldı. Eğer Uçkun GERAY'ı seviyorsak yapacağımız bir şeyler var. Haydi ben size ikisini söyleyeyim. Birincisi, adına bir hatıra ormanı oluşturmak. Duyduğum kadarı ile İzmirli arkadaşlar bu konuda yol almışlar. Sanırım Seferihisar'daki bir ormana adı verilecek.

İkincisi; hocanın eşi ve çocukları devletten manevi tazminat için dava açtılar, buna müdahil olunmayabilir. Ama eşi Sayın Hamiyet GERAY, Uçkun GERAY'ın ölümünden sorumlu olarak düşündüğü doktorlar ve İşçileri Bakanlığı hakkında KAMU DAVASI açtı. İşte şimdi ahde vefa için, meslek kuruluşlarımızın bu davaya müdahil olmaları ona yapılabilecek en son kutsal görevdir.

-Bu ulus, çok önemli, Cumhuriyetçi bir bilim evladını yitirdi,

-Fakültelerimiz ve öğrencileri sevdikleri hocalarını yitirdi,

-Ormancı meslek kuruluşları ve çevreci kurumlar ödünsüz, üretken ve paylaşımcı bir savaş adamını yitirdiler

-Üyesi olduğu İşçi Partisi önemli fikir babası ve yöneticisini yitirdi,

-Ama ben çok eski bir yoldaşımı yitirdim.

Acım biraz daha katmerli...

Ne demiş Ozan? Bir gider, bin geliriz.

Bir Uçkun gitmiştir ama binlercesi gelecektir. Kuşkunuz olmasın.

Sevgi ile kalın.

Prof. Dr. Uçkun GERAY'ın Ardından

Hayrullah OĞUZ
Orman Yüksek Mühendisi
TEMA Vakfı Orman Bölüm Başkanı

Sayın Hocam, bir aydır sizinle ilgili bir yazı yazmak için düşünüp duruyorum. Ancak sizinle konuşmak, sizi düşünmek çok kolay da, sizi yazıya dökmek bir o kadar da zor. Düşünüyorum düşünüyorum aklıma o kadar çok şey geliyor ama yazmaya başladığımda bir türlü kelimeleri bulamıyorum. Ama sonunda oturup sizinle konuşmaya karar verdim. Sizi İ.Ü. Orman Fakültesine 1964 yılında girdikten ve birinci sınıfı geçtikten sonra Bahçeköy'deki Fakülte'ye geldiğimide tanıdım. Siz de o sıralarda gencecik bir asistandınız, sürekli gülen yüzünüzü ve biz öğrencilere yaklaşımımızı, verdiğiniz pozitif enerjiyi asla unutamadım. Öğrencilik yıllarımdan sonraki meslek hayatımda bulunduğum görevlerden dolayı sık karşılaşma imkanımız olmadı. Ancak 1998 yılında TEMA Vakfı'nda çalışmaya başladıktan sonra sık sık çeşitli etkinlikler ve toplantılarda beraber olduk.

Ülkemiz ve dolayısıyla ormancılıkla ilgili sorunların görüşüleceği hangi etkinlik, hangi platform, hangi toplantı varsa siz hep oradaydınız. Ne zaman bir konuda size danışma ihtiyacımız olduğunda da hep yanımızdaydınız. TEMA Vakfı'na danışman olarak yaptığınız hizmetler saymakla bitirilemez. Ancak bunlardan birkaç örnek vermek gerekirse;

-TEMA Vakfı Hukuk Müşaviri Av. Ömer AYKUL'dan dinlediğim bir olayı aktarmak istiyorum.

"1997-1998 yıllarından itibaren Uçkun Hocamla birlikte birçok olay ve dava üzerinde görüşürken kamu yararının sık sık gündeme gelmesi üzerine, sizin bu kamu yararı da her zaman karşımıza çıkıyor, bu o kadar hafife alınamaz, bu bakımdan hayati konularda kamu yararı gündeme getirilirken bunu kuvvetlendirmemiz gerek, bu kavramı diğer meselelerden ayırmak için ÜSTÜN KAMU YARARI olarak vurgulamak gerekir diyerek hukuk camiasında da kabul görerek literatüre giren bu kavramı kazandırmaya vesile olduğunuzu sitayişle anlatmıştı.

-Yine TEMA Vakfı eski genel Müdürü Ümit Y. GÜRSES'in anlattığı birkaç olayı da size anlatmadan geçemeyeceğim.

"Orman Kanunlarıyla ilgili bir çalışma yapılacaktır, O'nu davet edersiniz, Mera Kanunu, Toprak Yasası taslaklarının hazırlığında O vardır. Bir konuda kamuoyuna bir açıklama yapılacak, ya görüşü alınır veya TEMA adına katılması rica edilir, yanınızdadır. Bir yerde gösteri yapılacaktır, doğayı yok edenlere karşı tepki gösterilecektir, O en öndedir. Bilimsel tartışma yapılacaktır, O varsa konu daha bir doyurucu olur. Kavgacı mıdır? Evet doğruyu söylemek için dost,

arkadaş tanımaz, kırılacaklar aldırmaz, büyüktür, dinlemez. Çünkü gerçekçidir ve gerçek için hiçbir fedakârlıktan kaçınmaz.

Prof. Dr. Uçkun GERAY böyle bir insan, böyle bir akademisyen, böyle bir çevreci, böyle bir ormancı ve böyle bir hukukçudur, doğa dostudur. Doğayı seviyorsanız, sizin de dostunuzdur.

Sermayenin kötü niyetlilerinin doğa tahribine karşı geliştirdiği, "ÜSTÜN KAMU YARARI" tanımı, bu gün TEMA'nın açtığı davalarda kararlara gerekçe olarak geçmekte ve yaygınlaşmaktadır. Kötü niyetlilere, gelin doğayı tahrip edecek tasarruflarınızda bir mukayese yapalım, yok edilecek doğal alanın ekonomik değerini ölçelim, bir de doğal olarak kalmasıyla yaptığı hizmeti hesap edelim. Kamu açısından hangisi daha üstün ise, onu tercih edelim. Kamu yararının doğru tanımlanamadığı, büyük ölçüde istismar edildiği bir ortamda akliselim sahibi yargıçlar ve hatta herkes için Üstün Kamu Yararını reddetmek pek tabii ki mümkün değil.

TEMA Tarım Danışmanı Zir. Yük. Müh. Mahir GÜRBÜZ ile birlikte Toprak Yasası (Toprak Koruma ve Arazi Kullanım Kanunu) Taslağının değerlendirilmesini yaptığımız geceyi hatırlıyorum. Reddedilemeyecek gerekçeleri sıralamadaki başarıları, konulara bazen hırçınca yaklaşımı zaman zaman Mahir Beyin tahammül sınırını zorlamışsa da, ancak doğruların söylendiğinin farkında olduğu için, sabır göstermişti.

UÇKUN Hoca, en verimli döneminde erken ayrıldı diye düşünüyorum. Doğaya hizmet aşkı, korkarım ki, kendi sağlığına ayni özeni göstermemesine neden olmuştur. Bu da vedasını hızlandırmıştır. Yaşamasını ve mücadeleyi sürdürmesini dilerdim. Ancak bu mümkün olamayacağına göre, şu yapılmalıdır. Uçkun hocayı sevenler, başta TEMA görevlileri ve gönüllüleri olmak üzere, onun mücadelesini benimseyenler, bu mücadeleye inananlar, nöbeti devralmalı ve kolları sıvayarak yola koyulmalıdır, ruhunu şad etmek için, doğamızın korunması gerektiği için, gelecek nesillere bize yakışan bir miras bırakmak için."

Daha birçok kişi sizinle olan ilişkilerini anlatabilir ve sizin hep bitmez tükenmez enerjinizi ve haksızlığa karşı olan mücadelenizdeki inadınızı söyleyebilirler. Ülkemizin bağımsızlığı yolunda izininde olduğumuzu bir kez daha belirtirken daima birlikte olduğumuzu ifade etmek isterim.

ÇOK YÖNLÜ YAŞAMIN ÖRNEĞİ: UÇKUN GERAY

Prof. Dr. Metin Sözen - ÇEKÜL Vakfı Başkanı

Bazı insanlar, geliştirdikleri ileri hedefli "kavramlarla" yaşarlar. Onun uğruna yaşamlarının her evresinde her türlü zorlukları göğüslemeyi bilirler. Kendini geliştirmeyen, kendine inanmayanların çıkardıkları engelleri, gelişmemişliğin, bilinç eksikliğinin, küçük çıkarların tutsağı olarak görürler. Ayrıca bu karşı duruşlar, ileri hedefleri olanların doğru yolda olduklarını kanıtlar.

Sevgili dostum Uçkun Geray böyle bir insandı. Her gün bir yeni başlıkla uyanırdı. Bilim insanı da ancak böyle bir yenilenmeyle ayakta durur. Onu yaşamla bilim arasında güçlü bağ kuran bir kimlik olarak gördüm... İnandığını sonuca kadar götüren, her gün "kendini yenileyen", bu birikimi herkesle paylaşan, paylaştıkça tartışma ortamı yaratan bir bilim insanı olarak gördüm... Bilgiyi, birikimi sakınmadı, dik durdu.

Şimdi soğukkanlı düşündüğümde, nasıl geniş bir yelpazede kendini geliştirdiğini daha iyi görüyorum.

Hukuksal kavramlardan ekonomiye, doğa değerlerinin yaşatılmasına-geliştirilmesine, çocuklardan büyüklere uzanan özverili eğitim anlayışına, toplumsal bir sıkıntıda öneri geliştirmesine, yetiştirdiği kimlikleri sürekli izlemesine, ülkenin her noktasına gerektiğinde koşmasına... Bunlar için üretti, kendine dönük hiçbir şey düşünmedi... Ama sürekli "kendini" geliştirdi, çevresini hep eğitti... Çünkü paylaşmayı biliyordu...

Dediğim gibi şimdi soğukkanlı düşünme zamanı. Ona bu ülkenin "borcu" var. Çünkü geldiği gibi gitmedi. Hep bir yanlışı düzeltmeye yöneldi, doğruları önermede bir gün bile gecikmedi. Zaman geçmeden bu çok yönlü bilim insanını kavrayacak-kavratacak bir çalışmayı başlatmamız gerekiyor. Emek verdiği kurumlar başta olmak üzere bu görev hepimize düşüyor.

Yaşıyorsun sevgili dostum.

Prof.Dr. A. UÇKUN GERAY ve “AKADEMİSYENLERİN” TOPLUMSAL SORUMLULUKLARI ÜZERİNE...

Yücel ÇAĞLAR

Ne denli görmezden gelinse de, bilerek ya da bilmeyerek çarpıtılsa da ormancılık, ülkemizde çok boyutlu bir etkinlik alanıdır. Başka bir söyleyişle, ülkemizde ormancılık, yalnızca mühendislik hizmetlerine indirgenemez, indirgenmemelidir. Çünkü ormancılık, özellikle günümüzde, teknik bir etkinlik alanı olmaktan çıkmış, ekolojik boyutunun öne çıkarılmasına yönelik çok yönlü çabalara karşın ekonomik, toplumsal ve dolayısıyla siyasal boyutları da giderek önem kazanan bir sektöre dönüşmüştür. Bu, etkinlik alanı ve konumu ne olursa olsun “ormancı” çalışanların görmezden gelebileceği, duyarsız kalabileceği bir süreç değildir. Öyle ki, “ormancı” çalışanların bu sürecin neresinde, nasıl bir tutum takınacağını bilmesi, yalnızca bilmesi de değil, elinden geldiğince de gereğini yapması artık zorunlu olmuştur. Gereğini gerektiği gibi yapanlar, en azından bu doğrultuda elinden geldiğince çaba gösterenler var mı? Var kuşkusuz. Ancak, bence hem sayıları az hem de yeterince etkin olamıyorlar; üstelik, sayıları da giderek azalıyor sanırım. Neden, bilmiyorum.

Öte yandan, orman ekosistemlerinin evrensel özelliklerinin yanı sıra ormanlarımız ile

ormancılığımızın yapısı ve içinde bulunduğu koşullar her konuda ve düzeydeki “ormancı” çalışana çeşitli toplumsal sorumluluklar yüklemektedir: Bilindiği gibi, ülkemizde “orman” sayılan alanların tümüne yakın bir kısmı devlet mülkiyetindedir; 1982 Anayasasında bile “orman” sayılan alanlarının tümü devletin gözetimindedir, “devlet ormanı” sayılan alanların da devlet tarafından yönetilmesi ve işletilmesi temel ilkedir. Kısacası, ülkemizde ormancılık, sözcüğün tam anlamıyla bir kamu hizmeti alanıdır. Böylesi bir hizmet alanında etkinlikler herhangi bir bireyin, toplumsal sınıf ve katmanın, yörenin vb özel kazanımlarını en çoklamak için tasarlanamaz, planlanamaz ve yürütülemez. Ne var ki, ormancılığımız, bu temel gereğin yerine getirilmesi doğrultusunda yönetilmiyor. Dahası, son yıllarda bu gerek ile taban tabana karşıt düzenlemeler ve uygulamalar yapılıyor, tutum ve davranışlar sergileniyor; “kamu kurumu” niteliğinde ilgili meslek örgütleri ve “kamuya yararlı” kuruluşlar bu gidişata her türlü desteği sağlayabiliyor. Ne yazık ki bu türden tutum ve davranışlar giderek daha da genişleyen bir kesim tarafından kanıksandı. Kanıksandı çünkü “ormancı” çalışanların çoğunluğu toplumsal sorumluluklarının ayırında değildir; bir

zamanlar ayırında olabilen “ormancı” çalışanların kimileri ise ya bu sorumluluklarının gereğini yapmayı göze alamıyor ve olup bitenleri görmezden gelmeyi yeğliyor ya da bilgisizlik ve bilinçsizlikten midir bilemem, deyiş yerindeyse, “kaş yaparken göz çıkarıyor” yahut olup bitenlerden hoşnut, dahası, olup bitenlerden pay alma çabasında.

Bu bağlamda son olarak şu gerçekliği de anımsatmak istiyorum: Görünüşe bakılırsa, ülkemizde Abdülkadir KALIPSIZ'ın deyişiyle “ormancısız ormancılık yapma” eğilimi giderek yaygınlaşıyor ve kurumsallaşıyor. Çünkü “ormancı” olmayanlar ormanlarla giderek daha fazla ilgileniyor; öyle anlaşıyor ki yakın bir gelecekte ormancılıkla da ilgilenecekler. Bu, bir yönüyle sevindirici ve umut verici, bir yönüyle de düşündürücü bir gelişmedir: Sevindiricidir, çünkü bu süreç ormancılığımızın giderek toplumsallaşmasına da katkıda bulunabilecektir. Düşündürücü bir gelişmedir, çünkü “ormancı” çalışanların çoğunluğu bu süreçte ne bireysel ne de örgütsel olarak gerektiğince var: Sözelimi, deyiş yerindeyse “eli kalem tutanlar” yahut “tutması” gerekenleri bile ormancılık meslek örgütlerinin dışındaki ilgili yayın organlarında yazmıyor, çeşitli kuruluşlar tarafından düzenlenen sempozyum, kongre, panel, çalıştay vb etkinliklere ya hiç katılmıyor ya da katılsalar bile katıldıkları hiç belli olmayacak denli edilgen bir konumda kalmayı yeğliyorlar. Çevre ve Orman Bakanlığı'nda, Orman Genel Müdürlüğü'nde çalışan orman mühendislerinin bu edilgenlikleri belki anlaşılabilir bir tutumdur. Peki, orman fakültelerindeki “akademisyen” meslektaşlarımıza ne demeli; sanki “hocalık” yapmaları ve bir de belirli bir akademik sanı elde edinceye değin ormancılık kongrelerinde, sempozyumlarında bildiri sunmaları dışında başka hiçbir ödevleri, işlevleri yok, olamazmış gibi... Bildiğiniz gibi, TÜBİTAK her yıl çoğunluğunu akademisyenlerin oluşturduğu “bilimcilere” çeşitli ödüller veriyor. Son yıllarda; <<- TÜBİTAK ödülleri alanların arasında orman fakültelerindeki meslektaşlarımızdan bir kişi var mı?>> diye merakla arıyorum; ancak, yok yok yok ! Oysa olması gerekiyor, hem de yalnızca TÜBİTAK ödüllerinde değil, ormanlarımızın ve ormancılığımızın konu edildiği her düzlemde işlevsel ve yönlendirici bir konumda. Olmayınca da ortalık orman popülizmden geçilmiyor; dolayısıyla işbilmezlerin, aymazların, çıkarıcıların deyiş yerindeyse “subaşlarını tutmaları” daha da kolaylaşıyor.

İşte bu koşullarda...

Prof.Dr.A. Uçkun GERAY'ın yokluğu, işte bu koşullarda çok daha yakıcı biçimde duyumsanıyor. Sizleri bilemem, ama ben böyle duyumsuyorum. Prof.Dr.A. Uçkun GERAY'ın özellikle son yıllarda çeşitli düzlemlerde öne sürdüğü görüşlerin pek çoğuna katılmadım, katılmıyorum; dahası, çokça şaşırdığım ve kızdığım tutumları da oldu. Ancak, şimdilerde O'nu çok arıyor ve özlüyorum. Çünkü bana

göre O, bir akademisyenin “hocalık” dışında da görevleri olduğunu, bu görevlerini hangi araçlarla ve nasıl yerine getirebileceğini en çarpıcı biçimde örnekleyen bir meslektaşımızdı. Böylesi meslektaşlarımıza en çok gereksinme duyulan zamanlarda hemen hemen yalnızca O vardı TV kanallarındaki ormancılıkla ilgili tartışmalarda, gazetelerde, demokratik kitle örgütlerinin etkinliklerinde, dahası, kazanamayacağını bile bile siyasal partilerin adayları arasında... Neden hemen hemen yalnızca O vardı, bilmiyorum; bilmiyorum ve dolayısıyla da “- Ülkemizde 9 orman fakültesi var, neden bir Prof.Dr.A. Uçkun GERAY daha çıkmadı, çıkmadı ?” sorusunu bir türlü yanıtlamıyorum. Gerçekten de, neden acaba?

Ormancılığımız şimdilerde her kesimden, özellikle de orman fakültelerindeki meslektaşlarımızın toplumsal sorumluluklarını gerektiğince yerine getirmesini bekliyor. Kısacası, ormancılığımız, “Prof.Dr.A. Uçkun GERAY'lık günler” yaşıyor, ama, ne yazık ki Prof.Dr.A. Uçkun GERAY artık yok ! Peki, ya öğrencileri ?

Ne hüzün verici bir durum...

“Bana özel”...

1980'li yılların ortasıydı, Prof.Dr.A. Uçkun GERAY bir nedenle Ankara'ya gelmiş ve bana da uğramıştı. TBMM'nin Kavaklıdere girişindeki Milli Egemenlik Parkı'nda oturmuş, konuşuyorduk. Israrla benim de “doktora” yapmamı öğütlemişti. Benim, deyiş yerindeyse, o tarakta bezim yoktu; doktora yapmak, bana göre, özel yetenekleri ve donanımları gerektiriyor ve kendimden onları göremiyordum çünkü. Bu düşüncem bugün de değişmiş değil. Ama, Prof.Dr.A. Uçkun GERAY vazgeçmedi. Başka arkadaşların da önerisiyle birleşince, direnemedim. Toprağı bol olsun, Prof.Dr.Muharrem MİRABOĞLU ile başladığım doktora çalışmasına ve Prof.Dr.A.Uçkun GERAY'ın önderliğinde tamamlayabildim. Tanrım, benim gibi ukalâ birisine nasıl da hoşgörü gösterdi bu süreçte; hâlâ anlayabilmiş değilim. Onun beklediği gibi bir doktora çalışması yapabildim mi, bilmiyorum. Bildiğim bir şey varsa, o süreçte bana kazandırdığını sandığım donanımlar için Ona teşekkür borçluyum: “-İçtenlikle teşekkür ederim “Hocam”.

Bir de Ondan “feyiz alanlar” için...

Sorum Onun sağlığında İÜ Orman Fakültesi'nde “lisans” öğrenciliği yapanlara değil, özellikle Onun “yüksek lisans”, özellikle de “doktora” öğrencilerine:

-Nerelerdesiniz? Nerelerdesiniz? Nerelerdesiniz?; Prof.Dr.A. Uçkun GERAY'ı, yapmaya ve anlatmaya çalıştıklarını anımsıyor musunuz?

CARGİLL DİŐANDA DAHA BİNLERCESİ VAR

Prof. Dr. Uçkun GERAY

Anayasa'nın 44. maddesi Devlete, toprakların verimli olarak işletilmesi ve korunması görevini yüklemektedir. Bu görevin devlet olarak yani en üst kamu otoritesi olarak yerine getirilmesi bir kamu yararının gerçekleştirilmesi anlamına gelmektedir.

“Kamu yararı”nın ve “üstün kamu yararı”nın açıklaması, hatta tanımlaması yapılabilir. Ancak bu kavramların, usulüne uygun olarak yapılmış ve kamu otoritelerince onaylanmış bir planla ilgisi mutlaklır. Eğer bir plan henüz yoksa o zaman da, ilgili yasalardan Anayasa'ya kadar giden mevzuattaki ilkeler ve kurallarla ilgisi mutlaklır.

Anayasa'nın 43. maddesinde de “Deniz, göl ve akarsu kıyılarıyla, deniz ve göllerin kıyılarını çevreleyen sahil şeritlerinden yararlanmada öncelikle kamu yararı gözetilir” denilmektedir. Bu maddeye dikkatli bakıldığında “kıyı” kavramının deniz ve göl için, yani durgun sular için genişletilmiş olduğu ve “sahil şeridi” teriminin kullanıldığı; akarsular için ise “sahil şeridi” teriminin kullanılmadığı görülmektedir. Başka deyişle, akarsuyun kıyısı olur, ama akarsu sahil şeridi olmaz denilmiş olmaktadır.

Ormancılık mesleğinin en önemli anlayış farklılığı bu ve benzeri konularda ortaya çıkmaktadır. Yalnızca akarsu yüzeyi ve onun “kıyısı” değil, akarsuyla bütünleşmiş olan diğer arazi bir sistem oluşturmaktadır. Bütünleşme ile kastedilen husus, özette, akarsuya yapılan bir müdahalenin sahil şeridindeki ekosistemleri etkilemesi, sahil şeridindeki müdahalenin de akarsuyu etkilemesi demektir. Bu tür bir ekosistem bütünlüğünü karşılayan terim “riparyan ekosistem” yahut “riparyan alan” olarak kabul görmektedir.

Dolayısıyla, yalnızca, bir akarsuyun ve kıyısının devletin hüküm ve tasarrufunda olması ve bu kıyıların kamu yararı çerçevesinde kullanılmasına dönük ilke, kural, yahut planların bulunuyor olması, akarsu “sahil şeridinin” Anayasa’da ihmal edilmiş olması anlamına gelmektedir. Bu anlayış noksanlığının İstanbul örneği Riva Deresi sahil şeridinde yaşanmaktadır. Bir akarsuyun “kıyısı” dışındaki yakın alanların (sahil şeridi) yanlış kullanılması halinde kıyının ve doğrudan akarsuyun korunuyor olması mümkün müdür? Akarsuların sahil şeritleri de kamu yararı doğrultusunda kullanılması zorunlu olan alanlardır. Riva Deresi bağlamındaki bu arazi (riparyan alan) temelde ve kadimden bu yana orman, ormandan açma tarım alanı, otlak ve çayır ekosistemleridir. Söz konusu çayır ekosistemleri belki de ülkenin en nitelikli çayır alanlarıdır. O nedenle de bunların örneğin yerleşim alanı yapılmaksızın korunması ve geliştirilmesi kamu yararı demektir. Zira çevre hukukunun temel ilkesi, doğal kaynakların korunmasının ve geliştirilmesinin ve böylece bunların fayda yaratmalarının esasen kamu yararı meydana getirmek demek olduğudur. Aksi durumda esasen kamu yararı yaratmakta olan bir alan, bir kısıtlı ve ayrıcalıklı azınlığın çıkarına feda ediliyor demektir. Riva havzasında kamu yararının ihlali sadece yerleşmelerle değil, sanayi tesisleriyle, birçoğu tarımsal yapı şeklinde nitelenmiş öteki tesislerle yoğunlaşmaktadır.

Riva havzası, vadileriyle, akarsuyuyla, sazlıklarıyla, kumullarıyla bir bütündür. Çağdaş bir ortamda bir havza rastgele bölünerek kullanılmamaktadır. Riva havzası ender ve endemik canlı türlerini ve yaşam ortamlarını içeren, aynı zamanda görsel değerleri yoğun olan bir mücevher gibidir. Nadir ve endemik türlere örnek olarak *Lathrus palustris* ssp. *palustris* ve *Euphorbia lucida* gösterilebilir. Bu iki tür Türkiye'nin Tehlike Altındaki Nadir ve Endemik Bitkileri Listesi (Turkish Red Data Book) içinde yer almaktadır. Ayrıca fundalıklarda ve ağaçlıklar altında ortam bulan *Cyclamen coum* (Sıklamen), *Galanthus plicanalis* ssp. *byzanthinus*, *Vinca minor*, *Lilium martagon* ve *Fritillaria pontica* da sayılmalıdır. Bunlardan Sıklamen, Bern Sözleşmesi Ek Liste-1’de yer alan nesli tehlike altında olan bir türdür. Öte yandan havzadaki nemli tarlalar ve çayırlar, karaleyleklerin de içinde yer aldığı göç eden binlerce leyleğin seçtiği noktalardır. Kısaca tanıtılan bu ortam için İstanbul’un az dokunulmuş ve tek havzasıdır denilebilir. Havzaya “tabiatı koruma alanı” statüsü verilmesi için önceki Orman Bakanı Sayın Nami Çağan’a açıklamalarda bulunulmuş, Sayın Bakan yapılabirlik araştırması gerçekleşsin diye bir irade açıklamıştır.

Göksu Deresi, Küçüksoy Deresi, Alibey Deresi, Kağıthane Deresi de bir mücevher taşıydı, Haliç pek

az kente nasip olan bir doğa harikasıydı, Küçükçekmece Gölü lagün tipi ve biyolojik çeşitliliği ile eşsiz bir doğal varlıktı. Bunların hepsini kaybettik ve bu durum yüz karamız oldu. Dahası Elmalı Baraj Gölü elden çıktı, Ömerli havzası hızla tahrip ediliyor. Hemen akla geliverenler bunlar ve bu bir çöküşün yakın tarihidir. Bu toplum gelecek nesillere, sıkılmadan, yüzü kızarmadan nasıl olur da koruyun, ahlaklı olun, yasaya saygılı olun tavsiyeleri sıralayabilir?

Bunlardan Ömerli hikayesinin özeti elimizde: Ömerli’de sitelerin kurulduğu yerler, Belediye olmadan önce İstanbul Büyükşehir Belediyesi mücavir alan kapsamından çıkarılır ve Bayındırlık Bakanlığı yetki alanı içine alınır; bu alanlar ikinci sınıf tarım alanı ve 2b alanlarıdır; 2b alanlarına hızla ve marifet ilan edilir gibi tapular verilir ve satılır; Daha sonra bir şirket buralara mevzii imar planı yaptırır ve bu plan İstanbul Valiliğince onaylanır; mevzii imar planı alanları birinci ve ikinci sınıf tarım alanlarıdır ve yapılaşma gerçekleşmez; yeni kurulan Ömerli Belediyesi Temmuz 1999’da tüm Ömerli’nin planlarını yapmaya başlar ve bu plan önceki mevzii imar planı alanını da içine alır (27 Ekim 1999); bu plan yapılırken ya resmi kurum ve kuruluşların görüşü alınmaz ya da resmi kurumların imara açılmaz görüşlerine rağmen gece gündüz çalışarak inşaat izinleri, ruhsatları düzenlenir; Riva vadisinin güney ve kaynak bölümü villalarla doldurulur; inşaat yapılırken özellikle alanın “inşaat yapılamaz” denilen kesimlerinden başlanır; Ömerli Belediyesi yetkisinde olmayan 1/50 000’lik planları kendisi yapıp uygulama planlarını başka planlarla ikame eder; bu sırada kaçak olarak yapılan fabrika binaları yasal hale getirilir; bu yasa dışı uygulamalardan vatandaş şikayetçi olur; Bayındırlık Bakanlığı, Teknik Araştırma Uygulama Genel Müdürlüğü Ömerli Belediyesi’nce yapılan planların hiçbir geçerliğinin olmadığını valiliğe bildirir; İstanbul 6. İdare Mahkemesi bu planları iptal eder, bu karar Danıştay 6. Dairesi tarafından onaylanır; İstanbul 6. İdare Mahkemesi imar uygulamalarını iptal eder; İstanbul Valiliği İl İdare Kurulu Ömerli Belediyesi’nin imar planlarıyla ilgili tüm işlemlerini iptal eder; Ömerli Belediyesi İl İdare Kurulu kararına İstanbul 3. İdare Mahkemesi nezdinde itiraz eder ve yürütmeyi durdurma kararı alır; karşılığında İstanbul Valiliği İl İdare Kurulu 3. İdare mahkemesi kararını Danıştay’a götürür ve Danıştay 6. Dairesi, İstanbul 3. İdare Mahkemesi kararını bozar ve İl İdare Kurulu Kararını onaylar; 5216 sayılı yasa ile Ömerli Belediyesi İstanbul Büyükşehir Belediyesi’ne bağlanınca İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBB) İç İşleri Bakanlığı’na, Valilik kanalıyla suç duyurusunda bulunur; ancak Valilik İBB’ne “Her türlü denetim ve gereğini yapma yetkisi size aittir” cevabını verir; İstanbul Valiliği Ömerli Belediyesi’nden verilen tüm ruhsatların iptal edilmesini ister; İBB Planlama

Müdürlüğü, aynı belediyenin imar müdürlüğüne Ömerli Belediyesi'nin yaptığı planların geçerli olmadığını bildirir; İBB, Ömerli Belediyesi'ne tüm imar faaliyetlerinin durdurulmasını yazar; TBMM yolsuzluk komisyonuna olay intikal eder; Dr. Azmi Ateş başkanlığındaki komisyon bu anlatılanların hepsinin doğru olduğunu tespit eden bir rapor yazar; TBMM yolsuzluk komisyonundan belediyelerle ilgili soruşturma nedense alınır; Ömerli Belediyesi hız kesmeden Riva Vadisi inşaatları sürdürüldüğünden İstanbul milletvekili Dr. Azmi Ateş ve AKP grup başkanvekili İrfan Gündüz imzalı yazıyla Başbakanlık Teftiş Kurulu'na Ömerli Belediyesi şikayet edilir (2/3/2006). Bu 6 yılı özetleyen hikaye bize entrika dizisinin dehşetini gösterebilir diye aktırıldı.

İstanbul'un hem akciğeri, hem besin kaynağı olan, yılda iki kez ürün veren tarım ve orman alanları, dolayısıyla ekolojik zenginlikler hem Ömerli baraj havzasında, hem Riva havzasında villakentlerle, sözde tarımsal yapılarla, Formula 1 tesisleriyle, fabrikalarla, eğitim yapılarıyla... yok edilmektedir. Bu “çevre ve kent suçlarının” failleri belli bir bölüm medya, holding, meslek odası, zengin tayfası olduğundan televizyonlar ve gazeteler orman yangınlarında günah çıkarırken yaptıkları “ciğerimiz yanıyor” edebiyatını tekrarlayamıyorlar. Bir gün, yukarıda örnekleri verilen, çalınmış mücevher taşları benzeri, Riva ve Ömerli baraj havzalarının da elden çıkacağı belli olmuştur.

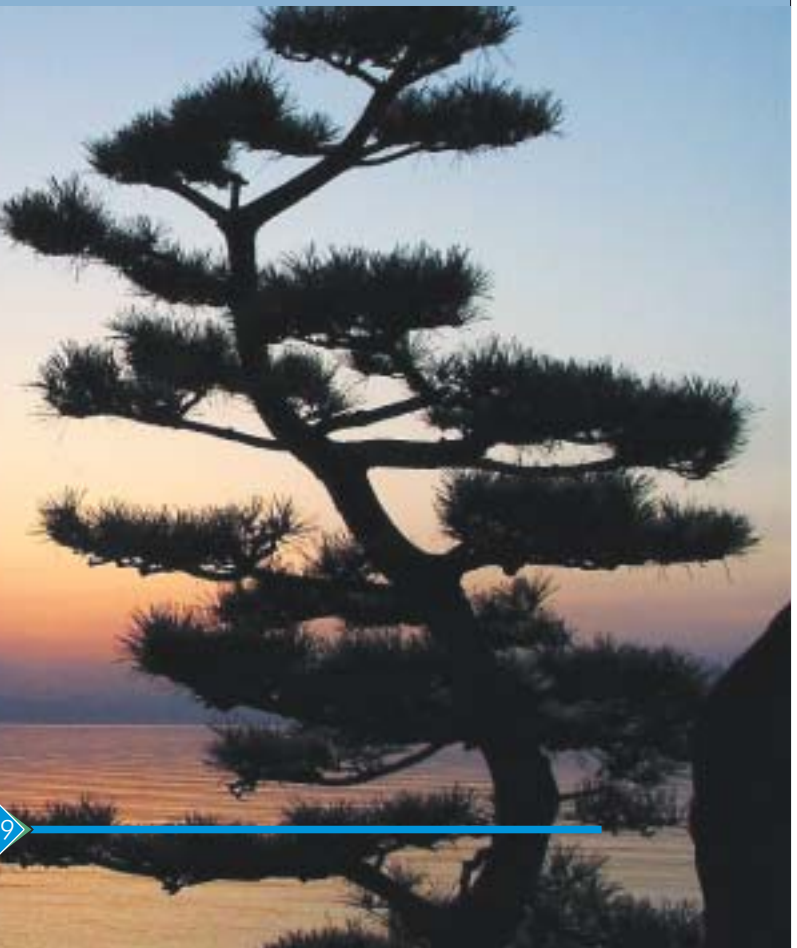
Bu çevre ve kent suçlarıyla mücadele eden platform pek çok etkinlik düzenlemiş, medyaya haber salmış ama bir türlü ilgililerin “ciğerini yakamamıştır”. Yaklaşık 6 yıldır, İstanbul'u ve İstanbullunun haklarını korumak üzere yapılan mücadele sırasında, yavuz hızsızlar tarafından platform üyelerine haksız şikayetler yöneltilmiş, mahkemeye verilmiş, soruşturma açılmıştır. Görülmez el çevre ve kent suçlarına zaman kazandırmış ve onları kollamıştır.

Üstelik bu kollama 5403 sayılı ve 3.7.2005 tarihli “Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu” ile zirveye ulaşmıştır. Zira söz konusu Kanun'un geçici 1. maddesi 11.10.2004 tarihine kadar toprağın kaybına

ve niteliklerinin yitirilmesine neden olan tüm yapıları affetmiştir. Bu da yetmemiş, Tasarı'da 1.1.2004 olan “af tarihi”, kanunlaştırılırken suçluya imkan vermek üzere 11.10.2004'e kadar genişletilmiştir. Bu “af maddesine” sözde nesnellik verilmek üzere de bazı uygulanmaz koşullar konulmuş ve kamuoyu bir kez daha kandırılmıştır. Bu koşullardan biri “tarımsal bütünlüğü bozmuyorsa” şeklinde konulmuştur. Suçluların tesislerinin tarımsal bütünlüğü bozmadığı şimdiden belli değil mi!

Bunlara bakarak bu af maddesinden yalnızca Cargill'in yararlanacağı düşünülemez. Cargill'in mutlaka yakasını kurtaracağı bugünden ifade edilmelidir. Zaten yakasından tutan da yoktur. Tarımsal bütünlüğü bozan, toprağın kaybına ve kirlenmesine neden olan belki de binlerce site, villa, fabrika ve okula dokunulmayacaktır. Hem geçici maddeye göre 1000 m²'lik suç 5000 YTL'ye temizlenmektedir! Yani hukuk dışı tesisleri, yapıları yıkarak topluma kendi hakkının iadesi düşünülmemektedir. Sanıyorum ziraat mühendisleri de bu maddeden pek şikayetçi değildir. Zira ses çıkmamaktadır. Bu maddede öngörülen “toprak koruma projesi”ni yapacak olanlara yani ziraat mühendislerine uzun süreli iş doğmaktadır. Başbakan'ın silikon vadisi hesabı da bu maddeye dayanıyor olabilir.

Yunanlılar, “İstanbul'un üçüncü fethi” dediklerinde onlara kızmak yerine, bu ifadeyi boşa çıkarmak zorundayız (8/11/2006).

BALTALIKLARI KORUYA DÖNÜŞTÜRME

Prof. Dr. Uçkun GERAY

Bu Bir Reform Mudur?

Gördük ki, Orman Genel Müdürlüğü'nün ileri gelenleri toplantıların açılış konuşmalarında baltalıkların koruya çevrilmesi uygulamalarından övgüyle ve "reform" nitelemesiyle söz etmektedirler.

Baltalıkların koruya dönüştürülmesi (BKD), aynı yetişme ortamından kısa aralıklarla (ortalama 20 yıl) ürün alınmasına bağlı olarak toprağın yorulmasına; bunun yanında da sürgün verme yeteneğinin uzun dönem sürmemesine ve ortaya çıkan kök çürüklüklerine dayandırılmaktadır. Ekolojik olarak durum özetle budur, ama BKD'ye reform olarak bakanların, endüstriyel kalın çaplı odun hammaddesi elde etme şeklinde de beklentileri olduğu söylenebilir.

Yani ekolojik açı yanında ekonomik bir bakış açısı da ileri sürülmektedir.

Ancak BKD'nin aynı zamanda kırsal sosyoekonomik yapıyla da ilgisi bulunmaktadır. Dahası BKD'nin orman ekosistemlerinin öteki işlevleri açısından da önemli sonuçları dikkate alınmak zorundadır.

Hangi havzada BKD, dikkate alınan ölçütler açısından olumlu, hangi havzada olumsuz sonuçlar yaratır sorusuna doğru cevap verebilmek gerekmektedir. Zira ülkede söz konusu ölçütler yönünden birbirinden farklı havzalar mevcuttur. Başka deyişle ormanın işlevleri, halkın beklentileri, orman köylüsünün sosyoekonomik nitelikleri, ekolojik yapı...

açılarından tek düze bir orman varlığı söz konusu değildir.

Şu halde, iki kere iki dört eder (bir genel müdür yardımcısının ifadesi böyledir) gibi BKD kesinlikle ve her durumda iyidir denemez. Zaten orman köylüsünden gelen itirazların yoğunlaşmasından bu belli olmuştur. Temel sorun, hangi ölçütlere dayanarak BKD işleminin yapılmasının doğru olacağıdır.

Böyle bir inceleme OGM'de var mıdır sorusuna verilecek cevap "hayır" şeklindedir. İ.Ü.Orman Fakültesi'nin İstanbul çevresindeki baltalık ormanlar hakkında vermiş olduğu rapor ise itirazlara konu olmuştur. Fakülte Akademik Genel Kurulundaki itirazların önemi büyüktür, ancak bunların rapora yansıtılmadığı anlaşılmıştır.

Millet Ormancılığı Boşlukta Kaldı

BKD her şeyden önce orman köylüsünün katılmakta zorlandığı bir karardır. Bu karar, köylümüzün ısıtma ve pişirme işleri için kullandığı yakacak odun faydalanmasını büyük ölçüde engellemektedir. Ayrıca köylü pazar satışına da, yani yoksul insanımızın gelir elde etmesine de sekte vermektedir. Yoksul olan orman köylüsünün, aynı meşcereden, yirmi yılda bir, tüm ormandan da her yıl gelir ve yakacak odun sağlaması böylece son bulmaktadır. Öte yandan koruya çevrilmeye başlanan ormanlarda köylünün hayvanını otlatması ve hayvansal gelir elde etmesi ya da beslenme güvenliğini sürdürmesi de mümkün değildir. Bu olumsuzluklar özellikle tarımsal alanları dar yahut çok dar olan orman köyleri için daha da önemlidir.

Peki, neden bu "reform" gündeme getirilmiş olabilir? Elbette bunun siyasi ve ideolojik yanı olduğu ileri sürülebilir. Bunun çok kısa özeti, bugünkü kırsal nüfus oranını (%35) 2025 yılında %15'e indirmek, yani köylüyü göçe zorlamaktır. Bunun yanında başarı puanı kazandıracığı umulan bir eyleme girişmektir. Ancak tüm gelişmeler "millet ormancılığı" teriminin boş olduğunu göstermektedir.

Öncelikler Nasıl Elde Edilebilir?

Buna karşılık son yıllarda oluşturulan belgelerde BKD kararı yer almamaktadır. Örneğin, çok geniş bir katılımcılıkla ve çeşitli çalıştaylarla tamamlanan Türkiye Ulusal Ormancılık Programı 2004-2023; 2004 tarihli Ulusal Ormancılık Stratejisi ve Kalkınma Planı Özel İhtisas Komisyonu Raporu BKD işlemlerini içermemektedir. Öyleyse, strateji, politika ve eylem akışı içerisinde olmayan bir kararı uygulamaya koymanın anlamı olabilir mi? Eğer olabiliyorsa neden strateji, politika ve eylem akışı içeren çalışmalar yapılmıştır ve bunlara siyasi imza konularak destek verilmiştir? Bunu ancak siyaset, ideoloji, propaganda... gibi terimlerle açıklamak gerekir, akılcılıkla değil. Yani ülkenin BKD gibi bir amacı, derdi, endişesi... vardır ve önceliklidir denilemez.

Öncelikli görevler yukarıdaki belgelerden çıkarılabilir. Bu eylemler doğal olarak personel, ödenek, araç... vb kaynak gerektirmektedir. Stratejiden kopuk eylemler, akılcı eylemlerin zararına kaynak harcamak anlamına gelmektedir. Türkiye Ulusal Ormancılık Programı 2004-2023'teki eylem planından kolayca pek çok, "Orman kaynaklarının yönetiminde orman köylerinin ve diğer ilgi gruplarının... katılımı için gerekli mevzuat geliştirme çalışmalarının yapılması"; "... değişik işlevlere ayrılacak orman alanlarının belirlenmesi kriter, esas ve yöntemlerinin ortaya konulması"; "Ulusal orman envanteri sisteminin oluşturulması"; "Orman ve yayla alanlarında turizm tesisleri, yerleşim yerleri ve yapılaşmanın önlenmesi için bilinçlendirme ve destek sağlama çalışmalarının gerçekleştirilmesi"; "Orman muhafaza memurlarının ormanların korunması ve halkla ilişkiler konularındaki eğitim programlarının güçlendirilmesi ve uygulanması"; "Normal ve bozuk orman tanımlarının ve bu sahalarda uygulanacak imar çalışmalarının ormanın işlevlerine göre belirlenmesi"; "Odun dışı orman ürünleri kaynaklarının... sürdürülebilir faydalanmasının geliştirilmesi amacıyla pilot projelerin hazırlanması ve uygulanması"; "Özel avlakların ve köy avlaklarının geliştirilmesi için pilot uygulamaların gerçekleştirilmesi"; "... orman köylülerine sosyal güvence sağlanması için mevzuat geliştirme çalışmasının gerçekleştirilmesi" gibi eylemler seçilebilir. Dahası, kadastro sorunu, orman köylerinin kırsal kalkınması, hukuk ve yargı sorunları, araştırmalar, yeni daire başkanlıklarının örgütlenmesi, içsel eşgüdüm, halkla ilişkiler... vb konulardaki çalışmalar da ya eksik, ya çok yetersiz durumdadır. En azından bu çalışmaları geçkeştirecek ve meslek içi eğitimle uzmanlık kazandırılmış personel ihtiyacının %40'ı boş durumda bulunmaktadır. Ancak siz bunları aşarak, yok sayarak bir "reform" çalışması keşfediyorsunuz.

Ekonomik ve Sosyal Mantık

Eğer bozuk baltalıklar (4 milyon 121 bin ha) da kapsam içindeyse bunlara ödenek bulmak gerekmektedir. Öte yandan, baltalıkların koruya çevrilip kalın çaplı endüstriyel odun hammaddesinin alınması için en az 100 yıl gereklidir. Harcanan paranın 100 yıl sonundaki balığ değerinin çekici olması mümkün değildir. Bu süre içerisinde yaratılabilecek istihdam, gelir ve faydalanma düzeyi ise baltalıklara nazaran çok düşük durumdadır.

Bugün yaklaşık 32 milyon m³ yıllık artım ve 17 milyon m³ yıllık eta mümkündür, ama üretim düzeyi 13,5 milyon m³ düzeyindedir. O zaman, BKD ile 100 yıl sonunda, kalın çaplı odun hammaddesinin hedeflenmesine ilişkin sav nasıl, hangi incelemeye göre ileri sürülebilir?

Dolayısıyla BKD'nin ekonomik ve sosyal mantığı çok kuşkuludur. Yanısıra, sadece biyolojik savlara

dayalı bir uygulamanın anlamlı olması da mümkün değildir.

Ormanın İşlevleriyle İlişkisi

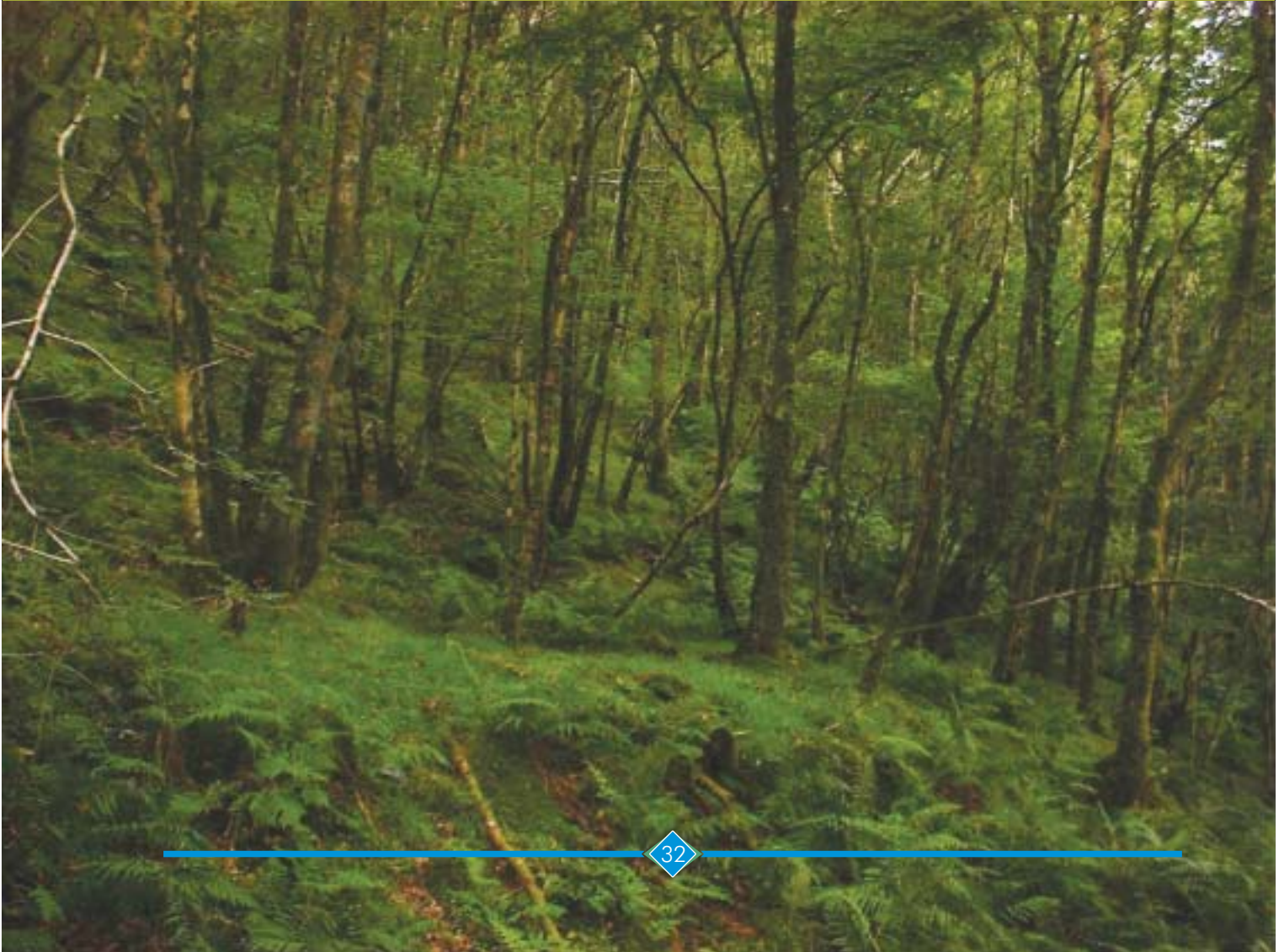
Ormanlara işlev verilmeden alanın ve üzerindeki servetin nasıl yönetileceği de ortaya konulamaz. Su üretimine tahsis edilen bir havzada neden baltalıklar koruya çevrilsin; yaban hayatı mutlak koruma alanı yahut rezerv alanı içindeki baltalıklar neden koruya dönüştürülsün? Baltalıkların su verimi, rejimi ve su niteliği açılarından korudan daha yararlı olduğu akademisyenler tarafından savunulurken bunların izahı hiç de kolay değildir. Yani sosyal ve ekonomik açıdan yaşanan mantık boşluğu gibi, belli işlevler açısından da mantık boşluğu söz konusudur. Ayrıca tek türe dayalı koru ormanlarına göre normal baltalıkların daha büyük bir biyolojik çeşitliliğe sahip olduğu da söylenebilir.

BKD eylemine eleştiri yönlendirilebilecek bir başka neden yenilenebilir kaynaklardan enerji üretimidir. Elbette ülkemiz koşullarını düşünmek zorundayız, ama, European Commission'un Vision 2030* raporunun AB için orman biyokütlelerinin ürün ve enerji için kullanımını öne çıkarttığını ifade etmek

gerekir. Bu sırada “green chemicals” ve “green electricity” terimleri de kullanılmaktadır. Ormana dayalı beş sektörden biri biyoenerji olarak bu raporda yer almaktadır. Dolayısıyla baltalıklar özel önlemlerle enerji amaçlı kullanılmak suretiyle belki de daha olumlu sonuçlar yaşanabilecektir. Baltalıkların sahip olduğu biyokütle, enerji dönüşümüne yarayışlılıkları yönünden incelenerek, idare süreleri örneğin on yıla indirilerek ve elbette rehabilitasyonları da unutulmadan enerji girdisi olarak, öteki birçok ülke gibi kullanılabilir. Bazıları tarafından işe yaramadığı ifade edilen baltalıklar artık alan ve biyokütle olarak bir başka türlü algılanmak ve yönetilmek zorundadır.

Özetle bu makaleyle, BKD projesinin genelde yanlış sonuç verdiği, yeni kullanımların dikkate alınması gerektiği, öncelikli bir proje olmadığı ve biyolojik kapsamla yetinmenin doğru olmadığı savunulmuş olmaktadır. Dolayısıyla bir politikaya sahip olunmasının zorunlu olduğu söylenmiş olmaktadır.

*Innovative and Sustainable Use of Forest Resources. Vision 2030. 2005. European Commission.

BELEK'TE GOLF ALANLARI VE TURİZM TESİSLERİ İÇİN TAHSİS EDİLEN ALANLAR KONUSUNDA BİR DEĞERLENDİRME VE ÜSTÜN KAMU YARARI

Prof. Dr. Uçkun GERAY

Kısaca özetlenirse, 1990 yılında Belek Bölgesi Çevre Düzeni Planı yapılmış ve bu plan zamanla revizyondan geçirilmiştir. 1993'de G4 kodu ile gösterilen bir golf alanı kullanımı; 2002 yılındaki revizyonla G7 golf alanı kullanımı; 2004 yılındaki yeni bir plan revizyonu ile de G8, G9, G10 golf alanları ve yanında beş turizm alanı için tahsis yapılmıştır.

Hemen görüldüğü gibi esasen turistik tesislerle, yerleşimlerle ve bunlara ilişkin öteki tesislerle parçalanmış ve doldurulmuş olan Belek, 1993 yılından başlayarak, geriye kalabilen doğal değerleri çerçevesinde, adım adım yeni tahsislere konu olmuştur.

1990 öncesi yoğunlaşan turizm tesisleri ve yerleşimler öncesinde de zaten tahrip edilmiş ve yanlış kullanılmış olan bu coğrafya, 2004-2006'da yeni bir saldırıya maruz kalmaktadır. Dolayısıyla gelecekte yaşanabilecek özellikli bir dönemde de başka saldırılara konu olabilecektir. İçinden geçmekte olduğumuz dönemin kendine özgü bir ele geçirme, devleti zaafa düşürme ve doğanın içerdiği rantı

paylaşma dönemi olduğu bellidir.

Turizm tesisleri ve yerleşim alanlarından geriye kalabilmiş olan alanlara, yeni öneriler için talepçi olmanın mantığında, benmerkezcilik; doğayı bir sistem olarak algılayamama; turizm sektörünün geleceğini ve niteliğini görememe; hukuku değil kanunları dikkate alma sakatlığı yer almaktadır.

Üstün Kamu Yararı ve ÇED

Bir başka deyişle, söz konusu araziden ve onun içerdiği doğal değerlerden elde edilecek yararlar "kamu yararı" olma özelliğinden hızla uzaklaştırılmaktadır. Gerçekten de, adım başı özel kullanıma ve işletmeciliğe açılmış olduğu görülen, bugün ve gelecekte bu dayatmanın süreceği anlaşılan böylesine bir ortam, özel çıkarların hâkim duruma ulaştığı, yani kamu yararının sınırlarının giderek daraldığı bir ortam demektir. Üstelik tesislerin, firmaların ve alt yapının doğayı tahrip ederek gerçekleştirilebildiği bir sektör söz konusu olduğu için kamu yararının boyutları daha da daralmaktadır. Oysa

Foto : Dr. M.Ali BAŞARAN

doğanın korunması, tek başına, kamu yararı üretme anlamını taşımaktadır. Doğanın sınırlarını daraltmak yahut onu dönüştürmek ise kamu yararını daraltmak demektir. Başka deyişle, Belek arazisinin bu şekilde yoğun, hoyratça ve benmerkezli kullanımı, doğal kaynağın "üstün kamu yararı" çerçevesinde kullanılması ilkesine aykırıdır.

Üstün kamu yararı birçok alternatif kullanımda ortaya çıkabilecek farklı kamu yararlarının karşılaştırılması ve üstün olan seçenek doğrultusunda karar verilmesi, yararların göreceli olarak karşılaştırılması yaklaşımı anlamına gelmektedir.

Bu karşılaştırma kuşkusuz Çevresel Etki Değerlendirmesi(ÇED) Raporunun da temel konusudur. Dolayısıyla ÇED raporunun bu tür vakalarda mutlaka usulüne, başka ifadeyle yönetmeliğe uygun olarak düzenlenmesi ve sözü edilen kıyaslamanın yapılması gerekmektedir. Eğer bu kıyaslama, yani seçenekleri oluşturma ve bunları nesnel ölçütlerle karşılaştırma söz konusu değilse ÇED raporu anlamını kaybetmektedir. Uygulamalara bakıldığında, ya ÇED raporuna gerek yoktur denilmekte ya da ÇED raporları bu kıyaslamayı içermemektedir.

Havzayı Bütüncül Kavrama

Belek'te yapılan yanlışlıklardan biri, ancak yukarıda açıklanan hususla da ilgili olan biri, bir havzanın yahut bir coğrafyanın içerdiği doğal varlıkların bütüncül düşünülmemesidir. Belek'te de, yaban hayvanı, otlığı, makisi, ormanı, tarım alanı, kumulu... vb ile doğal kaynaklar bir bütündür. Dolayısıyla söz konusu farklı ekosistemler kendi sınırları içinde düşünülemezler. Bu demektir ki, tahsis

edilen ve üzerinde dönüştürülmüş bir biyolojik sistem (golf alanı) ve dönüştürülmüş bir yapay ortam (turizm tesisi yapıları) kurulan alanlar diğer ekosistemlere kendi kadastral sınırları dışında etki yaratmaktadır. Bir havzadaki her farklı ekosistem diğerlerinin varlığına muhtaçtır. Bu bütünlük, havzadaki dönüştürülmüş ortamlar yahut yapay ortamlar yoğunlaştıkça daha büyük bir önem kazanmaktadır. Belek'teki durum bu kritik sınırın esasen aşılmış olduğunu göstermekte, plan revizyonlarına bakılırsa, aşılabileceğini de ifade etmektedir.

Nitekim alandaki dönüşümler ve yapılaşmalar kesinlikle, örneğin su rejimini, hem yeraltı, hem yüzey suları açısından etkileyecektir. Sadece bu sonucun dahi yaban hayatına etkisi yıkıcıdır. Dolayısıyla doğadaki dönüşümleri yalnız bitki dokusu açısından ele almanın yanlışlığı ortadadır. Havzanın hem florası, hem de faunası ile birlikte ele alınması zorunludur. Ne var ki, genellikle faunanın değil, floranın temel alındığı hemen tüm tahlillerden anlaşılmaktadır.

Belek'teki tahsislerin kıyılardaki canlıları, kumulları, su ve rüzgâr rejimini... olumsuz etkileyeceği çok açıktır. Hele kazı materyalinin kıyılara ve dereciklere dökülmesi bu olumsuzluğu arttıracaktır. Bunun yanında yerleşimlerin ve turizm tesislerinin su talebinin artacağını ve havzanın su arzını zorlayacağını görmemek imkânsızdır.

Mevcut Mevzuat ve Hukuk

Yukarıda açıklananları özel çıkarı peşinde olanların anlamak istemesi beklenmez. Bu noktada kamu yararını koruyan, koruması gereken çevrelerin, yani uzman, aydın, bürokrat, hukukçu, milletvekili... çevrelerinin kural belirleme, denetleme ve yaptırım

koyma görevlerini yerine getirmeleri esastır. Sivil toplum kuruluşları bu anlamda büyük önem taşımaktadır.

Bütün bunların anlamı mevcut mevzuatın, yasaların ötesinde, ilgili “hukukun” uygulanmasının gerektiğidir. Ormanların, çevrenin, meraların, suların yerküre ölçeğinde nasıl korunduğu ve geliştirildiği ve bunun bilimsel çerçevesinin ne olduğu dikkate alınmalıdır.

Belek örneği de “hukuk” çerçevesinde dikkate alınmak yani uluslar arası sözleşmelere dikkat edilmek zorundadır.

Ekonomik Tahlil Gereği

Belekteki yoğunlaşmanın, ekosistemleri parçalamanın, kazı ve dolduruların, ulaşım yollarının arttırılmasının, ormanları daraltmanın, ağaçların kesilmesinin, ekosistemlerin dönüştürülmesinin... vb yalnız doğal ortamın değil ekonomik ortamın da yararına sonuç vermeyeceği ifade edilebilir. Bu, her şeyden önce turizm sektörünün özelliğinden kaynaklanmaktadır. Turizm ekonomik krizlerden en önce etkilenip talebin azaldığı bir sektördür. Bu sektöre aşırı bağlanmanın ve ona göre yapılanmanın doğru olduğu söylenemez.

Diğer yandan yeni açılan turistik firmaların öncekiler ve kendileri için olumsuz ekonomik ortam oluşturduğu, bunun belli bir eşik değerden itibaren çok daha büyük olumsuz etki yarattığı ifade edilmelidir. Ayrıca fiyatların zaten düşük olduğu koşullarda, başka deyişle talep esnekliğinin bir'den küçük olduğu koşullarda ülkenin yahut bölgenin firmaları artıkça

firma başına gelirin azalacağı, paylaşılacağı da dikkate alınmak zorundadır. Bunlara göre, özellikle böyle bir ortamda, havzadaki özel çıkarın artışından çok daha hızlı biçimde kamu yararında azalış yaşanacaktır. Buradan arazi tahsisinin sadece doğayla ilgili, yahut sadece ekonomiyle ilgili bir karar olmadığı ortaya çıkmaktadır. Şu halde ÇED raporlarına, yalnızca, doğayla veya kirlenmeyle ilgili belgeler şeklinde bakmak ve bu çerçevede düzenlemek son derece yanlış bir tutumdur.

Doğadaki ve ekonomideki gelişmelerin karşılıklı ilişkisi tahsis kararında etkili olmalıdır. Dolayısıyla sektör de, doğal kaynaklarda olduğu gibi, bir bütün halinde bir ekonomik tahlilin konusu yapılmalıdır. Ancak, günümüzde böyle bir tahlil, tahsis isteyen özel girişimci tarafından yapılmamakta, keza sektör de kamu otoriteleri tarafından bu tür bir ekonomik incelemeye tabi tutulmamaktadır. Bu belirsizlik ortamında bir havzada arazi tahsisinin nasıl yapılabildiği gerçekten merak konusudur. Anayasa'nın 5. maddesindeki “...kişinin temel hak ve hürriyetlerini korumak... insanın maddi ve manevi varlığının gelişmesi için gerekli şartların hazırlanması” tahsis kararının ancak böyle bir tahlil sonucuna dayanarak verilmesi ile mümkündür. Ayrıca Anayasa'nın 56. maddesinin ve 63. maddesinin gerçekleştirilmesi de bir kamu görevidir ve böyle bir tahlile ihtiyaç göstermektedir. Ne Çevre ve Orman Bakanlığı, ne de Kültür ve Turizm Bakanlığı karşılaştığı plan revizyonu ve arazi tahsisi sorunlarını bu yolla cevaplandırmıştır.

Bir tahsis kararı, diğer sakıncaları yanında halkın kaynaklarını daraltma yolunda da etkili olmaktadır. Günümüz halkının ve onların gelecek kuşaklarının doğadan ve denizden yararlanma fırsatlarının özel kesime devredilmekte oluşu dikkat çekmektedir. Bu da kamu yararının, yani bu yararın ilgili olduğu halk kesiminin azaldığını göstermektedir.

Bitirirken

Belirtilen bu konuların dışında, tahsislerle ilgili olarak temel yasalar ve usul yönünden hatalar olabilir, ancak bu koşullarda bunlara değinilmesi anlamsızlaşmaktadır. Gerçek sorun, yasalar ve usul açısından durum değildir, doğanın korunmasının tek başına kamu yararı meydana getirdiğinin özümsememiş olmasıdır.

Buna göre Belek'teki tahsisler ulusal ve uluslar arası hukuka aykırıdır. Söz konusu kararlar gerekli tahliller yapılmadan verilmiştir. İleride ne olacağı belli olmayan, hatta kimin olacağı belli olmayan yapılaşmalar ve yerleşimler için, doğal varlıkları dönüştürmenin ve coğrafyayı yapay varlıklarla işgal etmenin, sonunda, kamu yararı yaratma gücü sıfırlanmış topraklar demek olduğu artık anlaşılmalıdır

Foto : Dr. M.Ali BAŞARAN

KENT ORMANI ve 2B İŞLEMLERİ

Prof. Dr. Uçkun GERAY

Kent Ormanları ve İşlevleri

Kent ormancılığı, tarihi, mimarisi, dokusu, organizasyonu, kültürü ile sürdürülebilir kent yaşamını güvenceye almak ve kent toplumunun fizyolojik, psikolojik, ekonomik, toplumsal, moral düzeyine katkıda bulunmak üzere orman ekosistemlerinden, ağaçlıklardan, ağaç, ağaççık ve çalı gruplarından, tekil ağaç, ağaççık, ve çalılardan yararlanmak ve bu kaynakları korumak, geliştirmek ve yönetmek gibi bir içeriğe sahiptir.

Kent ormanlarının işlevleri, görsel değerleri geliştirme, iklim koşullarını düzenleme, hava ve

gürültü kirliliğini önleme, rekreasyon olanağı sağlama, eğitsel ortam yaratma, yaban hayatını koruma, su rejimini ve niteliklerini koruma, toprak taşınmasını önleme, kentin yapılaşmasını ve gelişimini yönlendirme, kentlinin yaşamını kolaylaştırma, tarihsel ve kültürel doğa öğelerini koruma... olarak dikkat çekmektedir.

Kent ormancılığı, kent içinde veyahut onunla organik ilişki içerisinde olan kent yakın çevresinde uygulanan bir ormancılık biçimidir. 1960'lardan başlayarak dikkat çeken ve ormancılığın gelişen özel bir dalı durumundadır. Kentlerde yaşayanların oran ve sayıca artması ve çarpık kentleşme olguları bu

disiplini güncel hale getirmiştir.

Yukarıda sayılan çerçeve ve işlevler dikkate alınmak suretiyle kent içinde ve yakın çevresinde kent ve kentli için tahsis yahut tesis edilen orman, ağaçlık, ağaç ve ağaçcık toplulukları ve bireyleri ve bunların oluşturduğu ekosistemler ve dolayısıyla bu kaynakların içerdiği fauna ve flora bir bütün olarak kent ormancılığının yönetim alanlarıdır.

Kent ormanları bağlamında, amaç, işlev, konum, tür belirleme vb. sorunların farklı disiplinleri içeren bir görev olduğu ortadadır. Kent üst ölçeğinde alınan kararların, yapılan planlamaların ve bunların gerektirdiği uygulamaların eşgüdüm ve bütünlük içinde gerçekleştirilmesi, ancak bütünün içindeki eksenlerin ayrı disiplinlerce hayata geçirilmesi, yani yukarıda verilen çerçeve içinde flora ve fauna ile ilgili uygulamaların kent ormancılığı bağlamında icra edilmesi gerekmektedir.

İstanbul örneği dikkate alındığında farklı ölçekteki ulaşım, yerleşim, imar, rekreasyon vb. planlamalarında kent ormancılığı kapsamında kalan işlevlerin dikkate alındığına dair ancak zayıf işaretler bulunmaktadır.

Ölçütsüz, değişken ve belirsiz bir temele dayanmakta olan, 6831 Sayılı Kanun'a ilişkin 2b uygulamalarının, başka deyişle belli arazilerin orman rejimi dışına çıkarılması işlemlerinin esasen kentin ve kentinin uzun dönemli ve çok boyutlu ilgi ve çıkarı dikkate alınmadan yapılmış olduğu ifade edilebilir. Daha önce uygulanmış ve uygulamadan kaldırılmış olan "orman bütünlüğünü bozmama", "su rejimine zarar vermeme", "toprak rejimine zarar vermeme" ölçütlerinin yeniden devreye sokulmasının da tam anlamıyla kent ormancılığı için yeterli olacağı söylenemez. Yani bu ölçütlerin yanısıra kent ormancılığına ilişkin öteki ölçütlerin de dikkate alınması zorunludur.

1976 Haziran'ında Caisse d'Aide à l'Équipement des Collectivités Locales tarafından, "Fransızlar ve kentlerindeki yaşam nitelikleri" konusunda yürütülen büyük bir ankette "Neden Fransızlar kentlerini severler" sorusuna "Fazla hızlı büyümediği için (17,6)", "Tarihi ve bir geçmişi olduğu için (%18,4)", "İyi nitelikli kolektif donanımları olduğundan (%15,8)", "Canlılık taşıdığından (%13,8)", "Çocuklara ve gençlere mutlu bir büyüme ortamı sağladığından (%13,9)", "Her bireye kendi konumuna sahip olma fırsatı verdiğinden (%20,5)" şeklinde cevaplar alınmıştır. Görüldüğü gibi birinci ve ikinci şık yüzdeleri toplamı %36 düzeyindedir.

Aşırı göçler önde olmak üzere pek çok neden, başta İstanbul olmak üzere büyük kentlerdeki tarihsel ve kültürel doğanın izlerini olağanüstü ölçülerde silmiştir.

Tarihsel sürece bakıldığında, kente rastgele

yığılma, konut talebi ve yap-satçı dayatmalarının, ilk adımda, kentin yakın çevresindeki sebze, meyve bahçelerini, bostanları ve öteki tarım alanlarını tükettiği görülmektedir. Arkasından da kentin yakın çevresindeki ormanlar işgal edilmiş ve yapılaşmıştır. Son yıllarda ise gelir uçurumunda yaşanan artış; varlıkların kendini kentten ve kentliden soyutlaması; deprem riskinin daha düşük olduğu ortamlara yerleşme; orman ortamındaki yaşam niteliklerinin öne çıkması... nedenleriyle kent etrafındaki ormanlar ve kalan tarım alanları yeni bir yıkım dalgasıyla karşılaşmıştır. Bu yerleşimlerin çoğunluğu kentçilik ilkelerine, mevcut planlara ve birçok kez de mevzuata aykırı biçimde oluşmuştur.

Rejim Dışına Çıkarmada Mevcut Durum ve Bazı Öneriler

Her şeyden önce "bozuk orman " nitelemesinin dışlanmış olan bir ormancılık anlayışının kalıntısı olduğunu belirtmek gerekmektedir. Bunun ilk nedeni, üzerinde ağaç serveti taşıyor olsa dahi bir arazinin orman rejimi içinde kalmasının gerekebileceğidir. İkinci neden de, "bozuk" oluşun nitelemesinde, orman kaynaklarının son derecede çeşitli mal ve hizmet üretiyor olmasına bağlı olarak, ormana verilen işleve uygunluğun temel alınması zorunluluğudur. Başka deyişle, bozuk orman belirli bir işleve göre düşünülmesi gereken niteliklidir. Dolayısıyla ancak ve ancak bir çözümlemenin sonunda ulaşılabilecek bir nitelemeyi ifade etmektedir.

Ülke arazi varlığı kabaca dört sektöre tahsis edilebilir. Bunlar, ormanlar, meralar, tarım arazisi ve yerleşim alanları olarak karşımıza çıkmaktadır. Ne var ki, ideal koşullara göre yapılabilecek bir tahsisinin gerektirdiği sınırlara uyulmadığı yahut uyulamadığı pek çok durum söz konusudur. Örneğin halen 4 milyon hektar arazinin orman rejimine aktarılması gerekmektedir. Bazı arazi parçalarının meraya terk edilmesi de söz konusu olabilir. O nedenle de mevcut fiili sınırlar mutlak nitelikli değildir. Gerçekte Anayasa orman sınırlarının daraltılmasını engellemektedir. Ancak bunun istisnalarını da koymuş bulunmaktadır. Anayasa'da orman rejimindeki alanların bazı özel durumlarda öteki sektörlerle aktarılması olanağı bulunmaktadır. Burada önemli olan husus, sınırlarda yapılacak değişikliklerin ciddi kurallara bağlanmış olmasıdır. Başka ifadeyle bu değişikliği yapacak komisyonların bileşiminin, yöntemlerinin ve kullandığı ölçütlerin sağlıklı olması ve ödünsüz olarak hayata geçirilmesidir.

Kaynağını Anayasa'dan alan 6831 sayılı Orman Kanunu'nun 2. maddesine göre

a. orman olarak korunmasında bilim ve fen bakımından hiçbir yarar görülmeyen, aksine tarım alanına dönüştürülmesinde kesin yarar olan yerler,

b. 31.12.1981 tarihinden önce bilim ve fen bakımından orman niteliğini tam olarak kaybetmiş yerler,

c.halen orman rejimi içinde bulunan funda ve makilerle örtülü yerler ve su ve toprak rejimine zarar vermeyen yerler,

d.şehir kasaba ve köy yapılarının toplu olarak bulunduğu yerleşim alanları

orman rejimi dışına çıkarılabilmektedir.

Yukarıda gösterilen alanların, Anayasa'ya göre, (170.madde) orman köylülerine dönük olarak, satışı değil, ihya edilmesi, değerlendirilmesi ve tahsis gerekmektedir.

Şu halde Orman Bakanlığı'nın 3 Kasım 2002 seçimleri sonrası aceleyle ileri sürdüğü çözüm, temelde, orman köylüsü eksenini ortadan kaldırma ve tahsis olanağını satış ve kaynak elde etme olanağına dönüştürme biçiminde özetlenebilir.

İlçe haline gelmiş ve betonlaşmış ve aslında orman arazisi üzerinde, bir şekilde, fiili durum yaratılmış bulunan alanlardan yararlanmaların, bunun karşılığını topluma bedel olarak ödemesi gerekmektedir. Dolayısıyla bu gibi yerlerde, yerleşim yerine komşu orman arazisi üzerinde oluşabilecek baskının hafifletilmesi; belediyelerin bu alanlarda imar planı ve uygulama yapabilmelerinin önünün açılması ve kamu arazisinin yani ormanın bedelinin topluma ödenmesi açılarından konuya yapıcı bir biçimde yaklaşılması esastır.

Burada büyük önem arz eden konu, uygulamaların yani satışların ve bedel talebinin "toplu yerleşim" dışındaki hiçbir eylemi ve suçu kapsamamasıdır. Başka deyişle toplu yerleşim dışında çiftlik, villa kurma ve orman açma vb. suçlarını da içerecek bir düzenlemeye yol açılmamasıdır. O nedenle "toplu yerleşim" kavramının tanımının yeniden yapılmasına ve mevzuata eklenmesine ihtiyaç vardır.

2B İşlemi İçin Ölçüt Önerileri

2b maddesi uygulamalarına, bundan sonraki suçlara engel olacak şekilde derhal çağdaş bir düzen getirme zorunluluğu bulunmaktadır.

Bunun için,

a.orman kadastro yapacak olan komisyonların mutlaka bir uzmanlık komisyonu olarak düşünülmesi (orman kadastro komisyonu) ve kararların bunlar eliyle verilmesi,

b.orman kadastro komisyonlarının bileşiminin uzmanlığa dönük olarak geliştirilmesi,

c.komisyonların çalışma yöntem ve donanımlarının göreve uygun niteliklere kavuşturulması,

d.karar ölçütlerinin çağdaş normlar ışığında geliştirilmesi,

e.bir biçimde bu ölçütler uygulandığında ve orman rejiminden çıkarma söz konusu olduğunda arazinin sonraki kullanım biçiminin de belirlenmesi gerekmektedir.

6831 sayılı kanunun 2b maddesi çerçevesinde bir orman alanının rejim dışına çıkarılmasında, daha önce uygulanmaktayken kaldırılan ve yukarıda sayılan ölçütlerin devreye sokulması, ancak, bu ölçütlerle yetinilmemesi gerekmektedir. Orman kaynaklarının çağdaş çerçevesi dikkate alınarak bu ölçütlere, "biyolojik çeşitliliği koruma", "yaban hayatını koruma" ve "tarihsel ve kültürel değerleri koruma" doğrultusunda ölçütler de eklenmelidir. Yukarıda önerilen son üç ölçütün derece derece, kent ormanlarıyla ilgisi olduğu açıktır. Kent ormanları bağlamında yukarıda önerilenler dışındaki bazı ölçütlerin de düşünülüp tartışılması gerekmektedir.

Kentin tarihi ve kültürel değerleri arasında, kentin ve toplumun sanat kültür ve düşün hayatında iz bırakanların, edebiyatçıların, düşünce insanlarının, ressamların... yer aldığı ve bunların bir bölümünün yaşantılarının, ilham kaynaklarının kentteki ağaç, ağaçlık, orman, çayır, sular... ile doğrudan ilgili olduğu görülmektedir. Dolayısıyla kent ormanlarının ve kentin doğal varlıklarının bir bölümünün tarihsel ve kültürel ormanlar olarak ayrılması ve korunması da kent ormancılığının ve temelde de kent yönetiminin sorumlulukları arasındadır.

Satışın bir şekilde olanak içerisine girmesi halinde, bu alanlara ve yapılara satış, devir ve üst hakları yönlerinden ciddi kısıtlamaların getirilmesi, böylece rant oluşumuna ve yeni baskıların ortaya çıkmasına engel olunmalıdır. Satışlar yoluyla kaynak elde edilebilirse bu kaynağın bir bölümünün istismak amacıyla öncelikli yörelerden başlanmak suretiyle devreye sokulması gerekmektedir.

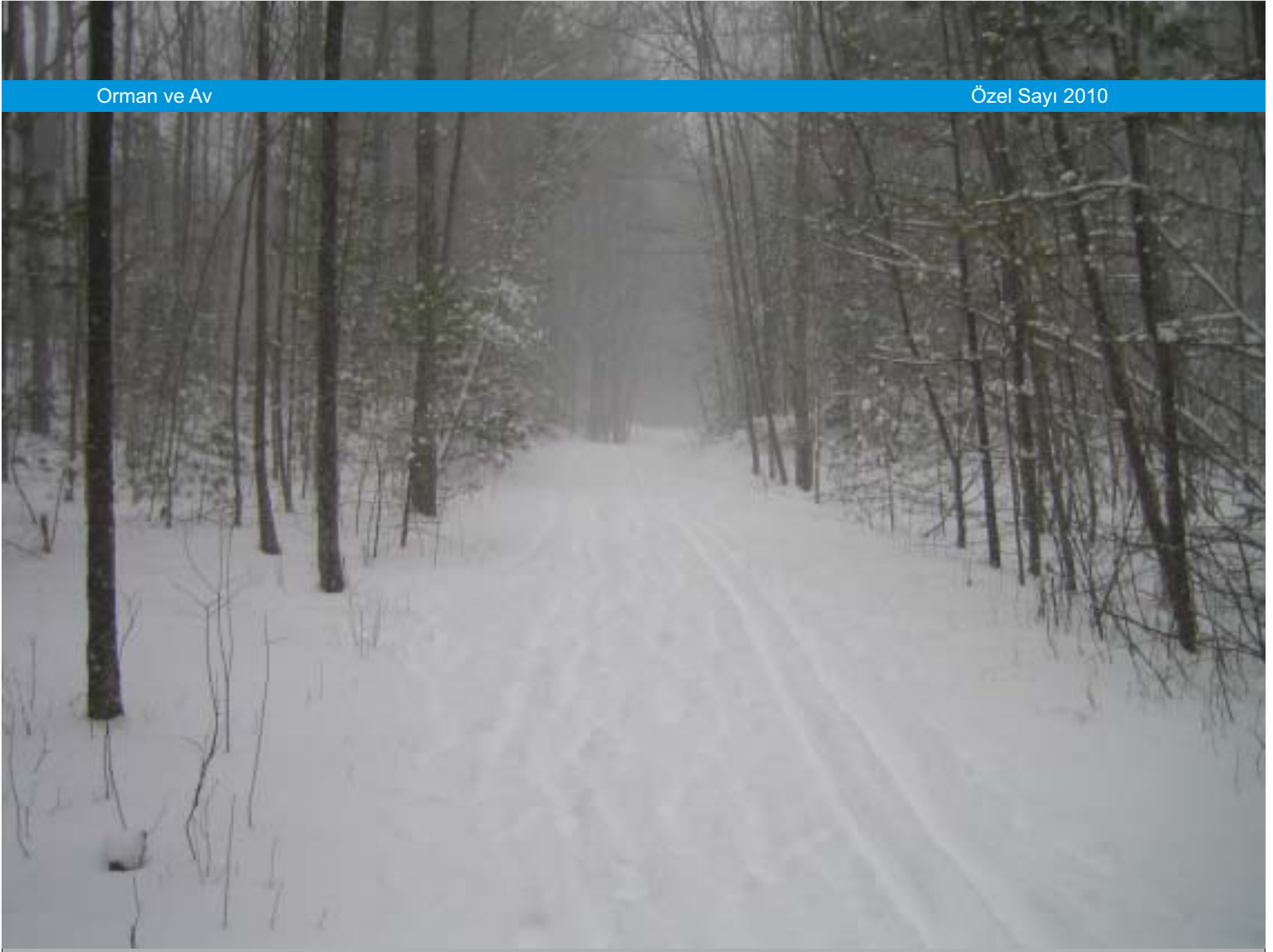
Belli bir toplu yerleşim alanı için uygulama yapılırken, toplu yerleşim yerlerinin imar ve uygulama planlarına dayandırılmış olmasının ve bu sırada kent dönüşüm ilkelerine uyumluluğun dikkate alınması gerekmektedir.

Ormancılık kuruluşlarına, ormana karşı işlenen suçları hızla önlemeye dönük mevzuat ve alt yapı olanakları sağlamak ve yetkililerin cezai sorumluluklarını artırmak gerekmektedir.

Diğer yandan orman köylülerinin yararına olarak düşünülmüş olan ve Anayasa'da ifadesini bulan olanak ve hakların ve aynı şekilde 2924 sayılı Orman Köylülerinin Kalkınmalarının Desteklenmesi Hakkında Kanun'da yer alan olanak ve hakların devamının sağlanması gerekmektedir.

Mevcut durumda Anayasa değişikliği tasarısında önceki metindeki terk, devir, tahsis, kira, üst hakkı olanakları yer almamakta, ancak "satış" varlığını sürdürmektedir.

Dolayısıyla "toplu yerleşim alanları" ve bu alanlar dışındaki 2b alanları sanki bir farklılık arzetmiyorlaşmış gibi aynı kapsamda yer almaktadır.

Oysa toplu yerleşim alanları dışında kalan alanların orman köylüsü ile ilişkisi bulunmaktadır ya da yeniden ormanlaştırılması yahut doğal kaynak yıkımı yaratmayan bir biçimde kullanılması mümkündür. Üstelik orman köylüsünün, uzun süredir yararlandığı bu araziye satın alması olanağı bulunmamaktadır. Satış tek boyut olarak yer aldığına göre böyle arazilerin, kullanagelen kişiden başka biri tarafından satın alınmasının toplumda huzursuzluk meydana getirebileceği de ortadadır. Toplu yerleşim yerlerinin satış dışı yöntemlerle değerlendirilebilmesi olanağının da tasarı metninin bu yazılışıyla engellendiği ifade edilmelidir. Zira betonlaşmış ve beldeleşmiş 2b alanlarının kiralanması yahut belediye tüzel kişiliğine terki yolları da birer model olarak düşünülmelidir.

Toplu yerleşim yerlerinin değerlendirilmesi doğrultusunda tapu vermek, tapu tahsis belgesi vermek, kiralamak ve belediyeye terketmek gibi yollar akla gelmektedir. Kuşkusuz bunların herbiri tartışılabilir ve öteki yollar da önerilebilir. Ne var ki Hükümet'in bu açıdan hiçbir tartışma açmadığı, diyalog kurmadığı hatta düşünce açıklamadığı görülmektedir.

Gerekli mevzuatı düzenlenmek suretiyle, 2b alanlarının "toplu yerleşim alanı" çerçevesinde belediyelere terkedilmesi ve bu işlemin kent dönüşüm ilkelerine uyan bir imar planlaması ve uygulaması koşuluna bağlanması bize göre uygun bir model olarak öne çıkmaktadır.

Hangi model uygulanırsa uygulansın Hükümet'in ileri sürdüğü kaynak akışının (25 milyar dolar) sağlanması mümkün değildir. Esasen medyada sürekli olarak ifade edilen 25 milyar dolar, Çevre ve Orman Bakanlığı sitesinde 4,7 milyar dolar olarak yer almaktadır. Üstelik, ne kadar olursa olsun, nakit akışının en az üç yıllık bir çalışma arkasından başlayabileceği de tahmin edilmektedir. Öte yandan ödeme durumuna getirilmiş olan vatandaşların ödeme niyetleri ve güçleri de dikkate alınmak zorundadır ve bu faktörler de nakit akışını daraltan ve öteleyen faktörlerdir. Ancak burada çok daha önemli olan husus Çevre ve Orman Bakanlığı'nın ormanlara arsa ofisi, maliye bakanlığı ve adalet bakanlığı gibi bakması, bunca temel ormancılık sorunlarının önüne satışları koymasındır.

TÜRKİYE'DE ÖZEL ORMANCILIK YASAK MI?

Türkiye'de ormancılık ve sorunları giderek ilgi uyandıran bir konu. İstanbul Üniversitesi Orman Fakültesi Ormancılık Ekonomisi Anabilim Dalı Eski Başkanı Prof. Dr. Uçkun Geray, ormancılıkla ilgili tartışmalara hala yazılarıyla ışık tutuyor.

Prof. Dr. Uçkun GERAY

Ormanlara ve ormancılığa ilginin artması çok olumlu bir gelişme. Ancak, çözümlenmesi ve yönlendirilmesi zor olan sektörlerden biri durumundaki ormancılıkla ilgili temel bilgilerin, ülke ve dünya gerçeklerinin bilinmesi gerekli. Ülkemizdeki orman yıkımı, mülkiyet ilişkilerinden kaynaklanıyor denemez. Bu husus gözden kaçıyor. Orman tahribatının nedenleri çok özetle şunlar: 1) Odun hammaddesindeki büyük açık, 2) Kırsal yoksulluk, 3) Büyük kentler etrafında ve turizm merkezlerinde oluşan rant, 4) Siyasetçilerin ormanları oy kaynağı ve arazi stoku olarak görmeleri, 5) Önerileri uygulamadaki isteksizlik ve beceriksizlik, 6) Orman kıyımına karşı duracak güçten yoksun bir kamuoyu. Görüldüğü gibi sorun çok boyutlu. Bir çok raporda ve bu arada "Dünya Bankası 1992 Ormancılık Raporu"nda ve "1992 Rio Çevre ve Kalkınma Konferansı Bildirgesi"nde de

ormansızlaşmayla mücadele kapsamında özelleştirmeye ilgili bir öneri yer almamakta. Ayrıca, öteki ormancılık belgelerinde, sözleşmelerinde ve eylem planlarında da özelleştirmenin önerildiğini göremezsiniz. Bazı ülkelerde özel mülkiyet altında bulunan ormanların büyük çoğunluğu "çiftlik ormanı" niteliğindedir. Yani, çiftçinin esasen sahibi olduğu, verimi iyi olan, tarıma ve meyveciliğe uygun arazideki, mevcut veya oluşturulan ormanlardır. İsveç'te özel ormanların yüzde 70'i, Avusturya'da 95'i, İtalya'da 98'i, Batı Almanya'da 80'i, Finlandiya'da 86'sı, İspanya'da 98'i "çiftlik ormanı"dır. Çiftlik ormanlarından geriye kalan özel ormanlar ise Avrupa'daki tarihsel sosyal, siyasi, ekonomik gelişmelerin ve aristokrasinin damgasını taşır. Yani serbest pazar ekonomisi tercihlerine kesinlikle bağlanamaz. Başka bir deyişle, tarihsel süreçte fiilen ortaya çıkan toprak kullanımının konsolidasyonu anlamındadır. Bir serbest piyasa ekonomisi olan Kanada'da ormanların yüzde 94'ü kamu mülkiyetindedir. Bir de unutuluyor: Türkiye'de tarım arazisi hemen hemen tümüyle özel mülkiyettedir. Meralar ise köylere tahsis edilmiş, yani devredilmiş durumdadır. Ama bu kaynakların nasıl verimsizleştiği ve daraltıldığı ortadadır. İsveç için de bir konsolidasyon geçerlidir. Nitekim 19. Yüzyılda İsveç ormanlarının hızla kesilip satıldığı ve yıkıma uğratıldığı; sanayi firmalarının bu sırada çiftçiden ucuza orman satın aldığı ve bunların birkaç

on yılda ormanların yüzde 25'ine sahip oldukları; bunun yarattığı sosyal ve çevresel zararların 19. ve 20. yüzyılda yaklaşık 50 yıl süreyle tartışma konusu olduğu; 1906'da firmalara yeni orman alma yasağının getirildiği, dolayısıyla 90 yıldır İsveç ormanlarında mülkiyet deseninin değişmediği de bilinmektedir. Ormancılığın iki önemli özelliği a) bunun çok geniş alanlara yayılı bir üretim olması, b) kesilenle dikili servetin benzer mal olması, yani artımdan fazla kesilip kesilmediğinin çok zor belirlenebilmesidir. Ülkemizde 200 bin hektar kadar özel orman var. Özel ormancılığa hiçbir engel yok. Ayrıca özel sektör ormancılık yapabilsin diye pek çok imkan hazır. Ağaçlandırma Yönetmeliği, Ağaçlandırma Fon Yönetmeliği, özel kişilere arazi tahsisi, proje, teknik yardım, finans kolaylıkları getirmiş durumda. Kimsenin elinden tutan da yok. Şimdi, bazı yorumlarda "1940'larda bütün ormanlar kamulaştırıldı" deniyor. Bunu okuyan ormanlar halkın elindeydi de geri alındı izlenimine kapılabilir. Oysa o yıllarda ormanların zaten yaklaşık yüzde 95'i devletin elindeydi. Kamulaştırılan yüzde 5 ise daha sonra çıkarılan yasalarla sahiplerine hemen tümüyle iade edildi. "1945'te ülkenin yüzde 26'sı ormanlık iken, bu pay 1990'da yüzde 11'e ve 1994'te de yüzde 9'a inmiştir" de deniyor. Ormanlarımızın tahrip olduğu doğru, ama bu sayılar doğru değil. İstatistik yayınlarındaki "tanım" sayfalarına da bakmak gerekli.

Ülkemizde özel ormancılığa hiçbir engel yok. Özel sektör ormancılık yapabilsin diye pek çok imkan hazır. Arazi tahsisi, proje, teknik yardım, finans kolaylıkları getirilmiş durumda. Kimsenin elinden tutan yok.

UÇKUN GERAY (1939-2009) 70 YILIN ALBÜMÜ

BİLİM ADAMI YETİŞTİRME ÇALIŞMALARI

Tamamlanan Yüksek Lisans Tezleri

- 1-Erkan BELLİ: Orman Ürünleri İhracatı ve Teşvik Önlemleri (1986)
- 2-Ahmet TOLUNAY: Özel Ağaçlandırmalar ve Özel Sektör Ormancılığı (1987).
- 3-Coşkun ÇANAKKALE: Türkiye Kuzey Ege, Marmara ve Karadeniz Yöreleri Ormancılık Projeleri (1987).
- 4-Necmettin ŞENTÜRK: Orman Yol İnşaat Makinelerinde Masraf Analizi ve Yenileme Problemleri (1987).
- 5-M. Fehmi TÜRKER: Orman Yolları Yapımının Ekonomik ve Yönetimsel Açından İncelenmesi (1987).
- 6-Ayhan KOÇ : Para Sistemleri (1987).
- 7-Ramazan BALI: Ağaçlandırmalarda Teknoloji Seçimi (1987).
- 8-Sacit KOÇER : Arazi Kullanımında Turizm ve Orman İşletmeciliğinin Karşılaştırılması (1987).
- 9-Neşat ERKAN: Bir Orman Fidanlığındaki Faaliyetlerin Pert Metodu ile Planlanması (1988).
- 10-Sultan BEKİROĞLU: Devlet Planlama Teşkilatında Proje Değerlendirme Süreci Üzerine Araştırmalar (1990).
- 11- Osman ENGÜR: İşgücü Verimliliği ve Ergonomi Üzerine Araştırmalar (1990).
- 12- Sabri ÜNAL: Orman Yangınlarından Doğan Zarar Düzeyinin Hesaplanması Üzerine Araştırmalar (1990).
- 13- Mustafa ASLAN: Orman Köylerinin Kalkındırılmasına Yönelik Etkinlikler Üzerine Araştırmalar (1990).
- 14- Ahmet ŞENYAZ: Avrupa Topluluğu Ormancılık Stratejisinin Analizi ve Türkiye Ormancılık Stratejisiyle Karşılaştırılması (1991).
- 15- Ersin YILMAZ: Güneydoğu Anadolu Projesi ve Ormancılık Sektörü (1991).
- 16- Rıfat GÜNEN: Belgrad Ormanına Yönelik Rekreasyon Talebinin Analizi ve Planlama İlkeleri (1992).
- 17- Nurullah ŞAHİN: Açık Saha Maden İşletmesinin Ormanlar Üzerindeki Zararının Hesaplanması (1992).
- 18- Ahmet DİNER: Kavakçılıkta Karma Sistemlerin Ekonomik Analizi (1994).
- 19- Nurşengül MUMCUOĞLU CEPECİ: Alemdağ İşletmesine Yönelik Rekreasyon Talebinin Analizi ve Planlama İlkeleri (1996).
- 20- Musa GÜNGÖR: Göller Bölgesinde Sel ve Erozyon Kontrol Yatırımlarının Ekonomik Analizi (1996).
- 21- Soner TÜMÜKLÜ: Ormanda Otlamacılığının Ekonomik ve Sosyal Analizi (1998).
- 22- Mehmet KORKMAZ: Orman Kaynaklarında Doğa Turizmi ve Av Turizmi Etkinliklerinin Ekonomik Çözümlenmeleri (2001).
- 23-Taner OKAN: Türkiye'de Kâğıtlık Odun Talebi Konusunda Analizler (2001).

Tamamlanan Doktora Tezleri

- 1.Yücel ÇAĞLAR: Devlet Orman İşletmelerinde Optimal Stok Düzeyi ve Bunu Etkileyen Amiller (1985).
- 2.Ahmet TÜRKER: Ağaçlandırmalarda Çok Ölçütlü Karar Verme (1986).

3.Mehmet ÇAKIR: Bölgesel Planlama ve Ormancılık Sektörlerinin Önemi (Bolu Bölge Müdürlüğü Örneği) 1986.

4.İsmet DAŞDEMİR: Orman İşletmelerinin Başarı Düzeylerinin Saptanması Konusunda Araştırmalar (1995).

5.Erkan İSPİRLİ: Goal Programlama ile Orman Kaynaklarının Amenajmanı Üzerine Araştırmalar (1995).

6.Özden GÖRÜCÜ: Orman İşletmelerinde Üretim Planlamasının Geliştirilmesi Konusunda Araştırmalar (1995).

7.Kenan OK: Aynı Yaşlı Ormanlarda Kesim Düzeninin Ekonomik Analizi (1997).

8.Ahmet TOLUNAY: Sosyal Ormancılığın Türkiye Açısından Önemi (1998).

9.Sultan BEKİROĞLU: Arazi ve Orman Değerinin Saptanması Konusunda Araştırmalar (1998).

10.Sacit KOÇER: Türkiye'de Kavakçılığın Geliştirilmesinde Yeni Finansman Olanakları (1999).

11.Ahmet ŞENYAZ: Yangına Karşı Koruma Sistemlerinin Ekonomik Analizi (2000).

12.Sezgin ÖZDEN: Ormanı Otlamacılık Sisteminin Ekonomik Analizi ve Geliştirilme Olanakları (2000).

13.Memduh İĞİRCİK: Türkiye'nin Av Potansiyelinin Geliştirilmesine İlişkin Sosyo-Ekonomik Çözümlenmeler (2001).

14.Bekir KAYACAN: Orman Kaynaklarına İlişkin Mal ve Hizmet Kapsamında Ekonomik Etki Çözümlemesi (2004).

15.Ömer EKER: Ormanların Su Üretim İşlevinin Ekonomik Bağlamda Çözümlemesi.

ÜNİVERSİTE DIŞI ÇALIŞMALARI

- Kent Yapı Kooperatifleri Birliği (KONUTBİRLİK) Danışmanlığı
 TEMADanışmanlığı
 ÇEKÜL Danışmanlığı
 SOS Danışmanlığı
 GCP/TUR/045/SWI FAO Projesi Danışmanı ve Yazarı
 GCP/INT/539/ITA FAO Projesi Danışmanı ve Yazarı
 Ulusal Çevre Eylem Planı (UÇEP) (D.Bankası) Danışmanı ve Yazarı
 Türkiye'de Orman Sertifikalandırma Olabilirlik Raporu Yazarı
 GAP Bölgesinde Yukarı Havzaların Yönetim Modeli (Orman Mühendisleri Odası) Danışmanı ve Yazarı
 Ulusal Ormancılık Programı Projesi (TCP/TUR/0066 A) Ulusal Danışmanı ve Yazarı
 Association Internationale Forêts Méditerranéenne yönetim kurulu üyesi
 TÜBİTAK Tarım Ormancılık Dergisi Yönetim Kurulu Üyesi
 Ulusal Ormancılık Programı Ulusal Danışmanı

ÜYELİKLERİ

- Orman Mühendisleri Odası üyeliği
 Türkiye Ormancılar Derneği üyeliği
 Türkiye Yöneyim Araştırma Derneği üyeliği
 Association Internationale Forêts Méditerranéenne üyeliği

GERAY'IN BAZI ÇALIŞMALARI

Geray,A.U., (1972) :Ormanın Rekreatif Gayeyle Kullanılmasında Ekonominin Yeri. İ.Ü. Orman Fak. Dergisi, Seri A, ,Cilt XXII, Sayı 1.

Geray,A.U., (1977) :Ormancılıkta İşlendirme. Teknoloji Seçimi ve Sosyal Güvence. İ.Ü. Orman Fak. Dergisi, Seri B, Cilt 27, Sayı 1.

Geray,A.U., (1978) :Kalkınma Amaçları ve Stratejisine Göre Türkiye'de Ağaçlandırmaların Önemi. İ.Ü. Orman Fak. Dergisi, Seri A, Sayı 1,Cilt 28

Geray. A. U. (1978): Ormancılıkta Gerçek Tarife Bedeli ve Bunun İşletmenin Entansitesini Tayin Hususunda Bir Kriter Olarak Kullanılması Üzerine Araştırmalar. (Le Surplus D'Exploitation Comme un Critre Pour Déterminer L'Intensité de L'Entreprise). İ.Ü.Yayın No.2409, O.F. Yayın No.255, 158 p. İstanbul.

Geray. A. U., (1979) :Ormancılıkta Ulaştırmanın Ekonomik Etüdü. İ.Ü. Orman Fak. Dergisi, Seri B, Cilt 29, Sayı 2.

Geray. A.U. ve Acun. E. (1980): Orman Köylülerinin Kentleşmesi ve Orman-Köy İlişkileri (Safranbolu Örneği). (Urbanization of Forest Villagers and Forest-Village Relations in Safranbolu). İ.Ü. Yayın No.2640,O.F. Yayın No.279. 85 p. İstanbul.

Geray. A. U. (1982): Ormancılıkta Planlamanın Hazırlık Aşamasında Çok Boyutlu Analizler (Akdeniz Bölgesi Örneği). (L'Analyse des Données Multidimensionnelles L'Etape de Préparation de la Planification dans la Foresterie-L'Exemple de la Région Méditerranéenne). İ.Ü.Yayın No.2910, O.F. Yayın No.315. 158 p.İstanbul.

Geray. A.U. ve Gercelioğlu, E. (1983): Tarım ve Orman Arazileri Kullanımında Karma Sistemler (Mixed Systems in Agricultural and Forest Land Use). in İ.Ü. Orman Fak. Dergisi, Seri B, Cilt 33, Sayı 1. pp. 173-200. İstanbul.

Geray. A. U. (1985): Les Analyses Multidimensionnelles I ' Etape de Prparation de la Planification (L'Exemple de la Rgion Mditerranenne Turque). in Fort Mditerranenne, Tome VII. Numro 1. pp. 69-74. Marseille.

Geray. A.U. (1985): Orman İşletmelerinin Amaçlandırılmasına İlişkin Bir Model. (A Model for Determination of Goal of Forest Enterprises). in Yöneylem Araştırması X. Ulusal Kongresi, 9-11 Ekim 1985. pp 415-426. İzmir.

Geray. A.U. (1986): Türkiye Ormancılığında Mekanizasyon Koşulları (Conditions of Mechanization in Turkish Forestry). in Ormancılıkta Mekanizasyon ve Verimliliği 1. Ulusal Sempozyumu, MPM Yayın No.339.pp. 68-82. Ankara.

Geray. A.U. (1987): Yatağan Termik Santralinin Çevredeki Ormanlara Yaptığı Zararların Hesaplanması (Estimating the Damages Caused by Yatağan Thermic Powerplant on Surrounding Forests). Çevre ve Ormanlık Dergisi Yayınları No.3. 20 p. Ankara.

Geray. A.U. (1988): Les Dgts Causs par une Centrale Thermique dans la Rgion Mditerranenne Turque. in Fort Mditerranenne, Tome IX, Numro 2. pp.133-138. Marseille.

Geray. A.U. ve Odabaşı, T. (1989): La Sylviculture. in

Options Mditerranennes, Serie B: Etudes et Reeherches Numro 1. CIHEAM-İAMM. pp.97-103. Montpellier.

Geray. A.U. (1989): Ormancılığın Çağdaş Çerçevesi (The Contemporary Context of Forestry). in İ.Ü. Orman Fak. Dergisi, Seri B, Cilt 39, Sayı 4. pp. 18-27. İstanbul.

Geray. A.U., (1989) : Bazı Orman Köylerinin Sosyo-Ekonomik Özellikleri. İ.Ü.Orman Fak. Dergisi, Seri A, Cilt 39.Sayı 2.İstanbul.

Geray. A.U. (1990): Güneydoğu Anadolu Projesi(GAP) Master Planı Üzerine Bir Eleştiri (A Criticism on Southeastern Anatolian Project- GAP). TMMOB Orman Mühendisleri Odası Yayını. Kasım 1990, Sayı 11. 30 p. Ankara.

Geray. A.U., (1990) : Yeni Koşullar ve Tarımda Kooperatıfçılık. İ.Ü. Orman Fak. Dergisi, Seri B, Cilt 40, Sayı 2.

Geray. A.U. (1991-1994-1998): Ekonomi. (Economics) İ.Ü: Orman Fakültesi Yayın No. 408. 261 p, İstanbul.

Geray. A.U. (1991): Toplum, Orman Kaynakları, Kültür İlişkileri (The Relations Between Society, Forest Resources, and Culture). in İ.Ü. Orman Fak. Dergisi, Seri B, Cilt 41, Sayı 1-2. pp. 56-72. İstanbul.

Geray. A.U., (1993):Ormancılık Eğitiminin Reorganizasyonu Nasıl Olmalıdır. Orman Mühendisliği Dergisi, Sayı:1993/12, s.3-4, Ankara.

Geray. A.U., (1993): Ormancılığın Çağdaş Çerçevesi ve Öğretimin İçeriği İlişkisi. Orman Mühendisliği Dergisi, Sayı:1993/12, s.13-15, Ankara.

Geray. A.U. (1993): Report on Socio-Economic Conditions, Agro-Forestry Possibilities, and Involvement of Project Villages in Konya. (GCP/INT/539/ITA/FAO) 48 p.

Geray. A.U. (1993): Türkiye'de Orman Kaynakları Yönetiminin Geliştirilmesine İlişkin Sorunlar(The Problem Regarding the Development of Forest Resources Management in Turkey). in İ.Ü. Orman Fak. Dergisi, Seri A, Cilt 43, Sayı 2. pp. 15-30. İstanbul.

Geray. A.U., Türker, A., Bekiroğlu, S. ve Ok, K. (1993): Investigation of the Social Forestry Activities Carried Out by the Regional Forestry Directorates at Bolu, Konya, Zonguldak, Denizli and İzmir.(GCP/TUR/045/SWI/FAO) 93 p.

Geray. A.U., (1993) :Mera Kanunu Tasarısı Üzerinde İncelemeler. İ.Ü. Orman Fak. Dergisi, Seri B, Cilt 43, Sayı 3-4.

Geray. A.U. (1995): Travaux de Dveloppement en Milieu Forestier de Turquie. Sylvopastoralisme et Dveloppement, 3. Sminaire International, 13-15 octobre 1994 Tabarka-Tunisie. in Parcours Demain, Juin 1995, Numro spcial, CIHEAM. pp. 43-46. Montpellier.

Geray. A.U. (1996): Başımızın Derdi: Kamu Yararı. Orman Bakanlığı Dergisi, Sayı 26, s 13-16, Ankara

Geray. A.U. (1997): Bir Kongre'nin Ardından. Orman Mühendisliği Dergisi, Yıl 35, Sayı 5, s 18-19, Ankara

Geray. A.U. (1997): Kamu Yararının Ölçümlemesi ve Koç Vakıf Üniversitesi. Orman Mühendisliği Dergisi, Yıl 35, Sayı 5, s 20-23, Ankara

Geray. A.U. (1997): Yeni Bir İnsan Üretmeye Mecburuz. Arkitekt Dergisi, Sayı 446, s21-23, İstanbul.

Geray, A.U. (1997): Gökkafe ve Ötekiler. Konut Birlik Dergisi, Sayı 153-154-155-156, s.20-25, İstanbul.

Geray, A.U. ve Ayanoğlu, S. (1997): Mer'a Kanunu Tasarısı Üzerinde İncelemeler (Critique of Range Law Proposal). in Birlik Haberleri, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Yayını, Yıl 24, Mart. pp.48-55. Ankara.

Geray, A.U. ve Türker, A. (1997): Türkiye'de Ormanlık Sistemi ve Özel Ormanlık (Private Forestry and the Turkish Forestry System). Marmara Üniversitesi. Türkiye Ekonomisi Araştırma Merkezi ve Friedrich-Naumann-Vakfı Yayını. pp.95-111, Ankara.

Geray, A.U. ve Ekizoğlu, A. (1997): Walddörfer in der Türkei- Ein forstpolitisch dringendes Problem. in AFZ DerWald, September 1997 No.20. pp.1082-1084. München.

Geray, A.U. (1998): Para Babaları-Devlet İlişkisi. Orman Mühendisliği Dergisi, Yıl 35, Sayı 9, s. 4-5, Ankara.

Geray, A.U. (1998): Nasıl Yeşil Olunur. Orman Mühendisliği Dergisi. Yıl 35, Sayı 10, s.4-5, Ankara.

Geray, A.U. (1998): Orman Kaynaklarının Yönetimi. (Forest Resources Management. A part of National Environmental Action Plan) DPT yayını. 115 p. Ankara.

Geray, A.U. (1998): Mondialisation, Environnement et Ethique Forestiere. in Fort Mditerranene, Tome XIX, Numro 3. pp.280-284. Marseille.

Geray, A.U. (1998): Çevre Krizi ve Etik (Environmental Crisis and Ethic). 1.Ulusal Kültür Kongresi 3-5 Kasım 1997. İzmir Kültür Sanat ve Eğitim Vakfı Yayını. pp. 288-298. İzmir.

Geray, A.U. (1999): Sivil Toplum Örgütleri ve Etik Raporu. Orman Mühendisliği Dergisi, Yıl 36, Sayı 12, s. 5-14, Ankara.

Geray, A.U. ve Diğerleri (1998) : Cumhuriyet Döneminde Çevre Konusundaki Gelişimler .Cumhuriyetimizin 75. Yılında Ormanlığımız Sempozyumu, 21-23 Ekim, s.39-46, İstanbul.

Geray, A.U. (1999): Erozyonun Sosyoekonomik Nedenleri ve Sonuçları. Tema Eğitim Semineri Notları, Tema Vakfı Yay. No.26, ISBN 975-7169-20-X, s. 239-255. İstanbul.

Geray, A.U. (1999): Ekolojik ve İktisadi Açidan Dünya'nın Fiziki Tükenişi Çevre Ekonomisi ve Sürdürülebilir Kalkınma. İktisat Dergisi, Sayı 390-391, s.142-155, İstanbul.

Geray, A.U. (1999): Kamu Yararı ve Ormanlıkta Durum (Public Benefit and Its Situation in Forestry). ("Kurucu Rektörümüz Prof. Dr. Orhan Oğuz'a Armağan" adlı kitap).Marmara Üniversitesi Yayın No:640. ISBN 900-400-193-6. s.227-238. İstanbul.

Geray, A.U. (1999): Av ve Yaban Hayatı Yönetiminde Yeni Yaklaşımla İlgili Workshop Raporu 22 p, İzmir.

Geray, A.U. (1999): Türkiye'de Orman Sertifikalandırma Olabilirlik Raporu (The Feasibility Report on Certification in Turkey) 33 p. İstanbul.

Geray, A.U. (1999): Sivil Toplum Örgütleri ve Etik (Non Governmental Organizations and Ethics) ÇEKÜL Yayını. 15 p, İstanbul.

Geray, A.U. (2000): Av ve Yaban Hayatı Yönetiminde İlkeler. Av Yaban Hayatı Yönetiminde Yeni Politikalar Toplantısı (Tebliğler). 07-08 Temmuz 2000 pp.1-11. Bursa-Uludağ.

Geray, A.U. (2000): "Fonksiyonel Planlamada İdare Süreleri ve Amaç Çapları" Makalesine İlişkin Bir

Değerlendirme, İ.Ü. Orman Fakültesi Dergisi, Seri B, Cilt 50, Sayı 2, s. 51-58, İstanbul.

Geray, A.U. (2000): "Kamu Malı Niteliğinin Önemi ve Su Yönetimi", Kasım 2000, Antalya.

Geray, A.U. ve Akesen, A. (2001): Av ve Yaban Hayatı Kaynaklarının Sürdürülebilir Yönetimi. Sürdürülebilir Avcılık İçin Temel Eğitim Kitabı. Milli Parklar ve Av ve Yaban Hayatı Genel Müdürlüğü Yayını. s.75-152. Ankara.

Geray, A.U. (2001): "Orman Ürünleri Üretim ve Talebindeki Değişimler". Üretimden Tüketime Ağaç Malzeme Sempozyumu, İstanbul.

Geray, A.U. (2001): Yönetim-Orman Kaynakları Yönetimi (Management-Forest Resources Management). T.C.Orman Bakanlığı Teknik Bülten. Yıl 2, Sayı 3, s.1-9, Ankara.

Geray, A.U. ve Ok, K. (2001): Türk Dünyası Kültür Atlası, "Türkiye Cumhuriyeti Devletinin Kalkınma Hareketleri ve Sektörel Gelişmeler – Ormanlık" 13 sayfa.

Geray, A.U., Türker, A., Yılmaz, E. (2001): İşlevsel (Fonksiyonel) Planlamaya Farklı Bir Yaklaşım. Orman Mühendisliği Dergisi, Yıl:38, Sayı:3, Sayfa:19-23, Ankara.

Geray, A.U. ve Bekiroğlu, S. (2002): Ormanlık Yatırım Kararlarında Kullanılabilecek Faiz Oranının Tahmin Edilmesinde Yeni Bir Yaklaşım, İ.Ü. Orman Fakültesi Dergisi, Seri A, Cilt 52, Sayı 1, s.1-24, İstanbul.

Geray, A.U. (2002): Yapılanmaya ve Norm Kadroya Giderken Temel Bilgiler. Orman Mühendisliği Dergisi. Yıl 39, Sayı 6, s.4-6, Ankara.

Geray, A.U. ve İçircik, M. (2002): Türkiye'de Av Yaban Hayatı Eğitimi. Orman Mühendisliği Dergisi. Yıl 39, Sayı 8, s.5-10, Ankara.

Geray, A.U. ve Diğerleri (2002): Orman Bakanlığı ile Ege Zeytin İhracatçıları Birliği Arasındaki Protokole İlişkin Görüş. Orman Mühendisliği Dergisi. Yıl 39, Sayı 7, s. 10-12, Ankara.

Geray, A.U. ve İçircik, M. (2002): Av ve Yaban Hayatı Bağlamında Orman Envanteri (Forest Inventory Concerning Wildlife and Hunting). "Türkiye Ulusal Orman Envanteri" Uluslararası Sempozyumu, 24-28 Eylül 2002, İstanbul.

Geray, A.U. (2003): "Ormanlık Politikasının Belirlenmesinde Halkın Katılımı". "Türkiye Ormanlarının Yönetimi ve Katılım" II. Ulusal Ormanlık Kongresi, TOD Yayını, Konre Serisi No:2, ISBN 975-93478-2-2, s.409-414, Ankara.

Geray, A.U. (2003): "Korunan Alanlar ve Gelir Yaratıcı Etkinlikler". Birleşmiş Milletler Ankara Temsilciliği Yaban Hayatı ve Organik Tarım Çalıştayı, Ankara, 6 sayfa, 15-16 Nisan 2003 (Yayınlanmamıştır).

Geray, A.U. (2003) ve diğerleri : Türkiye Ormanlığının Gelişimi, Özellikleri, Sorunları Raporu, 41 sayfa. (Cumhurbaşkanlığına sunulmuştur)

Geray, A.U., Özden, S. (2003): The Situation of Silvopastoral System in Turkey's Mediterranean Region. Mountain Research and Development, Volume 23, No:2, p.128-131, Allen Press, USA.

Geray, A.U. (2004): Kent Ormanı ve 2B İşlemleri. Orman ve Av Dergisi, Sayı:2004-3, s.20-24, Ankara

Geray, A.U. (2004): Anayasa, Ormanlar ve Su Politikası. Teori Dergisi, Temmuz 2004, s.50-58, İstanbul.

Geray, A.U.,(2004): Yükseköğretimde Ayrışma Derinleşiyor. Bilim ve Ütopya Dergisi, Ağustos 2004, Sayı:122.

Geray, A.U.,(2004): 2B Alanları Nasıl Belirlenebilir ve Değerlendirilebilir? Orman Kadastro ve 2B Sorunu Sempozyumu. TMMOB Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi, 17-18 Eylül 2004, İstanbul.

Geray, A.U.,(2005): GAP Bölge Kalkınma Planı Üzerine. Teori Dergisi, Mart 2005. s.62-68. İstanbul.

Geray, A.U.,(2006): Doğa Koruma Kültürü". Bilim ve Ütopya Dergisi, Sayı:144, Yıl:12, s.21-28.

Geray, A.U. ve diğ.,(2007):İzmir İlinde Orman Kaynaklarına İlişkin İşlev Önceliklerinin Belirlenmesi. Çevre ve Orman Bakanlığı Yayın No:300, ISSN 1300-9508. Teknik Bülten 35., 137 s, İzmir.

Geray, A.U.,(2007): Temiz Tatlı Su Nereden Geliyor. TMMOB Ölçü Dergisi, Haziran 2007, s.71-73, İstanbul.

Geray, A.U.,(2007): Ormanların Yeni İşlevi Yenilenebilir Enerji. TMMOB Ölçü Dergisi, 2007 Eylül. S.77-79, İstanbul.

Geray, A.U.,(2007): Özel Ormanlarda Yapılaşma Neden Olumsuz Sonuç Verdi? TMMOB Ölçü Dergisi, Mart 2007, s.112-115, İstanbul.

Geray, A.U.,(2007): Baltalıkların Koruya Dönüştürülmesi, Orman ve Av Dergisi, Yıl:83, Sayı:2, Cilt 84, s.30-32, Ankara.

Geray, A.U. ve Devran, T., (2007): "Yok Olan Riva Havzası" . 13-14-15 Eylül 2007, İstanbul Kent Sempozyumu, Bildiriler Kitabı, s.551-569, İstanbul.

Geray, A.U.,(2008):Su Krizinde Ülkeye Özgü Bakış. TMMOB 2. Su Kongresi. 20-22 Mart 2008. Bildiriler Kitabı, 2. Cilt, s.567-576, Ankara.

GERAY, A.U., OKAN, T., 2008: "Yenilenebilir Enerji Kaynağı Olarak Ormanlar". Bilim ve Ütopya Dergisi, Sayı:166, Yıl:14, s.30-33, İstanbul.

DİĞER ÇALIŞMALARI

Orman Bakanlığı ile ilgili takım çalışmaları
Meslek Kuruluşlarıyla ilgili takım çalışmaları
Sivil Toplum Örgütleriyle ilgili takım çalışmaları
Günlük gazetelerde çok sayıda makale
Ulusal Televizyonlarda çok sayıda programa katılım
Orman Fakültesi'nde çok sayıda komisyon çalışması ve raporlama

Panel, seminer, sempozyum, kongre, konferans etkinliklerine bildirili katılım ve bilim kurulu üyelikleri
Çeşitli dergilerde makale yayını

1999 Yılından Bugüne Hazırlanan Raporlar

-Tarım Ormanlık ve Balıkçılığın Geliştirilmesi İle İlgili Kamu AR-GE Kuruluşlarının Yeniden Yapılandırılması İçin Model Önerisi Hakkında Komisyon Raporu (05/01/1999)

-Av Ve Yaban Hayatı Yönetiminde Yeni Yaklaşımla İlgili Eğitim Workshop'u Raporu (23-25/03 1999-İzmir)

-"Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) Yönetmeliği Uyarınca Rapor Hazırlayacak Olanlara Yeterlik Belgesi Verilmesine İlişkin Tebliğe" Göre Orman Fakültelerinin ÇED Raporu ve ÇED Ön Araştırma Raporu Hazırlamak İçin Yeterlik Belgesi Elde Etmek Üzere Başvuruda Bulunmaları ve Tebliğin 5. Maddesinde Orman Fakültesi Mezunlarına Yer Verilmesi Hakkında Görüşlerimiz (1999)

-Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nce Hazırlanan Toprak Yasası Tasarı Taslağı (29.08.1999) Hakkında Görüş (05/11/1999)

-01 Eylül 2000 tarihli 24157 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Doçentlik Sınav Yönetmeliği Hakkında Rapor

- Sayın Devlet Bakanı Mustafa YILMAZ İmzasıyla Fakültemize Gönderilen Arazi Kullanımı ve Toprak Koruma Kanunu Tasarı Taslağı Hakkında Görüş (Başbakanlık KHGM 10432-45363 sayı ve 01/12/1999 tarihli yazısı) (14/01/2000)

-Orman Bakanlığınca 15/11/2000 Tarihinde Hazırlanan ve 4122 Sayılı Kanun İle 2924 Sayılı Kanun'da Yapılmak İstenen Değişiklikler Hakkında Komisyon Raporu (16/01/2001)

-Milli Parklar ve Av-Yaban Hayatı Genel Müdürlüğü Bünyesindeki Teknik Elemanların Av ve Yaban Hayatı Konusunda Fakültemizde Eğitimi Amacıyla, Paket Eğitim Programı Talebi Hakkında Komisyon Raporu (30/03/2001)

-Ormancılık Kurumları (2. Yazım) (Ulusal Ormancılık Programı Raporu) 75 sayfa (10 Temmuz 2001)

-Av ve Yaban Hayatı Konusunda Eğitim ve Öğretim Tipinin ve Program Taslağının Belirlenmesi Konusunda Komisyon Raporu (26/03/2002)

-Ormancılık Meslek Yüksek Okulunun Av ve Yaban Hayatı Programına İlişkin Ders Programlarının Oluşturulması Konusunda Komisyon Raporu (22/04/2002)

-Ormancılık Sektöründe Ar-Ge Raporu (29/07/2002)

-İş-Koray Konsorsiyumu Tarafından Yürütülen "Casaba" Projesi Hakkında Rapor (08/03/2002)

-Sürdürülebilir Kalkınma Dünya Zirvesi Johannesburg 2002: Türkiye Ulusal Raporu (Taslak) Hakkında Bir Değerlendirme (07/08/2002)

-İ.Ü. Orman Fakültesi Dekanlığı'nın 14.11.2002 Gün ve 2418 Sayılı Yazısı İle Bildirilen Orman Bakanlığı'nın Tarım Bakanlığı İle Birleştirilmesine İlişkin Ormancılık Ekonomisi Anabilim Dalı'nın Görüşü (12/12/2002)

-Orman Bakanlığı Yeniden Yapılanma ve Norm Kadro Araştırma Projesi ORNOK Kapsamında TODAİE'ye Fakültemiz Adına Verilecek Görüşler Konusunda Komisyon Raporu (12/12/2002)

-S.O.S'e Verilmek Üzere Hükümet Programının Bazı Açılardan Değerlendirilmesi ve Ormancılık Yönünden Öncelikler Konusunda Bilgi Notu (15/01/2003)

-Orman Mühendisleri Odası Marmara Şubesinin Hükümet Programı Kapsamında Görüşleri (21/01/2003)

-Milli Eğitim Bakanı Sayın Erkan Mumcu'nun Yükseköğretim Reformu Tasarısı'na Katkı Çağrısı Metni İçeriği Hakkında Görüşler (18/02/2003)

-Milli Parklar Kanun Tasarısı Taslağı Hakkında Komisyon Raporu (16/03/2003)

-Anayasa'nın 169. Ve 170. Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bazı Orman Alanlarının Satışı İle İlgili Görüş (31/03/2003)

-Ormanların Satışı ve Özelleştirilmesi (07/04/2003)

-Orman ve Çevre Mevzuatında Yapılan Değişiklikler Hakkında İstanbul Üniversitesi Orman Fakültesinden Görüşüne Esas Olmak Üzere Hazırlanan Komisyon Raporu (09/08/2003)

-Formula 1 İçin Kullanılmak İstenen Alanla İlgili Basın Açıklaması

Prof.Dr. Uçkun Geray'ın Gazete Makaleleri

TARİH	YAYINLANDIĞI GAZETE	MAKALENİN ADI
12.02.1976	Cumhuriyet/2	Üniversiteler Yasası ve Asistanlar
10.01.1981	Cumhuriyet	Orman Sorunu
17.01.1981	Milliyet	Toprak Kullanımında İki Farklı Kamuoyu
22.03.1981	Milliyet	Türkiye Toprakları, Doğa Dengesi ve Besin Üretimi
15.04.1981	Hakimiyet	Sayın Devlet Başkanı Evren'e Açık Mektup
05.08.1981	Milliyet	Tarım Poitikası Doğamızı Olumsuz Etkiliyor
19.09.1981	Miliyet	Tarım Politikamız Var mı?
07.12.1982	Milliyet	AET'nin Tarım Politikası
07.01.1984	Cumhuriyet	Orman, Sanata Girdikçe
08.03.1984	Cumhuriyet/2	Tarımda Yabancı Sermaye Üzerine
09.01.1985	Cumhuriyet	Sınama, Yanılmayla Yönetim Öğrenmek
14.05.1985	Cumhuriyet	Haliç'te Zaman ve Kaynaklar Nasıl Kullanılıyor
18.03.1986	Milliyet	Gap'taki Asıl Pürüz
07.08.1989	Cumhuriyet	Güneydoğu Anadolu'ya Plan
17.10.1990	Milliyet	Gap ve Kaybolan Yıllar-1
18.10.1990	Milliyet	Gap ve Kaybolan Yıllar-2
21.07.1991	Milliyet	Orman Raporuna "özelleştirme" nasıl girdi
22.05.1993	Aydınlık	Ormanlarımızı Kurtarmak İsteyenlerin Sayısı Artıyor
23.05.1993	Aydınlık	Ormanlarımızı Kurtarmak İsteyenlerin Sayısı Artıyor-2
14.08.1993	Aydınlık	Şu "orman kanunu" benzetmesi
19.02.1994	Cumhuriyet	Holding Medyası Çocuklarına
12.05.1996	Cumhuriyet	Bir Taşla Birkaç Kuş...
20.07.1996	Cumhuriyet	Vakıf Üniversitelerine Orman Tahsisi
14.01.1997	Cumhuriyet	Mera Kanunu Tasarısı Neden Başarısız
26.09.1997	Hürses	Gökkafes ve Ötekiler
30.09.1997	Milliyet	Ormancılığa Engel Yok
18.04.1998	Cumhuriyet	Doğanın Maliyeti ve Kamu Yararı
18.07.1998	Cumhuriyet	Para Babaları Devlet İlişkisi
27.08.1998	Cumhuriyet	Nasıl Yeşil Olunur?
20.09.1998	Cumhuriyet	Erdoğan ve Kağıthane
07.05.1999	Cumhuriyet	Şirket Devlet ve Güdümlü Medya
12.10.1999	Cumhuriyet	Bir Hiç İçin 45 Milyon Dolar
20.12.1999	Cumhuriyet	Üniversitelere Orman Tahsisinde Yeni Yanlışlar
01.05.2000	Cumhuriyet	İshak Alaton Yanıl tıcı Yolda
16.09.2000	Cumhuriyet	Yeni Sömürü Su Kaynakları
05.11.2000	Aydınlık	Koç Üniversitesi'nin Açılışı Kesin Bir "kamu zararı"
12.11.2000	Aydınlık	Koç Söz Konusu Oldu mu Basın Susuyor!
21.02.2001	Cumhuriyet	Yeni Sömürü Su Kaynakları -2
26.11.2001	Cumhuriyet	İşte Siyasetin Hali Bu!
08.02.2002	Cumhuriyet	Bölge Müdürlüklerinin Kapatılması
29.03.2002	Cumhuriyet	Dağlar Dağlar ve Ormanlar
03.09.2002	Cumhuriyet	Çevre Bakanlığı Sorunu
2003	Cumhuriyet	Kamu Yönetiminde Temel Boşluk
30.07.2003	Cumhuriyet	Bakan Tarihe Geçti
13.08.2003	Cumhuriyet	Yeni Sömürü Su
07.04.2004	Aydınlık	Çıplak Reklam ve Tutarlılık
12.04.2004	Cumhuriyet	Anlayan Varsa Beri Gelsin
12.04.2004	Cumhuriyet	Olağandışılık
25.04.2004	Cumhuriyet	Bir Bakana Karne
04.05.2004	Cumhuriyet	Ayılar, Koyunlar ve Filler
22.04.2004	Cumhuriyet	Bir Bakanlığa Karne
18.08.2004	Yeniçağ	Kaçak Yapıları Yıkın !
03.01.2005	Yeniçağ	Bilgiye Küskünlük ve İmar Planları
03/02/2005	Yeniçağ	GAP Bölgesel Kalkınma Planında Neler Var?

Ocak ayının 30. günü
Saat 4'te
Hastaneye geldik annemle
Daha yeni girmiştik ki içeri
Doktorlar acı haberi verdi
Deden öldü diye.
Yandı, çok acıdı içim.
Oysa hastaneye gelirken
Sadece sana
Geçmiş olsun demekti niyetim, Dede !

Aradan üç gün geçti
Camiideyim
Sana karşı son görevimi
Yerine getirmek için geldim
Tabutunu avluda bir taşın üstüne koydular
Adı musalla taşıymış yeni öğrendim.
Orada yalnız kalma diye
Yanında nöbetteyim
Sonrası
Seni toprağa verdikleri yer
Şimdi de mezarının yanında
Başım dik, elimde resmin.
Olmayacaktı biliyorum ama yine de ...
İçimden kalkmanı diledim
Kalkmadın...
İşte o an gerçekten gittiğini anladım Dede !

Beni bırakıp gitmiş olamazsın
Sen bana kıyamazsın
Biliyorum aslında hep yanımdasın
Gece uyurken saçımı okşuyor,
Ağladığımda gözyaşımı siliyor,
Hastalandığımda başımda bekliyor,
Üzüldüğümde elimi tutuyor,
Bana birşey olmasın diye koruyorsun.
Hissediyorum Dede !

Taha TOPAL

Gördün mü bak
Beni bu yaşta ölümle tanıştırdılar
Üstelik en sevdiğimi benden ayırdılar
Birlikte geçireceğimiz zamanı
Yaşayacağımız hayatı
Paylaşacağımız anıları çaldılar.
Ya küçücük yüreğimde açılan yaralar ..?
Daha çocuksun dediler zamanla geçer.
Yok
Gün geçtikçe daha çok kanıyorlar Dede !

Sen gittikten sonra
Önce babalar günü geldi, sonra doğumgünün
Ardından bayramlar ve yılbaşı
Hatırlarsın
Bugünlerde senin sıcak evine gelir,
Kucağına atlar, yanaklarını sıkar,
Kahramanımın elini öperdim.
Şimdi..?
Şimdi mezarına gidip
Toprağını öpüyorum Dede !

Eksik kaldım...özlüyorum
Yara aldım...acıyorum
Canım gitti...ağlıyorum
Aklıma geliyor...duygulanıyorum
Torunum...gurur duyuyorum
Aynı kanı taşıyorum...şükrediyorum
Ben seni çok seviyorum Dede !

Bazen düşünüyorum
Ölümü sevmiyorum, seni benden ayırdı diye
Sonra yine düşünüyorum,
Ve ölümü seviyorum
Neden mi ?
Çünkü bir gün
Beni sana getirecek Dede !

